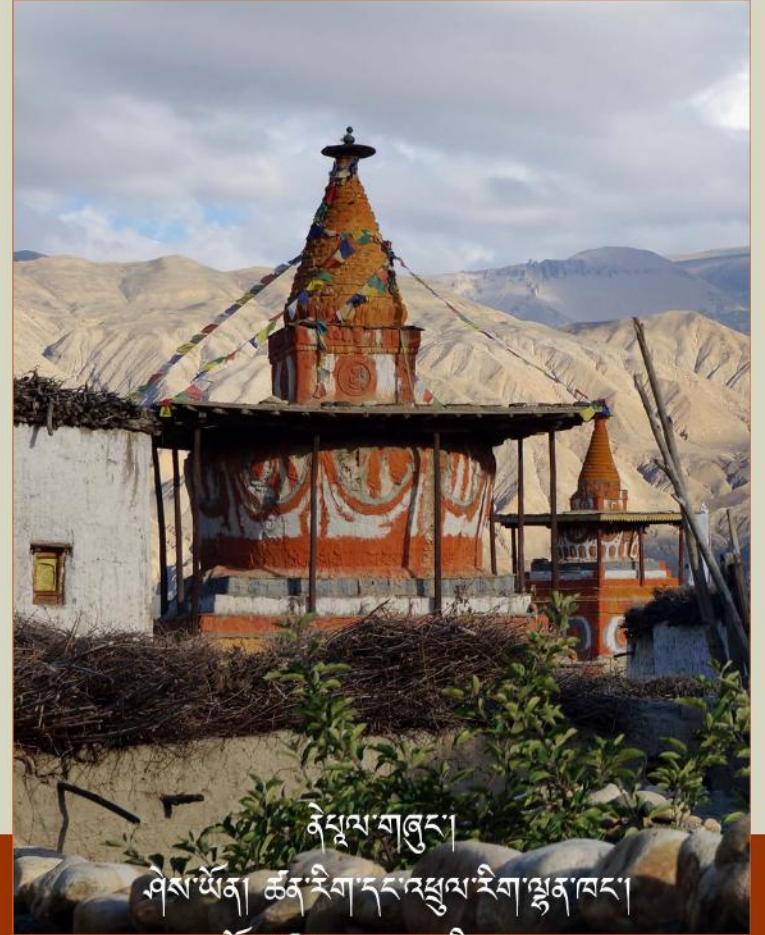

बौद्ध शिक्षा
कक्षा - १०

ནང་དོན་རིག་པ།

འཛིན་གྲ་བརྩུ་པ།

90

ནེསལ་གཞུང་།
ཤེས་ཡོན། ཚན་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ལྟན་ལང་།
སློབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་བརྩི་གནས།
སུ་ལོ་མི་སྣེ། ལྷ་ས་ལྷུང་།

དཔར་བསྐྱོན།

ནེ་སྤུལ་གཞུང་།

ཤེས་ཡོན། ཚོན་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ལྷན་ཁང་།

སློབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་བརྟེན་གནས།

སྤྱི་ཚོལ་གྲྭ་ལུང་།

© सर्वाधिकार पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

यस पाठ्यपुस्तकसम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार पाठ्यक्रम विकास केन्द्र सानोठिमी, भक्तपुरमा निहित रहेको छ । पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको लिखित स्वीकृतिबिना व्यापारिक प्रयोजनका लागि यसको पुरै वा आंशिक भाग हुबहु प्रकाशन गर्न, परिवर्तन गरेर प्रकाशन गर्न, कुनै विद्युतीय साधन वा अन्य प्रविधिबाट रेकर्ड गर्न र प्रतिलिपि निकाल्न पाइने छैन ।

मुद्रण : जनक शिक्षा सामाग्री केन्द्र लि.
सानोठिमी, भक्तपुर ।

སློབ་དེབ་ལམ་སྟོན་པ། བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཚེན།

སློབ་དེབ། བལ་དོན་རིག་པ། འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པ།

ཐེངས་གཉིས་པའི་ཚུམ་སློབ་ཚོགས་མི་དང་ལུ་དག་པ།

སྤུལ་སྐྱོང་དག་དབང་མཐའ་ཕྱིན།

ལྷ་རྩེ་བསྐྱོན་འཛིན།

མཉམ་ལས་མཐུན་སྦྲེལ།

གཞིག་རྒྱུ་ལྷོ།

དེབ་གཞུགས་རྩལ་འགོད།

སྤུལ་སྐྱོང་དག་དབང་མཐའ་ཕྱིན།

ཕྱོགས་བསྐྱོགས་ལོ།

ནེ་ལོ། ༢༠༢༠

हाम्रो भनाइ

शिक्षाले विद्यार्थीमा ज्ञानको खोजी गरी सिकाइ र वास्तविक जीवनविच सम्बन्ध स्थापित गर्छ । शिक्षाले विद्यार्थीमा अधिकार, स्वतन्त्रता र समानताको प्रवर्धन गर्ने, स्वस्थ जीवनको अभ्यास गर्ने, तार्किक विश्लेषण गरी निर्णय गर्ने र वैज्ञानिक विश्लेषणका आधारमा व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको दिगो विकासमा सरिक सक्षमताको विकास गर्नुपर्छ । यस्तै विद्यार्थीमा नैतिक आचरणको प्रदर्शन, सामाजिक सद्भाव र पर्यावरणीय सन्तुलन प्रति संवेदनशीलता एवम् दिगो शान्तिका लागि प्रतिबद्ध रहने सक्षमताको विकास गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । शिक्षाले आधुनिक ज्ञान, सिप, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्ने, स्वावलम्बी र व्यवसायमुखी सिपको अभ्यास गर्ने, राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय आदर्शको सम्मान गर्ने, समाज स्वीकार्य आचरण र कार्यसंस्कृतिको अवलम्बन गर्ने, सहिष्णु भाव राख्ने नागरिक तयार गर्नुपर्छ । यस्तै शिक्षाबाट सिर्जनशील, कल्पनाशील, उद्यमशील एवम् उच्च सोच र आदर्शमा आधारित व्यवहार गर्ने, समसामयिक चुनौतीहरूको सफल व्यवस्थापन गर्नेलगायतका विशेषताले युक्त स्वावलम्बी, देशभक्त, परिवर्तनमुखी, चिन्तनशील एवम् समावेशी समाज निर्माणमा योगदान गर्न सक्ने नागरिक तयारीको अपेक्षा पनि गरिएको छ । यी पक्षलाई दृष्टिगत गरी राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ अनुसार नेपाल बौद्ध महासङ्घको सहकार्यमा परिमार्जित कक्षा १० को बौद्ध शिक्षा विषयको पाठ्यक्रममा आधारित यो पाठ्यपुस्तक विकास गरिएको हो ।

यस पाठ्यपुस्तकको लेखन तथा सम्पादन नेपाल बौद्ध महासंघको अगुवाईमा श्रद्धेय टुल्कु डवाङ थरछिन शेर्पा र आचार्य तेन्जीन लामाज्यूबाट भएको हो । पाठ्यपुस्तकलाई यस रूपमा ल्याउने कार्यमा केन्द्रका महानिर्देशक श्री वैकुण्ठप्रसाद अर्याल, विषय समितिका पदाधिकारीहरू डा. चन्द्रकला घिमिरे, श्री पुष्परत्न शाक्य, श्री उमेश रेग्मी, श्री टुकुराज अधिकारी, श्री अरुण राई र श्री इन्दु खनाललगायत महानुभावको विशेष योगदान रहेको छ । यस पाठ्यपुस्तकको र भाषा सम्पादन तथा लेआउट डिजाइन श्रद्धेय टुल्कु डवाङ थरछिन शेर्पाबाट भएको हो । यस पाठ्यपुस्तकको विकास कार्यमा संलग्न सबै प्रति पाठ्यक्रम विकास केन्द्र धन्यवाद प्रकट गर्दछ ।

पाठ्यपुस्तकलाई शिक्षण सिकाइको महत्त्वपूर्ण साधनका रूपमा लिइन्छ । यस पाठ्यपुस्तकको प्रयोगबाट पाठ्यक्रमद्वारा लक्षित सक्षमता हासिल गर्न विद्यार्थीलाई सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । पाठ्यपुस्तकलाई सकेसम्म क्रियाकलापमुखी र रुचिकर बनाउने प्रयत्न गरिएको छ । यस पाठ्यपुस्तकलाई अभै परिष्कृत पार्नका लागि शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, बुद्धिजीवी एवम् सम्पूर्ण पाठकहरूको समेत महत्त्वपूर्ण भूमिका रहने हुँदा सम्बद्ध सबैको रचनात्मक सुभावाका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्र हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

वि. सं २०८०

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

དཀར་ཆག

ལྡོང་ཆག།	བརྗོད་བྱ།	ཤོག་གྲངས།
ཅང་ཚེས་ཤེས་བྱ།		
ལྡོང་ཚན་དང་པོ།	དགོན་པ།	1
ལྡོང་ཚན་གཉིས་པ།	མཚོད་པ།	10
ལྡོང་ཚན་གསུམ་པ།	གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི།	18
ལྡོང་ཚན་བཞི་པ།	འགོ་བ་རིགས་རྒྱལ་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད།	25
ལྡོང་ཚན་ལྔ་པ།	ཡིག་རྒྱལ་གི་ཕན་ཡོན།	32
ཉེ་ལྷུང།		
ལྡོང་ཚན་རྒྱལ་པ།	སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ།	39
ལྡོང་ཚན་བདུན་པ།	བདེན་པ་བཞི།	45
ལྡོང་ཚན་བརྒྱད་པ།	ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་།	54
ལྡོང་ཚན་དབྱེ་པ།	གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི།	60
ལྡོང་ཚན་བརྩ་པ།	བདེན་པ་གཉིས།	69

དགོན་པ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་བཞུགས་པ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྩལ་བཞིན་གྱི་དཔེ་དགོ་འདུན་འདུས་སྡེའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྲིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་གྲོང་ལས་རིང་ཏུ་བཞུགས་པའི་སར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དགོན་པ་ནམས་གྲོང་ནས་ཐག་རིང་བའི་སར་ཕྱག་འདེབས་པའི་སྲོལ་ཡོད།

སྤྱིར་དགོན་པ་དང་། གནས་དབུལ་པ། བས་མཐའི་གནས་བཅས་དོན་གཅིག་ཡིན་མོད། གནས་དེར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མཁའ་ལ་དགོན་པ་བ་ཟེད། དེ་རིམ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཞིག་ལ་མིང་དེ་ཆགས། མདོར་ན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྩལ་བཞིན་གྱི་དཔེ་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཞིག་ལ་དགོན་པ་ཟེད། དེ་ཡང་གཞི་གསུམ་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱུང་གནས། དགག་དབྱེ་བཅས་གསུམ་ཡིན།

གསོ་སྦྱོང་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྲིས་རྒྱ་ཏུས་ཆེས་གྲངས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་ལྷུང་བ་

ནམ་ཐང་ལོ་རྒྱུས།

སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།	སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།	76
སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།	སྒོ་བ་དཔོན་སྤོགས་སྲང་།	81
སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།	སྒོ་བ་དཔོན་ཚེས་གྲགས།	88
སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།	ཕྱ་ཉིག་འཕྲི་ཤིང་།	93

མཚོན་རྟགས་རོ་སྒྲིབ།

སྒོ་བ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ།	བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད།	100
སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།	འཆམ།	107
སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།	མཇུག།	111
སྒོ་བ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།	ཚ་ཚ།	118

རྒྱན་ཤིང་།

སྒོ་བ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ།	འཇིག་རྟེན་མིའི་འཕེལ་རིམ།	124
---------------------	--------------------------	-----

བལགས་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་བཅུ་བཞི་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བཅོམ་ལུ་པའི་གསོ་
སྦྱོང་། གཞོན་པ་ཞི་བའི་གསོ་སྦྱོང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བཟ་ཤེས་པའི་གསོ་སྦྱོང་། ཞི་
གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅས་ཡོད།

དབྱར་གནས་ནི་དགོ་འདུན་རྣམས་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་གང་བྱུང་རྒྱུ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པར་གནས་
གཅིག་ལ་སྦྱོང་དགོས་པའི་འདུལ་བའི་བྱ་གསོལ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ཐོས་བསམ་
ལ་བརྩོན་པ། གཞུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་སོགས་བཅས་པ། མཚམས་ལས་བརྒྱལ་ནས་སྦྱོ་
རིངས་འཆར་བ་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཅས་བཟུང་བའི་དབྱར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན།

དགག་དབྱེནི། ལྷུང་བ་སྐྱེད་སྦྱོང་དང་། ཚད་ལས། རྙེད་པ་བཞོ་བ། མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་
བརྒྱལ་བ་སོགས་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་དབྱེ་བར་བྱེད་པས་
དགག་དབྱེ་ཟེར། དགོན་པར་གཞི་གསུམ་སོ་དེ་དག་བྱ་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞན་
བསྐྱབ་པ་སྦྱོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་དགོན་པའི་ནང་དུ། སྟོན་པའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་དུས་ཚེན།
ཚོས་འཁོར་དུས་ཚེན། ལྷ་བབས་དུས་ཚེན་སོགས་སྟོན་པའི་དུས་ཚེན་ཁག་དང་། སངས་
རྒྱུས་གཉིས་པ་སྦྱོབ་དཔོན་བརྒྱ་འཁྲུང་གནས་ཀྱི་དུས་མཚན་རྒྱ་རེའི་ཚེས་བཅུ། སྤེལ་རྒྱ་ཚེས་
བཅུ་སོགས་དང་། གཞན་མཁའ་འགྲོའི་དུས་ཚེན་ཉེར་ལྔ་དང་། སྦྱང་གནས། དེ་བཞིན་གསང་
སྤྲུགས་སྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་འབྲེལ་ཉེ། ཚོགས་འཁོར། གཅོད་ཚོགས། སྐྱབ་མཚན། མ་ཉི་
དང་། སི་རྟེ་དུང་སྐྱབ། ཚོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་སྐྱ་མ་གོང་མའི་འདས་མཚན་དམ་དགོངས་རྫོགས་
མཚན་འབྲུལ། དེ་བཞིན་གསོན་པོའི་རིམ་གྲོ་དང་། གཞུག་པོའི་ཚེད་བསྐྱོ་སྟོན་གནང་བ་
སོགས་ཚོས་སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་སྟོ་ཅི་རིགས་གནང་གི་ཡོད།

གཞུག་ལག་ཁང་ནི་བཀའ་བསྟན་སོགས་སྦྱོ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁང་
པ་ཡིན། དགོན་པ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི། **རྒྱལ་སྐུལ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས།** དུལ་ངན་
སྤངས་བས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིག། རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དགོ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ།
རིག་པ་དྲངས་བས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྦྱེས། །དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྐུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས།

དགོན་པར་ཐོག་མ་ཞུགས་སྟངས་ནི་དགོན་པའི་མཚན་ཐོ་ཟེར་བའི་བྱ་པའི་མིང་གཞུང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེར་བྱ་བ་གསར་བ་ཚོས་མིང་གཞུང་འགོད་དགོས་པ་ཡིན། འདུལ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་
པ་ཞན་གཞོན་ནི་དགོ་ཚུལ་སྦྱོང་གི་སྦྱོལ་བ་སྤངས་ནས་ལོ་ངེ་སོང་ལ་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་
ཡང་། དེར་གོ་དགོན་པའི་ནང་བསྐྱབ་པ་ཞན་གཞོན་ནི་དགོན་པའི་ནང་མཚན་ཐོ་བཞོད་སྦྱོ་
སྤྱིའི་གོ་རིམ་ལས་བརྩེ་སྦྱོལ་ཡོད།

དགོན་པའི་ནང་དུ་འདུལ་བའི་བསྟེན་པའི་བདག་སོ་ནི་**མཁའ་པོ་**ཡིན། སྤྱིར་མཁའ་པོ་ཞེས་པ་
རང་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོལ་བ་འབོགས་མཁའ་ལ་རང་གི་མཁའ་པོ་ཟེར། མཁའ་པོའི་
བྱ་གལས་གཙོ་བོ་ནི་སྦྱོབ་མ་གསར་བྱ་རྣམས་ལ་དགོ་ཚུལ་སྦྱོང་གི་སྦྱོལ་བ་གནང་བ། གསོ་
སྦྱོང་དང་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་པའི་གསུང་འདུལ་བ་སྦྱོར་དགོས་པ། ཉམ་རྒྱུན་དུ་ཚོས་
སྤྲུགས་ཀྱི་བྱ་གལས་གང་ཡོད་བྱུགས་འགན་གཙོ་བོར་བཞེས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དགོན་པའི་ནང་ཞལ་འདོན་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་འདོན་ཏེ་
དབྱངས་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་མཁའ་པོ་**དབྱ་མཚན་**ཡིན། དབྱ་མཚན་གྱིས་འདུས་ཚོགས་
ནང་ཞལ་འདོན་དང་ཚོ་ག་གསུང་སྐབས་དབྱ་སྐུལ་བའམ་འགོ་ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད། དགོན་
པའི་ནང་འདོན་ཏེ་དབྱངས་དང་འབྲུད་རྒྱུད་དགོལ་གསུམ་གྱི་བྱ་གལ་སྦྱོ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་

དགའ་ལོ་གཙོ་བོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་
དགོན་པ་ཁག་ལ་འདོན་ཏུ་དབྱངས་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་སོ་ཡོད།
དགོན་པར་སྡོད་པ་ནི་གོང་དུ་སྡོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་དགོན་པ་སོ་སོར་སྐྱིག་གཞི་ཞིག་ཡོད།
སྐྱིག་གཞི་དེ་ཡང་འདུལ་བའི་ནང་གསུངས་པའི་བཅས་ཁྲིམས་གཞིར་བཞག་ནས་སྐབས་སོ་
སོའི་དགོན་པའི་ལས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བཅོས་བྱ་དགོས། སྐྱིག་གཞི་དེའི་བདག་པོ་ནི་
དགེ་བསྐྱོས་ཡིན། དགེ་འདུན་སྲུང་སྐྱིག་གཞི་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ན་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་
ཉེས་ཚད་གཏོང་སྲོལ་ཡོད།
དགོན་པ་སོ་སོར་སྐྱིན་བདག་དང་ཕྱིའི་གོང་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་སོགས་འགན་གཙོ་བོར་
བཞེས་མཁན་ལ་**ཕྱག་མཛོད་**ཟེས། ཕྱག་མཛོད་དང་ཕྱག་མཛོད་ལས་རོགས་དང་གཉེར་བ་
བཅས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོང་འབབ་དང་འགྲོ་གྲོལ་ཆ་ཚང་གི་རྩིས་ཞིབ་དང་འགན་བཞེས་
དགོས་པ་ཡིན། འདུལ་བའི་ནང་དུའང་དགེ་སྲོང་གི་གསེར་དུལ་ལ་རེག་མི་ཚོག་པས་དུལ་
ཉར་མཁན་དགེ་ཚུལ་ཞིག་དགོས། ཅེས་ཕྱག་ལྟོགས་དང་དུལ་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་མ་བརྒྱབ་
པར་ཉར་མི་ཚོག་པ་ཡིན། འདུལ་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་བཏང་
ནས་ཟས་བཅོ་མི་ཚོག་པ་དགེ་འདུན་ཡོངས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱིས་
སྲུ་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་བསྐྱུན་ནས་འགྱུར་བ་སྐྱོན་བྱེད་དགོན་པའི་ནང་མེ་བཏང་
ནས་ཟས་བཅོ་སྲོལ་དར་ཡོད། མེ་བཏང་ནས་ཟས་བཅོ་བའི་སྲོལ་དེ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡང་དར་
ཡོད།
དགོན་པར་འདུལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སའམ་གསོ་སྟོང་དང་དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་

བཅས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་དགེ་འདུན་གྱིངས་འདུས་པའི་གནས་ཡིན། དགོན་པ་ལ་ལར་འདུལ་བ་
ནང་དུ་ཡང་གཙུག་ཁང་ཟེར་བའི་སྟོན་པའི་སྐྱུ་བརྟན་བཞུགས་གནས་ཁ་ཁ་ཞིག་ཡོད། དགོན་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱུ་བརྟན་ཞིག་དེས་པར་དུ་དགོས། ལ་ལས་སྟོན་
པའི་སྐྱུ་བརྟན་ལ་རིགས་ལྡེའི་ཚོད་པལ་གསོལ་ནས་དེར་རྩོ་བོ་ཞེས་མཚན་གཞན་ཞིག་འདོད།
སྲོལ་དེ་རྩོ་བོ་ཚེས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། རྒྱ་གར་སོགས་གནང་བའི་སྐྱུ་བརྟན་མང་སོ་
ཞིག་ལ་དབྱ་རྒྱན་འབྲུལ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པས་རྩོ་ཡི་རང་བཅོ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགེ་འདུན་ཚོས་
འཕེལ་གྱིས་གསུངས་ཡོད།
དགོན་པ་སོ་སོ་ལ་སྲུང་མ་ཁང་རྒྱུར་དུ་ཡོད། དེར་རྒྱུན་དུ་བསྐྱང་གསོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་
དགོས་པ་དེར་ལྷ་གཉེར་ཟེས། སྲུང་མ་གསོ་བ་དང་སྤྲུགས་འདོན་པ་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་
ལེན་མིན་མོད་འདི་མདོ་སྤྲུགས་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྲོལ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུའང་རྒྱ་ལྡན་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་དུ་ཡང་སྲུང་མ་གསོ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པར་ཆག་ལོའི་ལམ་ཡིག་ནང་གསལ།
དགེ་འདུན་པ་རྣམས་སོ་སོ་བཞུགས་གནས་ལ་**གྲ་ཤག་**ཟེས། སྲ་ལོ་འདུལ་བའི་སྲོལ་ལྟར་
ན་དགོན་པའི་ལས་བཟང་ངན་གང་ཐག་གཙོད་དགོས་རུང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཤིང་
བཟུམས་ནས་ཚུལ་ཤིང་མང་ཉུང་གིས་ཐག་གཙོད་པ་ཡིན། དེ་དང་སྤྲུགས་མཚུངས་པ་དེང་
སང་ཕྱག་མཛོད་དང་གཉེར་བ་སོགས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་ཆེ་འོས་ཤོག་སྐྱབས་ནས་བསྐྱོ་སྲོལ་
ཡོད།
དགོན་པའི་ཕྱི་ལོགས་སྲུ་ར་སྐྱོར་ཆེན་སོ་ཡོད། དེར་**ཚོས་ར་**ཟེས། ཚོས་རའི་ནང་དགེ་འདུན་
པ་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་ཚོད་པ་རྒྱག་པ་དང་ཡང་ན་གཏོར་རྒྱག་སོགས་ཚོས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་གལ་ཆེན་
རྣམས་ཚོགས་ས་ཡིན།

དགོན་པའི་འདུ་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་**རི་དྲགས་ཚོས་**
འཁོར་རྒྱ་གསེར་དངུལ་ཅི་རིགས་ལས་བྱས་ནས་
 བཙུགས་སོལ་ཡོད། རི་དྲགས་ཚོས་འཁོར་ཞི་བའ་
 སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སྟོན་པས་ཚོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་དེ་བསྐོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཡིན།
 བལ་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་དུས་སུ་ནང་པའི་སྡེ་ཉ་ཅང་འཕེལ་ཉེ་དགོན་གནས་མང་པོ་ཡོད་པ་
 ཡིན། དེར་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་བྱ་མོས་ཡེ་རང་དུ་
 མཚོན་ཉེན་དང་ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། སྤྱིས་སུ་
 མཉམ་མེད་རྫོ་བོ་རྗེ་དཔལ་མར་མེ་མཚན་གྱིས་ཐམ་རྟེན་ཉ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ནས་
 དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཉེ་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བ་ཡིན།
 དེར་གི་ཆར་བལ་ཡུལ་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རྗེས་འཛིན་པ་ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་བོན་
 བཅས་རིས་སུ་མ་ཚད་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་གྲངས་ ༡༩༠༩ ཡོད།
 དེ་དག་ལས་དཔལ་ས་སྤྱིའི་དགོན་པ་གྲངས་ ༥༥ དང་། འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་
 པ་གྲངས་ ༩༠༡ དེ་བཞིན་རི་བོ་དགོ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་གྲངས་ ༩༠ ལྟ་བུར་རྙིང་མའི་
 དགོན་པ་གྲངས་ ༡༩༩༩ གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་དགོན་པ་གྲངས་ ༩༩ ཡོད། གཞན་ཡང་ཚོས་

བརྒྱུད་ངེས་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་གྲངས་ ༩༠ བཅས་
 ད་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་བསྐོར་མས་ན་གྲངས་ ༡༩༠༩
 ཡོད། དགོན་པ་དེ་དག་ལས་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་
 གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་དགོན་པ་གྲངས་ ༩༦ དང་།

ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་དགོན་པ་གྲངས་ ༥༩ ལོ་ལྔ་བརྒྱ་མན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
 པའི་དགོན་པ་གྲངས་ ༡༩༥༩ ལོ་ཆིགས་ངེས་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་གྲངས་ ༩༠ བཅས་ཡོད།

ཆོག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

- བསྟོན་གནས།** རྒྱུན་དུ་སྟོན་པའི་གནས།
- བས་མཐའི་གནས།** ཅ་ཅོ་སོགས་འདུ་འཇི་དབེན་པའི་ས་ཆ་ཁ་ལུ་སེམ་པོ།
- མཚམས་ལས་བརྒལ་བ།** དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱར་གནས་མཚན་སྐབས་
 མཚམས་ཐོ་བའི་རྟགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ལས་བརྒལ་ནས་འགོ་མི་
 ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བརྒལ་ན་མཚམས་ལས་བརྒལ་བ་ཟེར།
- ཆད་ལས།** བྱིམས་དང་འགལ་ནས་ལྷུང་བ་བཤགས་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་
 གཙང་མ་བཟོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆད་ལས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས།
- འབྲུད་རྒྱུད་དགོལ་གསུམ།** དུང་སོགས་འབྲུད་བ། ར་སོགས་རྒྱུད་བ། སྤིལ་བུ་
 སོགས་དགོལ་བ།
- བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན།** བོད་ནས་དར་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་བསྟན་པ།
- ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་།** ས་སྐྱུ། དགོ་ལུགས། བཀའ་བརྒྱུད། རྙིང་མ་སྟེ་ཚོས་
 བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་བསྟན་པ་མིང་།
- རྩལ་ཤིང་།** རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཆོག་བྱེད་དུས་
 དགོ་འདུན་གྱི་གྲངས་འདེན་བྱེད་ཤིང་བྱ་ཚོན་སེར་པོས་ཁ་བསྐྱར་ཞིང་རིང་ལྷུང་
 ལུ་གང་ཅམ་དང་། སྟོམ་ཕྱ་མཚུབ་མའི་ཆད་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

སྒྲིབ་ཚན།

ཀ། བརྗོད་དོན་སྒྲིབ་བཟུང་སྒྲོ་ལ་རེས་པར་གྱིས།

དགོན་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་བཞུགས་གནས་ཤིག་ལ་ཟེར་ཞིང་དེར་ཐོས་བསམ་བསྐྱོན་གསུམ་གནང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན།

མཁན་པོ་ཞེས་པ་ནི། དགོན་པའི་ནང་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ཞིང་རབ་བྱུང་ཚམས་ལ་སྡེ་པ་འབོགས་མཁན་ཡང་ཡིན།

དགོ་སྐྱོས་ཞེས་པ་ནི། དགོན་པའི་སྒྲིག་སྲིམས་ལྟ་རྟོག་གནང་མཁན་ཡིན་ཞིང་། དགོན་པའི་ནང་སྲིམས་དང་འགལ་ཆེ་ཉེས་ཆད་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡིན།

གསོ་སྦྱང་ཞེས་པ་ནི། རབ་བྱུང་ཚམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་སྡིག་པ་བཤགས་སྡོམ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཞིག་ཡིན། བསྐྱབ་པ་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་སྦྱོང་བས་གསོ་སྦྱང་ཟེར།

དབྱར་གནས་ཞེས་པ་ནི། ཆར་དུས་སྐབས་སུ་རབ་བྱུང་ཚམས་ཕྱི་ལ་ཐེབས་མི་ཚོག་པར་དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཞིག་ཡིན།

དགག་དབྱེ། ཆར་དུས་རྫོགས་མཚམས་རབ་བྱུང་ཚམས་ཕྱི་ལ་ཐེབས་ཚོག་པ་སྟེ། དབྱར་གནས་སྐབས་ཐེབས་པ་ལ་དགག་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དབྱེ་བས་དགག་དབྱེ་ཟེར།

གྲ་ཤག་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་པ་ཚམས་སོ་སོའི་བཞུགས་ས་ལ་གྲ་ཤག་ཟེར།

ཚོགས་ཁང་ངམ་འདུ་ཁང་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་ཚམས་ཚོགས་པ་འཛོམས་ས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནང་དགོན་པའི་སྐྱ་སོགས་མངལ་རྒྱ་ཡོད།

ཁ། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཟེར་བ་གང་རེད།
- ༢༽ དགོན་པ་བསྟན་པར་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད།
- ༣༽ མཁན་པོ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་དང་མཁན་པོའི་ཕྱག་ལས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན།
- ༤༽ ལྟོན་པའི་སྐྱ་བརྟན་ལ་རིགས་ལྡེའི་ཚོད་པན་འབྲུལ་མཁན་དེ་སུ་ཡིན།
- ༥༽ རོ་བོ་རྗེས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་གང་ཡིན།
- ༦༽ བལ་ཡུལ་དུ་བོད་བརྒྱན་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་པའི་གངས་རི་ཡོད་བྱིས།

ག། བྱེད་སྒྲིག་

སྟོབ་ཕྱག་གསུམ་རེ་མཉམ་རུབ་གྱིས། རང་གི་ས་གནས་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུང་ཤིག་དང་། དེར་ཚོས་ཕྱོགས་གྱི་བྱེད་སྒྲིག་གང་དང་གང་གནང་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་ཕན་ཚུན་གྲོས་བསྟུར་བྱས་ནས་བྲིས་ཉེ་འཁོར་གྱའི་ནང་སྒྲོགས།

ང། རང་པའི་དུས་ཚེན་འདི་རྣམས་སྤུང་བཅི་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་རོས་བྱུངས།

སྟོན་པའི་འབྲུངས་སྐར། རྗེལ་རྒྱ་ཚོས་བཅུ། ཚོས་འཁོར་དུས་ཚེན། ལྟ་བབས་དུས་ཚེན། མཁའ་འགོ་དུས་ཚེན། ཚོ་འབྲུལ་དུས་ཚེན།

མཚོན་པ་ནི་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡོངས་སྡོད་རྣམས་ལུལ་ནས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན། གང་འབྲུལ་རྒྱུ་དངོས་པོ་
 རྣམས་གང་ལེགས། གང་གཅེས། གང་དཀོན་པ་དེས་མཚོན་ན་མེད་སྒྲིལ་གཉེན་སོར་འགྲོ།
 གཞན་རུལ་བ་དང་ཟས་རྗེད་སོགས་ལུལ་ན་བསོད་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་ངེས།
 དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོན་པ། ཡིད་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་མཚོན་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད།
 དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོན་པ་ནི་སྡོམ་དང་མེ་ཏོག། མར་མེ་སོགས་དངོས་སུ་སྐྱབས་
 སོགས་ཀྱི་མཛུགས་དུ་བཤམས་ནས་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་དག་ཡིན།
 ཡིད་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་མཚོན་པ་ནི་བདག་སོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་སྡོམ་སྤངས་ནས་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་མཚོན་པ། འངས་ལ་དེ་ཞེས་སྡོམ་གྱི་མཚོན་པ། སྐྱབས་སྐྱབས་
 གསལ་སྡོམ་མེད་མཚོན་པ། ལུས་ལ་དེ་ཞེས་དེ་མཚོན་པ། ཞལ་ལ་རོ་བརྒྱ་ཟས་
 ཀྱི་མཚོན་པ་སྟེ་མཚོན་པ་རྣམས་ལྟ་དང། དེ་བཞིན་ཉེར་སྡོད་བདུན་ནི། མཚོན་ཡོན། ཞབས་
 བསེལ། མེ་ཏོག་བདུག་སྡོམ། མར་མེ། དེ་མཚོན་པ། ཞལ་ཟས་བཅས་ལས། མཚོན་ཡོན་ནི་བདུང་
 བྱ་རྒྱ་འབྲུལ་བ། ཞབས་བསེལ་ནི་སྐྱབས་དང་ཞབས་བསེལ་བྱེད་གྱི་ལུས་རྒྱ་འབྲུལ་བ། མེ་ཏོག་
 ནི་མེ་ཏོག་པད་མ་སོགས་དབུ་ལ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་འབྲུལ་བ། མར་མེ་ནི་སྐྱབས་གསལ་སྡོམ་
 མེའམ་ལུག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མཚོན་མེ་སོགས་འབྲུལ་བ། དེ་མཚོན་པ་ལུས་ལ་དེ་ཞེས་སོ་
 ཅན་དན་གྱི་རྒྱ་སོགས་བྱུགས་པ་འབྲུལ་བ། ཞལ་ཟས་ནི་ཞལ་ལ་རོ་བརྒྱད་ལྟར་པའི་ཞལ་ཟས་
 ལྟ་བུའི་འབྲུལ་བ་བཅས་རྣམས་བདུན་ཡིན།

གཏོར་མ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་མ་གྲགས་ཀྱང་བོད་སོགས་ཉི་
 ལྷ་ལའི་རི་རྒྱུད་ལུས་དང་སོག་ལུལ་བཅས་ལ་དར་
 སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན། ཟན་གྱིས་བཟོས་པའི་གཏོར་མ་ལ་
 ཚོན་ཅི་དང་དཀར་རྒྱན་བརྒྱགས་པའི་མཚོན་པའི་བྱེ་
 བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད། གཏོར་མ་ལ་
 དཀར་གཏོར་དང་དམར་གཏོར་གཉིས་ལས། དཀར་
 གཏོར་ནི་ཚོན་སོགས་གྱིས་མ་བྱུགས་པའི་ཟན་གྱིས་
 བཟོས་པའི་ཞལ་ཟས་ལ་མར་ལུ་བྱུགས་ནས་ཞི་བའི་ལྷ་དང་གཞི་བདག་བཅས་ལ་འབྲུལ་
 རྒྱུ་གཏོར་མ་དང། དམར་གཏོར་ནི་འབྲི་མོག་སོགས་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་ནས་ཚོས་སྡོད་

སོགས་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་འགྲོའམ་ཡིན། ཡང་ན་ལྷ་ལ་ཞལ་ཟས་འབྲུལ་བ། འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བསྐྱོ་བ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡར་འབྲུལ་རྒྱུ་ལ་ཞལ་ཟས་དང་མར་འབྲུང་པོ་སོགས་ལ་འཕེན་རྒྱུ་ལ་གཏོར་མ་ཟེར། གཞན་ཡང་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏོར་མ་ནི་ཟན་གྱིས་བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་མིན་དང་། དཀར་རྒྱུ་འདོགས་ལུགས་འདྲ་མིན་གྱིས་ལྷ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཏོར་མ་སྣ་ཚོགས་བཟོས་ཏེ་དཀར་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། གཏོར་མ་ནི་རྒྱ་ནི་འབྲུ་བཟང་པོ་བཏགས་པའི་མཚོན་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་མར་ལུ་ལྷུགས་ནས་བཟོ་དགོས། ལ་ལས་ཆང་གར་མ་ལྷུགས་ནས་བཟོ་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་ཕུན་མིན་དགོན་པའི་ནང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅམ་ལུ་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དཀར་རྒྱུནི་ཚོན་མདོག་འདྲ་མིན་གྱིས་བཟོ་སྲོལ་ཡོད། དེ་རྣམས་དོ་ཚོན་གྱིས་བཟོས་པའི་ཆོ་གཏོར་མ་ལུ་རིང་བཞག་ཀྱང་ཚོན་མདོག་མི་འགྱུར། མར་ཚོན་རྣམས་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད། མར་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་འདྲ་མིན་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་མེ་ཏོག་དང་འཇའ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་སོགས་མཛེས་ཆོས་སུ་བཀོད། གཏོར་མའི་ཅེ་ལ་འདོགས་རྒྱུ་ལ་ཅེ་རྒྱུ་དང་། གཞན་རྒྱུ་དང་གཡམས་གཡོན་ལ་འདོགས་རྒྱུ་དཀར་རྒྱུ་ལ་བུམ་རྒྱུ་ཟེར། སྐབས་དེར་གཏོར་མ་ནི་ཆོ་ག་གང་འདོན་རྒྱུ་ལྷ་གཙོ་ལམོར་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚོན་པ་བཞེངས་ནས་དེར་ཡེ་ཤེས་བ་སྦྱན་དངས་དགོས། ཞལ་ཟས་ནི་ལྷ་བཤོས་སོགས་ཞལ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་མཚོན་པ་རང་ལ་བྱེད།

བཙོ་ལྷ་མཚོན་པ། མཚོན་པ་དེ་ནི་ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷའི་ཉིན་བཤམས་སྲོལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཏ་ཅང་གྲགས་ཆེ། སྐབས་དེར་ཟན་གྱིས་ཞལ་ཟས་ཐོག་ཚད་ཅན་མང་དུ་བཟོས་པར་དཀར་རྒྱུ་འདྲ་མིན་དང་། མར་ཚོན་གྱིས་སྟོན་པའི་མཛེན་པ་བཅུ་གཉིས། རྒྱུ་རབས། རྒྱུ་དྲུག་མཚོག་གཉིས། མཁའ་སྲོལ་ཆོས་གསུམ། མར་མི་དྲུགས་གསུམ། ས་ཚེན་ཡགོང་མ་རྣམ་ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་བཟླ་ཤེས་ཏུགས་བརྒྱད་དང་། བཟླ་ཤེས་རྣམས་བརྒྱད། འོར་བུ་ཆ་བདུན། མཐུན་བ་སྦྱོར་བཞི། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མི། སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་སྦྱགས་སོགས་གསོན་ཉམས་དོད་པོར་བཞེངས་སྲོལ་ཡོད། རྒྱུར་དཀར་རྒྱུ་ནི་གདོད་མའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་དམངས་སྲོལ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ལོ་གསར་དང་དུས་ཚེན་ཆེ་ཁག་གི་སྐབས་སུ་བྱིས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་སྒོ། ཐབ་ལྷག་བཅས་ལ་མར་གྱིས་གཡུང་བྱུང་དང་འོར་བུ། ཉི་ལྷའི་རི་མོ་བཅས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། ལོ་གསར་སྐབས་ཚུ་སྦྱང་ལེན་པའི་ཆེ་ཚུ་ཐོམ་གྱི་ཁ་དང་། ཆང་སོར་གྱི་ཁར་མར་གྱི་དཀར་རྒྱུ་བྱེད་པ། ཞིང་སྒོའི་ཆེ་ཚོན་མཛོའི་རུ་བཅས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་དཀར་རྒྱུ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་དག་རིམ་གྱིས་རྒྱ་རྗེ་ཆེ་དང་ལག་ལེན་རྗེ་ཟབ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན།

ཡོན་ཆབ། ཡོན་ཆབ་ནི་ཉིང་སོར་རྣམས་ཆར་དུ་དངར་བར་བསྐྱིགས་པའི་ནང་དུ་ཚུས་ལེགས་པོ་བཀང་སྟེ་སྦུལ་བའི་མཚོན་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན། སྲོལ་དེ་ཐོག་མར་རྩོ་བོ་རྗེ་

བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་རྫོ་བོས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར། རྫོ་བོས་བོད་འདིར་རྒྱ་ལེགས་པས་འདི་ཉིད་
 གཉེན་གསུམ་ཚོགས་བསགས་ཀྱང་ཚོག་ཅེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་ཡོན་ཆབ་ནི་སེར་སྒྲུའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས་མཚོན་པའི་མཚོག་ཡིན། དེ་འབྲུལ་
 པའི་ཉིང་རྣམས་ཐོག་མར་བྱི་དོར་བྱ་དགོས། དེ་རྗེས་བཞོན་ལེགས་ཡོ་འཁྲོག་དང་བར་ཐག་
 རིང་ཐུང་མེད་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ཏེ་རྒྱ་གཙང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པས་ལེགས་
 པར་བཀའ་ནས་འབྲུལ་དགོས། རྒྱ་གཙང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྗན་ནི། བསེལ་བ། ཞིམ་བ། ཡང་
 བ། འཇམ་བ། དྲངས་བ་དང་དྲི་མ་མེད་བ། འཐུང་ན་སྟོ་བ་དང་མགྱིན་པ་ལ་མི་གཞོན་པ་བཅས་
 ཡིན། ལ་ལས་རྒྱ་བོ་དྲངས་གཙང་ཁར་བྱིན་ནས་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་ཐེར་འབྲུལ་སློལ་ཡོད། དེ་ནི་
 ཉིང་རྣམས་རྒྱ་ཡི་འགྲམ་དུ་སྟེགས་བུའི་སྟེང་ལེགས་པར་གཙང་བྱིས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེགས་རྗེས་
 རྒྱས་བཀའ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་བཏོན་རྗེས་རྒྱ་བརྗེན་སྐར་ཡང་ཉིང་རྣམས་
 བསྐྱེགས་ནས་རྒྱས་དགའ་དགོས་པ་ཡིན།

མཇམ་གྱི་མཚོན་བ། མཇམ་ནི་ལེགས་སྐར་གྱི་
 རྐྱད་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཟེར། དེའི་
 རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དུལ་ཟངས་རག་ ཉུང་དང་
 འཕའ་བ་སོགས་ལས་གཞི་དང་ལྷགས་རི་རིམ་པ་
 གསུམ་ལ་བཀའ་ཤེས་ཉགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྒྲ་
 བདུན། འདོད་ཡོན་ལྷ། རིན་ཆེན་ཆ་བདུན་སོགས་
 གྱི་རི་མོས་བརྒྱན་པར། ཅེ་མོར་རི་དྲགས་ཚོས་

འཁོར་གྱི་ཉིག་དང་བཅས་པ་བཞོན་ནས། ཚོམ་བུ་འགོད་རྒྱུ་ལ་ནི། གཡུ་བུར་ལྷ་ཉིག་སོགས་
 དང་འབྲུ་སྒྲ་བཟང་པོ་དྲི་བཟང་གིས་འབགས་པ་ལས། ཚོམ་བུ་དགུའམ་སོ་བདུན་དུ་བཞོན་
 ནས་ས་བཞུ་གྱིས་མཛད་པའི་མཇམ་སོ་བདུན་མ་འདོན་བཞིན་རི་རབ་སྐྱིང་བཞི་སྐྱིང་ཐན་དང་
 བདག་སོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་སོ་རྣམས་སྒོས་སྐྱངས་ནས་
 འབྲུལ་བར་བསམ་དགོས།

བསྟོན་པའི་དབྲངས་གྱི་མཚོན་བ།

མཚོན་པ་དེ་ནི་སྐབས་ཡུལ་སྐྱེ་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོན་
 དབྲངས་འབྲུལ་བ་ཡིན། བསྟོན་དབྲངས་དེ་ཡང་སྟོན་འཛེབས་ཡིད་དུ་འོང་བ། དབྲངས་གྱི་
 འགྲུར་ཁུག་དང་འདེགས་འཛོག་ ས་སྟོམ་སྟེ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པ་བསྟོན་པའི་
 ཚོག་དབྲངས་སྟོན་སོས་བསྟོན་བ། དབྲངས་འཐེན་པ་གཉེན་གསུམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་ལྗན་དུ་
 རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་དུང་དང་། རྒྱ་སྐྱིང་། ར་དང་དྲིལ་བུ་སོགས་འབྲུད་རྒྱུ་དགོལ་གསུམ་གྱི་སྐོ་
 ནས་རོལ་མོའི་དབྲངས་གྱི་མཚོན་པ་འབྲུལ་སློལ་ཡོད།

ཚོག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

- གཉེན་སོ།** ཚོས་གང་ཞིག་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོམས་བྱེད།
- འབྲུང་སོ།** འདྲེ་གདོན་གྱི་རིགས་ཤིག།
- འགྲི་མོག།** ཅ་བ་དམར་ཞིང་འདབ་མ་སྟོ་སྐྱུ་ཡོད་པའི་སྟོ་སྐྱུན་གྱི་རིགས།
མར་ཁུའི་ནང་དུ་བསྐོལ་ནས་མཚོན་པའི་མདོག་སྐྱར་བྱེད་གྱི་ཚོན་བྱེད་ཚོག།
- ཡེ་ཤེས་བ།** ཚོ་ག་སོགས་གང་འདོད་དགོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

དེ་ཉིད་ལ་ཟེར།

གཏོང་མ། ཡི་གཏོང་མ་ནི་དང་པོ་འཇམ། ཐོག་མ།

ཚར་དུ་དངར་བ། གལ་གྱི་བསྟར་འགྲིག་པོ་འཇམ་གལ་འགྲིག་པ།

སྦྱོར་ཚན།

ཀ༽ བརྗོད་དོན་སྦྱོར་བལྟས་སྒྲིལ་ངེས་པར་གྱིས།

མཚོན་པ་ནི། ཡར་དགོན་མཚོག་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལྡན་སམ་དངོས་པོ་ལ་ཟེར།

ཉེར་སྦྱོད་བདུན་ནི། མཚོན་ཡོན། ཞབས་བསེལ། མེ་ཏོག་བདུག་སྦྱོས། མར་མེ། རྩི་ཚབ། ཞལ་ཟས་བཅས་ཡིན།

གཏོར་མ། ཚུམ་པ་སོགས་བརྗོད་ཏེ་བཞེངས་པའི་མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་འབྲུལ་བར། འབྲུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚེད་ས་སྦྱོགས་གཙང་མར་གཏོར་བའམ་དོར་བའི་བཟའ་བ་ཡིན་པས་གཏོར་མ་ཞེས་བྱ་ལ།

གསང་སྟགས་ལྟར་ན། **སྦྱོར་དཔོན་སྦྱོར་ས།** མི་འཛིན་གཏོང་བས་གཏོར་ཞེས་བྱ། ཡོངས་ལ་བྱུང་པས་མ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་གཏོར་བས་གཏོར་དང་། མཐོན་ཚུམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་དུ་བྱུང་པས་མ་ཞེས་བྱ། དགོས་པ་རྒྱལ་བ་མཚོན་པས་མཉེས་པ། དམ་ཅན་གྱུགས་དམ་སྒོང་བ། རིགས་རྒྱག་ལན་ཚགས་སྦྱང་བ། བཞེགས་རིགས་བར་ཚད་སེལ་བ་སོགས་ལས་རབ་འབྲུམས་སྦྱབ་པར་བྱེད།

ཁ༽ བཀམ་གསལ་ངེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ ཉེར་སྦྱོད་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཡིན།
- ༢༽ རྒྱ་གར་དུ་མཚོན་པ་ཟན་གྱིས་བཟོ་སྦྱོལ་ཡོད་དམ།
- ༣༽ དཀར་རྒྱ་དེ་ཐོག་མར་དམངས་སྦྱོལ་ནས་དར་ཚུལ་བྱིས།
- ༤༽ ཡོན་ཚབ་འབྲུལ་བའི་སྦྱོལ་དེ་ཐོག་མར་སྦྱོས་གཏོང་བ་ཡིན།
- ༥༽ རྒྱ་གཙང་ཡན་ལག་བརྒྱད་གང་ཡིན་བྱིས།
- ༦༽ རྒྱབས་འདིར་དབྱེངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱག་བཤད་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས།

ག༽ དོན་ལ་བསྟན་ཏེ་ཚིག་ངོས་བྱུངས།

- གལ་གྱི་བསྟར་འགྲིག་པོ།
- ཚོས་གང་ཞིག་རང་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་འཛོམས་བྱེད།
- ཡར་དགོན་མཚོག་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལྡན་སམ་དངོས་པོ།
- མཚོན་ཚུམ་སོགས་བརྗོད་ཏེ་བཞེངས་པའི་མཚོན་པ།
- རྒྱ་གཙང་མ་ཏིང་པོར་ནང་ལེགས་པར་བཀའ་སྟེ་འབྲུལ་བའི་མཚོན་པ།

ང༽ བྱེད་སྒོ།

ཡོན་ཚབ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཚབ་འབྲུལ་སྦྱོལ་ག་དུས་ནས་དར་བ། ཡོན་ཚབ་ལུལ་བའི་དགོས་པ་གང་ཡོད་པའི་སྒོར་པན་ཚུན་གྲོས་བསྟར་བྱས་ཏེ་ངག་ཐོག་ནས་ཤོད།

གཉེན་པོ་སྒྲིབ་ས་བཞི།

དེ་ལྟར་ཉེས་སྲོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན། ཇི་མི་སྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། སྒྲིབ་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི། སྒྲོམ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྒྲིབ་
པ་བྱིར་བཅོས་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྒྲིབ་ས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་དགོས།

ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྒྲིབ་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་དོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་
བརྒྱུག་པ་དང་། ཉེན་གྱི་སྒྲིབ་ས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་སྲོང་
ངེས་ཡིན་པས། དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏུ་ས་ན་སྲོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཏུ་ས།

དེ་ལ་སྒྲིབ་ས་དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་མང་བ་
ཡིན་ཏེ། འགྲོད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྐྱེན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྐྱོམ་དགོས་
སོ། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚེ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤའ་གསུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སོ་སྣའི་
སྒྲོན་ས་བཤའ་གསུམ་པ་གཉེས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས།

སྒྲིབ་ས་གཉིས་པ་ལ་བྱུག་ལས། **དང་པོ།** མདོ་སྐྱེ་བའི་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེར་བྱེན་ལ་སོགས་
པའི་མདོ་སྐྱེའི་ཚོགས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་སོགས་སོ། །**གཉིས་པ།** སྒྲིབ་པ་
ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་། གདོད་མ་ནས་
དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །**གསུམ་པ།** བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་
གཞུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བརྒྱ་བའོ། །**དབྱུང་བཟང་གིས་ལུས་པ་ལས།**
སོ་གཞན་གསལ་མེ་མཚེད་པའི་མེ་སྐྱེ་ཡིས། །མ་བསྐྱེམས་བཞིན་དུ་ཚང་ཚིང་ཀུན་སྟེག་ལྟར། །
བརྒྱས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་གིས་སྐྱེད། །བཙོན་འབྲས་ཚེན་པོའི་མེ་སྐྱེས་སྒྲིབ་པ་
སྟེག། །རྗེ་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་ན་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་ལྷུ་བ་
བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བརྒྱས་བརྗོད་གྱིས། །གདུངས་ན་སྒྲིབ་པའི་གངས་ཀྱང་
ཟད་པར་འགྱུར། །ལྷན་ནག་སྐྱེག་ལ་མར་མེ་སྐྱུང་བ་ཡིས། །ལྷན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་
པ་བཞིན། །ཚོ་རབས་སྒྲིབ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལུན། །བརྒྱས་བརྗོད་མར་མེས་སྐྱུར་
དུ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བརྒྱས་བརྗོད་བྱའོ། །མཚན་མ་ནི་མི་
ལམ་ན། ཟས་ངན་པ་སྐྱུག་པ་དང་། རྣལ་ལྷན་འཇོག་པ་དང་། ལུས་བྱས་པ་དང་། མ་ཉེ་དང་མི་
ནག་ཐུབ་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་འཕྲུང་བ་དང་། ཉི་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དགོ་སྲོང་དང་
དགོ་སྲོང་མའི་དགོ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། རང་གི་སྐྱེ་མ་དང་སྲོབ་དཔོན་ལ་ཚོས་ལུས་པ་དང་།
ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། འོ་མ་འབྲུང་བའི་ཤིང་དང་། སྤང་པོ་དང་། ལུ་
མཚོག་དང་། ཇི་དང་། སེང་གའི་ཁྲི་དང་། ཁང་བཟང་གི་སྐྱེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་
མིས་པ་ཡིན།

བཞི་པ། ལྷ་གཟུགས་ལ་བཏེན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་དང་པ་ཉིད་ནས་ལྷ་གཟུགས་བྱེད་པ་ལོ། **ལྷ་པ།** མཚོན་པ་ལ་བཏེན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་མཚོན་ཉིད་ལ་མཚོན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལོ། **ལྷུག་པ།** མཚོན་ལ་བཏེན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བ་ལོ། འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཙམ་སྟེ། གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དོ།

སྟོབས་གསུམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྟོབས་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་བྱས་པ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་སྟོན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར། ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱིན་ཚད་སྟོམ་མམ་ཞེས། ལུང་ལས་གསུངས་པར་འདུལ་བ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་ནས་བཤའ་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཚད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་གཤམ་ཆེ་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ། །

སྟོབས་བཞི་པ་ནི། ལྷུབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་རྒྱལ་བས། ལས་དང་པོ་བས། ལྷུག་པ་སྟོང་བའི་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་གསུངས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བལོ།

ལྷུག་པ་འདག་ལུགས་ནི། རན་འགྲོ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས། ལྷུག་བསྐྱེད་ཚུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འགྲུང་བའམ། རན་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་མི་སྟོང་བའམ།

ད་ལྟའི་ཉིད་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་སྟོང་དགོས་པ་རྣམས་ལུན་བྱང་དུ་འཕམ། གཉེན་སྟོང་མི་དགོས་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་མཐའ་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། ལུགས་འགྲུ་མི་འགྲུ་དང་། རྒྱུན་རིང་བྱང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤའ་བ་ལྷར་སྐྱུངས་ན་ནི། སྟོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཏེ། **བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཚེན་ལས།** འདི་ལྟར་གང་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཚོས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྟོབས་དང་ལུན་པའི་གཉེན་པོས་གཉེན་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་གཡལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རི་སྐད་བཤའ་བའི་ཚོས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས། ལྷུང་བའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྟོམ་པ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྲུང་རོ། །ངེས་

བར་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤའ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དུ་མ་བསྟོམ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ངེས་འགའ་བ་ཉིད་ལས་

ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- རི་མི་སྐྱམ། གང་ཡང་མ་བསམ་པ།
- སོ་ག། འདི་ནི་སོས་ཀ་དང་དོན་གཅིག་དབྱིད་ཀ་ལ་གོ།
- ཤུགས་དྲག། སྐབས་འདིར་འགྲོད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པར་གོ།
- ཞེ་ཐག་པ། ཞེ་ནི་སེམས་ལ་གོ་བས་སེམས་གཏིང་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
- ཕྱིར་བཅོས། སྤྲིག་པ་དང་ལྷུང་བ་སོགས་བཤགས་པ།
- བརླས་བརྗོད། གཞུངས་སྟགས་སོགས་ཡང་ཡང་བརླས་ནས་བརྗོད་པ།
- ཚུད་མི་བ། འཕྲོ་བརླག་མི་འགོ་བའམ། ཚུད་བོས་སུ་མི་འགོ་བ།
- སྤོམ་སེམས། ཉེས་པ་དང་སྤྲིག་པ་སོགས་ཕྱིན་ཚད་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ།

སྦྱོང་ཚན།

༡༽ བཀའ་གསལ་བྱི་བ་ཁག་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ སྟོབས་བཞི་པོ་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་ན་སྤྲིག་པ་འདག་གམ་མི་དག
- ༢༽ སྤྲིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ཐ་དད་ཡོད་དམ།
- ༣༽ ལྷུང་བ་དང་སྤྲིག་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་བྱིས།

- ༤༽ གཉེན་པོ་ཤུགས་དྲག་མིན་གྱིས་སྤྲིག་པ་དག་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དམ།
- ༥༽ ལྷན་དང་དུག་ལ་དཔེ་སྦྱར་ནས་སྟོབས་བཞིའི་དོན་སྦྱང་བསྟུས་ཤིག་བྱིས།
- ༦༽ མི་ལམ་དུ་སྤྲིག་པ་བྱང་བའི་མཚན་མ་གང་དང་གང་འབྱུང་།

༧༽ བརྗོད་བྱ་སྦྱང་བཟུས་སྒོ་འཛིན་གྱིས།

མངའ་ངེས་བཞུ་ཚེན་གྱིས། སྤོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ལས།

མདོར་ན་སྟོབས་བཞིར་མ་འདུས་བཤགས་པ་མེད། །
སྤར་བྱས་འགྲོད་བཤགས་ཁོང་དུ་དུག་སོང་ལྟར། །
འགྲོད་པ་སྦྱང་ནས་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་སྟོབས། །

དུག་ལ་སྤོམ་བཞིན་འཇུག་པ་དྲག་པོ་ཡིས། །
ཉེས་ཕྱིར་དག་བའི་གཉེན་པོ་ཀུན་སྦྱོང་སྟོབས། །

དུག་མི་འབྱུང་ལྟར་ཕྱིས་ནས་ཉེས་སྤོམ་ལ། །
ངེས་ཤེས་དྲག་པོས་རྣམ་པར་སོར་ཚུད་སྟོབས། །

སྤོམ་པ་བསྟེན་ལྟར་སྐབས་སེམས་ལྷུང་བཤགས་སོགས། །
དད་པ་དྲག་པོས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་བཞི་སྦྱོང། །

ཕྱིག་པ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་བཞི། མི་ཤེས་པ། མ་གུས་པ། བག་མ་མཆིས་པ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ།

ག༽ ལས་འདི་རྣམས་དགོ་བ་དང་། ཕྱིག་པའི་ལས་གང་ཡིན་རོས་བྱུངས།
 གཞན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་པ། རླུང་སྐྱོ་བ། མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ། ཟས་སྦྱིན་པ། དྲང་པོ་
 བཤད་པ། སྤམ་བྱེད་པ། ཆང་རག་འབྲུང་བ། ལོག་གཡེམ། མ་ཁི་འདོན་པ། ལམ་
 འཕྲང་བཅོས་པ། མཚོན་ཉེན་བསྐྱོར་བ། ངན་སེམས་འཆང་བ། ས་མ་ལ་བརྩི་
 བཀྱར་བྱེད་པ། གཞན་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོ་ལ་བརྩེ་སེམས་
 བྱེད་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ།

ང༽ བྱེད་སྒོ།

གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སློ་ནས་ཕྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་སྟོང་བསྟུས་
 ཤིག་ངག་ཐོག་ནས་འདོན་གྲུའི་ནང་ཤོད།

དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྡོན་མ་རྣམས་སུ་ཉོན་
 མོངས་དྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་
 ཉེ་ནག་པོའི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམས་རང་དབང་
 གཏན་ནས་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་
 བ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་གནས་སུ་
 སྐྱེ་བ་ལེན་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་ཡིན་
 ཉེ། དམུལ་བ། ཡི་དྲུགས། དུད་འགོ། ལྷ། མི་
 དང་། ལྷ་མིན་བཅས་ཡིན། དང་པོ་གསུམ་ལ་
 ངན་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ལས་མི་དགོ་བ་
 བཅུ་པོས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་བདེ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དེ་ནི་ལས་དགོ་
 བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའོ། །

དང་པོ་ངན་འགྲོ་གསུམ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། **དམུལ་བ་ནི།** བར་གསེས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཚ་
 དམུལ། གང་དམུལ། ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་བ། ཉེ་ཆེ་བའི་དམུལ་བ་བཅས་ཡིན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྐྱེ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།

ཡི་དྲུགས་ནི། གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱིང་ན་གནས་པ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་ལའང་བྱིའི་སྐྱིབ་པ་ཅན་དང་། བར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན། སྐོས་ཁུར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད།

ཕྱིའི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ནི། ལོ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་བར་དུ་ཚུའི་མིང་ཅམ་ཡང་ཐོས་མ་སྟོང་
བས་ཤིན་ཏུ་བཤེས་ཤིང་སྐོམ་པས་གཏུངས། ཉེད་ཀྱང་རང་གི་ལས་སྣང་ལས་བྱུབ་པའི་སྲུང་
མ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་ནས་ལོངས་སྟོང་མི་རུས་པ་དང་། ཡང་ན་བྱུང་དུ་
སྐྱེབས་མ་ཐག་རྣལ་ཞབས་ཏུ་མཐོང་བའམ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡོད།

ནང་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ནི། ཁ་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་པས་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་ཚུ་བཏུང་ཡང་མགྲིན་པ་
ཏྟ་རྩ་ཅམ་པའི་ནང་དུ་མི་ཚུད་པའི་བར་ལ་ཁའི་དུག་གིས་བསྐྱམས་པ་དང་། ཚུང་ཟད་རེ་མགྲིན་
བར་ཚུད་ཀྱང་ལྟོ་བ་ཡུལ་སྟོངས་ཅམ་ཡོད་པས་མི་ཁའངས་པ་དང་། དེ་ཅམ་ལྟོ་བར་སོང་ན་
མཚོན་པོའི་རིང་དེ་ལ་མི་འབར་ནས་སྟོ་སྟེང་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
པོ།

སྐོས་ཁུར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ནི། ཡི་དུགས་རེ་རེའི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཚང་བཅས་
ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྐྱིད་སྐྱུག་གི་རྣམ་གྲངས་མ་དེས་
བའང་མང་དུ་ཡོད།

མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དུགས་ནི་བཅོན་དང་རྒྱལ་འགོང་། ཤི་འཕྲེ། འབྲུང་པོ། མ་མོ། རེའུ་རང་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དུས་ཏྟག་ཏུ་འདྲིལ་སྐྱུག་དང་འཕྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་
ལ་སྟོང་བ་ཏྟག་ཏུ་བསམ་ངན་ལ་གནས་པས་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་ཞིང་
ཤི་མ་ཐག་དཔྱུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གི་གཏོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ལ་ལ་བྱ་དང་བྱི་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་གཟུགས་བྱུང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟོང་ངོ་། །

དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྟོང་ལ་ཏྟམ་སེམས་སྐྱེས་ནས་བརྒྱ་བ་དང་།

འགྲོག་པ། རང་ལ་ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོང་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟོང་མི་རུས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟེར་མི་
རུས་པ་སོགས་སེར་སྣ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད།

དུད་འགྲོ་ལའང་བྱིང་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་ལས་བྱིང་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་
ཚེན་པོའི་ནང་ན་ཉ་དང་། ཚུ་སྟིན། དུང་། སྐལ་བ། འབྲུ་སྟིན་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བ་རི་ཅམ་དང་།
ཚུང་བ་རྒྱལ་ཐན་དང་ཁབ་ཅེ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་བས་ཚུང་དུ་རྣམས་ཁུར་མིད་བྱེད།
ཚུང་བས་ཚེན་པོ་རྣམས་ཐམ་མར་འབྲིགས་ཤིང་ཟ། སྟོག་ཆགས་ཆེ་བ་རེ་རེའི་ལུས་ལ་ཚུང་
བ་དུ་མས་ཚང་བཅས་ནས་ཁ་ཟས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན།

ཁུང་བར་མི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགྲོ་མིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་རི་དུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་
འདྲིལ་སྐྱུག་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་སྟོང་། ཟས་ཁམ་གང་ཟ་ཡང་བག་མི་མེབས་བཞིན་དུ་ཟ། བན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཟ་ཞིང་རྩོན་པ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་དག་མང་། གཞན་ཡང་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ། ཁལ་འགོལ་བ། བྱ་གཅོད་པ། ལྷ་འབྲིགས་པ་དང་།

ཚོ་བ་སོགས་བཀོལ་སྟོང་གྱི་རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བར་གྱུར། མདོར་ན་
དུད་འགྲོ་སྟེན་ཞིང་གཉི་སྐྱུག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། བཀོལ་
ཞིང་སྟོང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། བཤེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི། གསུང་རབ་
ལ་འགོམ་ཡུག་གཏོང་བ། གསུང་རབ་ས་རྗེན་པའི་སྟེང་དུ་འདོག་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཤོག་
བུས་མི་གཅོང་བ་བྱིས་པ། གསུང་རབ་དང་ཚོས་ལ་དམའ་འབྲེལ་གཏོང་བ། ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་

མ་གྲུས་པ་དང་བརྟམ་བཅོས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། **མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི་**
སྐྱེ་ག་ན་འཚའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡིན། **ལྷ་སྟིན་ནི་**སྐྱིད་དཔལ་འགྲོང་ལོངས་སྟོང་ལྟ་རྣམས་
ལ་འགྲན་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་མི་དགོ་སྐྱུག་དོག་དང་འཐབ་ཚོད་ལ་གོམས་ཤིང་ལས་དེས་

འཕངས་པས་ལུས་རྟེན་དེ་བཟུང་བ་ཅམ་ནས་སྤྲུག་དོག་གི་འདུ་ཤེས་རགས། རང་གི་གནས་
 བཤང་གནས་དང་སྤེལ་ལྗོངས་ཅོད་ཅིང་། བཞུགས་མི་མཚུན་པས་འཐབ་ཅོད་ཁོ་ནས་དུས་འདུག
 ཡར་ལྷ་ལ་བཞུས་པས་དཔལ་འབྱོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞུས་ནས་
 སྤྲུག་དོག་མི་བཟོད་པ་སྤྱིས་ཉེ་ལྷ་རྣམས་དང་འཐབ་པ་སོགས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ། །

ལྷ་ཉི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལེ། སྤྱིར་གསོན་པའི་དུས་སུ་བདེ་སྤྱིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་གཤམ་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་དུས་འདུག་པས་དམ་པའི་ཚོས་སྤྱིབ་པའི་སྤོལ་
 སྤྱི། ཚོ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གནས་ཀྱང་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྤྱང་བ་ཡང་མེད་པར་རྣམ་
 གཤམ་ངང་ཚོ་ཟད་དེ་འཆི་བ་ལ་སྤྲུག་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་
 བར་འདོད་ལྷ་ཉི་གནས་རིགས་དུག་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚོན་དགོས།
 དེའང་ལྷ་རྣམས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་ལྷ་རྣམས་རང་རང་གི་འོད་གྲིས་དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་
 གྲགས་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་འོད་བཟུགས་ཉམས་པ་དང་ལྷ་ཉི་རྟེན་ལ་ཅི་ཅམ་
 བསྐྱེད་ཀྱང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་ལ། ལྷ་ཉི་ལ་སྤོད་སྤྱིང་མི་འདོད་ཅིང་མི་བདེ་བ་སྤྱིས་པས་མི་
 དགའ་བ་དང་། ལྷ་ཉི་མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བ་ཅི་ཅམ་སོང་ཡང་རྟེན་དུ་མེད་པ་ལ། མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བ་
 རྟེན་པ་དང་། ལྷ་ཉི་གོས་ཅི་ཅམ་བགོས་ཀྱང་རྗེ་མ་ཆགས་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་རྩལ་ཆུ་འབྱུང་
 བ་སྤྱི། འཆི་འཕོ་བའི་སྤྲུག་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་
 བར་འབྱུང་། ལྷ་ཉི་ལོ་རྣམས་དང་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འཆི་བར་ཤེས་ནས་དུང་དུ་ཉེ་
 མི་རུས་ཤིང་། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མེ་ཉོག་འཕོར་ཉེ། རྒྱུད་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱིས།
 ལས་དགོ་པ་ལ་སྤྱད་དེ་སྤྱིར་ཡང་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་

འགྲོ་ལོ། རང་ཉིད་གཅིག་སྤྲུག་ལུས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་གྱི་མ་གཤམ་སྤྱི་ལྷ་ཉི་མིག་
 གིས་བཞུས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་སྤྱི་བར་མཚོང་ནས་ལེ། འཕོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
 སངས་པའི་གོང་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོན་ཉེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་མཚོན་དགོས།
 མདོར་ན་ལྷ་ཉི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དགའ་བདེ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་དེ་ཉིད་གྱིས་གཤམ་ནས་
 ཚོ་ཟད་དེ་ཐར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་ནས་སྤྱང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་ཅིང་འཕོར་བའི་
 འདམ་དུ་བྱིང་། ལྷ་ཉི་ལོན་སྤྲུག་དོག་འཐབ་ཅོད་རང་རྒྱུད་པར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཤམ་
 ཉེ་ཚོ་ཟད་པས་ཐར་བའི་ལམ་སྤོར་ནས་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚོན་ཞིང་འཕོར་བའི་འདམ་དུ་
 བྱིང་། མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྒྱ་ལ་འཆི་ལྷ་ཉི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འཕྲུག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱུད་ལ་རང་རྒྱུད་
 བར་བཟུང་ནས་གཤམ་པས་ཚོ་འདས་ཉེ་འཕོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་། དཔུལ་
 བ་པ་རྣམས་ཚོ་གྲང་བཅོ་སྤྲུག་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་གཤམ་བ་དེས་གཤམ་ནས་ཐར་
 ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པར་འཕོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་སྤྱི་འགྲོ་དུག་རང་སྤྱང་
 བདེ་སྤྲུག་ལ་སྤོར་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་ཤེས། སྤྱི་ཡང་མི་ཤོས། ཤོས་ཀྱང་
 མི་བསྐྱེད་པས་པས་གཏན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

ཚོག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- རང་དབང་།** བྱ་བ་སོགས་གཞན་ལ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ།
- སྤྲུག་ཅོད་པ།** རྗེས་འབྲས་གཅོད་པ།
- ཤི་འཕོ།** ཤི་ནས་འདྲེ་ཅུ་སྤྱིས་པ།
- གཞུགས་བྱུང།** གཞུགས་པོ་དང་གདོང་།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྐྱབ་མི་བཟང་།
རྣམ་ཐོས་སྲས།

འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད། རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ། སྐྱབ་པ་དང་མི་སྐྱབ་པ། བརྟེན་པ་
དང་སྐྱབ་པ། བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བའོ།

སྐྱོད་ཆོན།

ག༽ **གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།**

- ༡༽ འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་རེ་རེ་ནས་བྲིས།
- ༢༽ རང་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་བྲིས།
- ༣༽ ཕྱིང་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོའི་དབྱེ་བ་བྲིས།
- ༤༽ བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་བྲིས།
- ༥༽ ལྟའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་གང་གཤམ་གསལ་བར་བྲིས།
- ༦༽ ལྟའི་འཆི་ལྷས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་ངོས་འཛིན་གྱིས།

ཁ༽ **གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།**

འཆད་འགྲུར། ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་ཅན། བཤེས་སྐོམ།
ཐར་ལམ། བཙོ་སྲེག་གཏུང་བ།

ག༽ **གཤམ་གསལ་བར་སྐྱོད་རྣམས་འགྲོལ་དགོས།**

- ༡༽ དམུལ་བ་.....གསུམ་ལ་ངན་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད།
- ༢༽ ཡི་དྲུགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་.....ཡིན་པར་བཤད།
- ༣༽ རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་.....སྐྱབ་བསྐྱེད་ཕྱོད་དགོས།
- ༤༽ དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་.....སོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས།
- ༥༽ ཡི་དྲུགས་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་ཅན་ནི་.....སྐོམ་པས་གཏུངས།
- ༦༽ མི་རྣམས་.....འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིངས།

ང༽ **གཤམ་གསལ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱབ་བསྐྱེད་མཐུན་སྐྱོད་བྲིས།**

དམུལ་བ།	བཀོལ་སྐྱོད།
ཡི་དྲུགས།	འཆི་འཕོ་སྐྱོད།
དུད་འགྲོ།	སྐྱེ་ཁ་ན་འཆི།
མི།	ཚ་གྲང།
སྐྱ་མིན།	བཤེས་སྐོམ།
སྐ།	འཐབ་ཚོད།

ཅ༽ **ཕྱོད་ཚོ།**

མི་ལ་སྐྱེ་ཁ་ན་འཆི་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱབ་ཕྱོད་སྐྱོད་ལས་གཞན་སྐྱབ་
བསྐྱེད་གང་གང་ཡོད་པའི་ཚུན་གྲོས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་བྲིས།

ཡིག་རྒྱུག་གི་ཕན་ཡོན།

བདག་ཅག་གངས་སྒོངས་ཀྱི་འགོ་བ་ཡོངས་
ཀྱི་ཚོས་སྐལ་ཡི་གོ་རྒྱལ་མ་འདི་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་
སྤང་པོ་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱུས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིག་
སྒྲུགས་གསང་སྒྲུགས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་འབྲུང་
གནས་དང་དངོས་བྱུང་གི་ཚ་བ་ཡིན། ཚི་ནི་
ཨ་ཨོ་མ་གསུམ་འདུས་པ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱི་རི་
མ་སྐྱེས་ཉེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཏུ་
བྱུང་བ་དེ་མཚོན་ནོ།།

དེ་ཡང་མ་ཉི་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་སྐད་ཏུ་བརྒྱ་ལོ་བུ་ཉེ། བརྒྱ་ལོ་བུ་ཞེས་པ་འབགས་
པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱ་འདས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་འབགས་པ་
སྐྱུན་རས་གཟིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀུན་བདེ་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ཏུ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་ཚ་བ་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤངས་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་མཚོན་པའི་བདར་བྱུག་མཚན་བརྒྱ་
དཀར་པོ་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་འགོ་བ་རིགས་རྒྱུག་གི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་
ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱུང་བའི་བར་ཏུ་འཛིན་པས་འབགས་པ་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་ལ་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན།

འབགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ་བྱུག་ན་བརྒྱ་
དང་། བད་དཀར་འཆང་བ། བད་
དཀར་འཛིན་པ། ལོ་རྒྱུ་འཛིན་པ།
ལོ་རྒྱུ་བརྒྱ། བརྒྱ་ལོ་རྒྱུ་སོགས་
ཡིན།
འགོ་བའི་མགོན་པོ་འབགས་པ་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་དེ་ཉིད་སྐྱ་མདོག་དཀར་

ལ་འོད་ཟེར་འགོ་བ་དེ་ནི་སྐྱ་རི་མ་མེད་པའི་རྟགས། བྱུག་བཞི་བ་ནི་བྱུམས་སྟོང་ཇེ། དགའ་བ།
བཏང་སྟོམས་ཉེ་ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་ཞིང་འགོ་བའི་དོན་སྟོགས་མེད་མཚད་པའི་རྟགས།
བྱུག་གཡས་སུ་ཉིག་གི་སྲིང་བ་བསྐྱུམས་པ་དེ་སྐྱུགས་ཇེ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འཁོར་བའི་གནས་
ནས་འཛིན་པའི་རྟགས། བྱུག་གཡོན་བརྒྱ་དཀར་པོ་བསྐྱུམས་པ་དེ་འགོ་བྱུག་གནས་སུ་དོན་
མཚད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་རྟགས། བྱུག་གཉིས་སྐྱུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྐྱུང་
བ་དེ་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་ཇེ་དབྱེར་མེད་པས་སེལ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་རྟགས། ལྡགས་
ལ་བརྒྱ་འདབ་མ་རྒྱུག་གསལ་བ་དེ་ཡི་གོ་རྒྱུག་ཚངས་པའི་གསུང་སྟོང་པོ་འགོ་བྱུག་གི་སྐྱིབ་པ་
སྟོང་བའི་རྟགས་ཡིན།
གསང་སྒྲུགས་ཡི་གོ་རྒྱུག་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
པ་འབགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས། དེའི་སྐྱུགས་ཇེ་དང་སྲིན་ལས་ཐལ་མོ་ཅན་གྱི་རྣམ་སྟོབས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བྱུང་བ་གསང་སྒྲུགས་ཡི་གོ་རྒྱུག་པ་འདི་ཉིད་དེ།

ཡི་དཀར་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་རྩལ་ལས་ཤིང་བཤོན་ཉན་འདུས་པའི་ཡི་གེ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་སྣ་འཆི་འཕོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། ལྷའི་ཐུབ་པ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་སྐྱེད་མེད་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པ། མཉམ་བཤེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། འགྲོ་བྱུག་སྣོ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་དུ་འདྲེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་གྱི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

མ་ལྷུང་གུ་ནི། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ། འཕགས་པ་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་ལས་ཤིང་བཤོན་ལས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུག་དོག་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་སྣ་མིན་འཐབ་ཚོད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། ལྷ་མིན་གྱི་ཐུབ་པ་ཐག་བཟང་རིས་གྱི་སྐྱེད་མེད་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པ། འབྲོ་བྱུག་འབྲས་ལས་རབ་ལྷོགས་པའི་ཞིང་དུ་འདྲེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་དོན་ཡོད་ཐུབ་པའི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

ཉི་མེད་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚོལ་མེད་ཀུན་འབྲུག་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལས་ཤིང་བཤོན་གསུང་ཐུགས་མིན་ལས་ཀུན་འདུས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། འཁོར་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རང་སང་བརྒྱུག་པའི་ཡི་གེ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་གཉིས་འཛིན་མ་རིག་པའི་བྱི་མ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་མིའི་སྐྱེ་གནས་འཆིའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཐོ་ཆེན་པོ་བཞི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། མིའི་ཐུབ་པ་ལྷན་ཐུབ་པའི་སྐྱེད་མེད་ལས་

གཉིས་སུ་མེད་པ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། འགྲོ་བྱུག་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་འདྲེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ཐུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

པད་མཐིང་ག་ནི། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་སྤྱོད་པའི་སྤྲུག་ལྷུང་མེད་པ་བཏང་སྣོམས་ཆད་མེད་པའི་རང་རྩལ་ལས་ཤིང་བཤོན་ཡི་གེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་གཉི་ལྷན་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་དུ་དུང་འགྲོ་ལྷན་མོངས་བཀོལ་སྤྱོད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། འབྲོ་བྱུག་ཐུབ་པ་སེང་གོ་རབ་བཏན་གྱི་སྐྱེད་མེད་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། འགྲོ་བྱུག་དབྲུས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་དུ་འདྲེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤང་མཚན་གྱི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

མེ་དམར་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་སྣོམས་པ་དགའ་བ་ཆད་མེད་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་ཤིང་བཤོན་གསུང་གི་ཡི་གེ་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་འདོད་ཆགས་སེར་སྣ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་བཤེས་སྐྱོམ་ཡི་དུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། ཡི་དུགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཁ་ལ་མེ་འབར་གྱི་སྐྱེད་མེད་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པ། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། འགྲོ་བྱུག་འབྲུག་སྤྱོད་པའི་ཞིང་དུ་འདྲེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ལས་ཀྱི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

རྒྱ་མཐིང་ནག་ རྗེ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་ལྟར་གཞིགས་པའི་སྤྱི་ཚེ་ཚད་མེད་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་ཤིང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་གཉིས་འཛིན་ཞེ་

སྒྲུབ་ལྟེང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་བར་དཔུལ་བ་ཚེ་གང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་བར་གྱི་དཔུལ་བའི་ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱད་མེད་ལས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པ། མེ་མོང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཞུགས་སྤྱི་ཤིང་བ། འགྲོ་བུ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་དུ་འཛིན་ཅིང་སངས་རྒྱལ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱི་ཐོབ་པར་གྱེད།

དེ་ལྟར་བྱའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དོང་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་ལས་ཚད་མེད་པའི་མཐུ་སྤྱི་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། གསང་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་དུག་པ་འདི་ཉིད་ཐུན་ཀྱི་དོས་གཞིར་རྗེ་ཅམ་ལུས་པར་བཞུ། རིག་སྤྱད་ཀྱི་ཡི་གེ་དུག་པ་འདི་ཉིད་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རལ་བ་མེད། བར་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་མེད། ཐ་མར་བཟུང་བའི་དོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་དོ་མཚར་བའི་འབྲུ་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རིག་སྤྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལྷུག་ ད་རྒྱལ། སྤྱད་དོག་དང་སེར་སྤྱི་སོགས་ཉོན་མོངས་དུག་སྤྱད་ས་པས་སྤྱི་སྤྱི་མ་ཡིན། མི། དུང་འགྲོ། ཡི་དུགས། དཔུལ་བ་སོགས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བཅད་དེ་སྤྱི་བ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུལ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་། ཚེའི་དོས་གྲུབ། རྒྱལ་མེད་ཀྱི་དོས་གྲུབ། དཔུལ་ཀྱི་དོས་གྲུབ། མཐུ་ལུས་ཀྱི་དོས་གྲུབ། གཞི་མདངས་ཀྱི་དོས་གྲུབ། ཅི་བསམ་ཀྱི་དོས་གྲུབ་སོགས་དོས་གྲུབ་

དུག་འབྲུང་བ་དང་། ཚོགས་ལམ། སྤྱི་ལམ། མཐོང་ལམ། སྤྱི་ལམ། མི་སྤྱི་ལམ་དང་བྱང་འབྲུག་གི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱི་རམ་གཞིགས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཐོབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ།།

ཚོག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

- ལྷོ་མོང་།** དུང་འགྲོ།
- སྤྱི་ཚེ་ཚད་མེད་ཀྱི་** སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེམས་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་
- འཕགས་པ།** སོ་སོ་སྤྱི་བའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པ།
- སྤྱི་རྒྱལ་པ།** བཟང་སྤྱད་སྤྱི་བསྐྱེད་བའི་ལུས་པའམ་མཐུ།
- རང་རྩལ།** རང་བྱུགས།
- དོང་སྤྱད།** ཅན་ལས་འདོན་པ།

སྤྱི་ཚེ་ཚད་མེད་ཀྱི་

- ག། གཞུགས་གསལ་བྱེ་བ་རྒྱམས་ལ་ལན་བྱིས།**
- ༡༽ བརྒྱ་ལོར་བྱ་ཞེས་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན།
 - ༢༽ སྤྱི་རམ་གཞིགས་ཀྱིས་བརྒྱ་དང་ལོར་བྱ་བཟུང་བ་དེས་གང་མཚོན།
 - ༣༽ ལོ་ཡིག་དཀར་པོ་དེས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཐོབ་པར་གྱེད།
 - ༤༽ བཟོད་པའི་ཕར་སྤྱི་དང་བྱམས་པ་ཚད་མེད་མཚོན་པའི་ཡིག་འབྲུ་གང་།

- ༤༽ ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་བའི་རྟགས་གང་ཡིན།
- ༥༽ ཡིག་འབྲུ་དེ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ན་པའི་ཡོན་གང་ཡོད།

ཁ༽ གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བརྗོད་གོས།
 བད་མ། འཁོར་བ། ལྷིང་རྗེ། ཕྱག་གཉིས། ལྷ་མིན། ཡི་དུགས།

- ག༽ གཤམ་གསལ་བར་སྒྲོང་རྣམས་འགྲེངས་དགོས།
- ༡༽ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིག་སྒྲུགས་.....དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ།
 - ༢༽ སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་.....འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས།
 - ༣༽ འགྲོ་དུག་སྒྲོ་དཔལ་དང་.....སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།
 - ༤༽ འགྲོ་དུག་འོག་མིན་ཚོས་ཀྱི་.....སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།
 - ༥༽ གསང་སྒྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་.....རི་ཅམ་ལུས་པར་བསྐྱེད།

ང༽ མཚོན་དོན་འདི་རྣམས་སྒྲོ་ལ་ངེས་པར་གྱིས།
 འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་བཞི་ཡོད་པ་དེས། བྱམས་པ། ལྷིང་རྗེ། དགའ་བ།
 བཏང་སྒྲོམས་བཅས་ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་མཚོན།
 ཕྱག་གཤམ་སྐྱ་ཏིག་གི་ཕྱིང་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
 འཁོར་བའི་གནས་ལས་འདྲེན་པར་མཚོན། ཕྱག་གཤམ་པས་བསྐྱེད་དཀར་པོ་བསྐྱེད་པ་
 དེས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་དོན་མཛད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པ་མཚོན། ཕྱག་
 གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྐྱབ་བ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མཚོན།

སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱལ་བ། སྐྱེ་བོ་མོ་མོ་གུན་གྱི་སྒོ་ལ་
 འཛིན་བདེ་བ་དང་དེའི་ནང་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དོན་མང་པོ་ཞིག་
 འདུས་ཡོད་པས་འདི་ཉི་ཅང་གསལ་ཚེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན།

- **སངས་རྒྱལ་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ།**
- **བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ།**

ཞེས་བ་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སའི་ཡུལ་དེ་
 སངས་རྒྱལ་དང་། ཚོས། དགོ་འདུན་ཞེས་བཤད་ཡོད། སྐྱེར་དགོ་འདུན་ཞེས་བ་སྒྲོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་མཁན་དེ་ཡན་ཆད་ལ་དགོ་འདུན་ཞེས་བ་སྒྲོང་ཉིད་
 དེ་མེད་མཁན་དེ་ལའང་དགོ་འདུན་གྱི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།
 དགོ་བ་ཞེས་བ་དེ་ཐར་པར་བཞག་ནས་ཐར་པའི་ངོ་བོ་འཕམ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་
 བོ་དེ་རང་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་
 སྒྲོབས་དང་ལྷན་བ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་པ། དེར་བརྟེན་ཐར་པའི་དགོ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདུན་པ་
 ཡིན་སྐབས་དགོ་འདུན་ཞེས་བ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 བྱ་ཆས་གྲོན་པ་གཅིག་ལུ་སྐྱད་ཆ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐར་པ་ངོ་བཤེས་ཤིང་ཐར་པའི་དོན་མངོན་
 དུ་གྱུར་ནས་དེ་འདྲའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་སྐྱེས། དེ་
 ལ་ཡིད་སྐྱེས་པ་ཞིག་གི་སྒོ་སྐྱེབས་སྐྱབས་བྱིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། སུ་དང་སུ་ཡིན་ན་ཡང་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རེད།

སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་
མཚེ། །ཞེས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོག་དེའི་རྒྱུ་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་སའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དེ་
ཐེག་ཚེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་བཤམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚོས་དགོན་མཚོག་དེ་ཡང་
ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་དགོན་མཚོག་བཤམ་གྱི་ཡོད། དེས་ན། སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་
མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །ཞེས་པ་དེས་ཐེག་ཚེན་གྱི་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤམ་པ་དེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནི་**མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།**

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པ། །
ཞེས་པ་དེས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་འཁྲུང་ཚོས་བཤམ་པ་དེ། དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་
བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས། ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་སངས་རྒྱུ་ཚེས་འཕྲོ་
བྱང་ཁས་ལེན་པ། ཐེག་དམན་དང་དེ་ཚོའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་དེ་ལྟ་བུ་མིན། ཅུ་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྣམ་
དག་དེ། ཉ་ཅང་གི་ཡིག་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེར་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད། ད་ལྟོ་དེ་ཚོས་བརྗོད་པ་
དེ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་བྱང་
པར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་གོ་བ་མཐའ་ལྷན་དེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་
བའི་ལྷན་པའི་ལེས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་དེ་དེ། མཉམ་བཞེད་དང་འདྲེས་མཁན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་དེར་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་
དེས་སྐྱབས་སུ་འགོ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་སྐབས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
བྱང་པར་ཞེས་ཟེད། དེ་འདྲའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་དེ་དང་ཚོས། སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་
མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་

དེ་བཤམ་གྱི་ཡོད།

- **བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།**
- **འགོ་ལ་མན་སྦྱིར་སངས་རྒྱུ་ཚེས་འགྲུབ་པར་ཤོག།**

ཅེས་པ་འདིས་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བསགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་རང་སྦྱིད་པ་དང་།
དང་དང་བདེ་བའི་དོན་དག་མིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པ་དང་
བདེ་བ་ཡོང་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། མཐའ་དག་ལ་མན་པ་དང་བདེ་བ་ཡོང་བའི་
ཚེད་དུ་དང་མན་བདེ་སྐྱབ་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་གི་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཚེས་ལ་འགྲུབ་པར་
ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པའོ།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བདག་ཅེས་པའི་ཚོག་
གཅིག་དང་། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འགོ་ལ་མན་སྦྱིར་
སངས་རྒྱུ་ཚེས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ཡང་བདག་གཅིག་བཅས་བདག་ཅེས་པའི་ཚོག་དེ་ཐོན་
སྐབས་བདག་དེར་བསམ་སློབ་ཞིག་གཏོང་དགོས། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འདུག་
གས། སྤང་པོའི་གསེབ་ནས་བདག་འདུག་གས། བདག་གང་དུ་འདུག་གས། བདག་ཅེས་པ་
འདི་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅེས་ཀྱི་བདག་ཅིག་ཡིན་
པ་ལེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་འདྲའི་བདག་དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཚེ་ཡི་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཚེས་ཀྱི་གོ་འཕང་
འཕྲོ་བཤམ་པར་ཤོག་ཅེས་བསམ་སློབ་གཏོང་བ་དང་། རང་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅེས་ཀྱི་

བདག་ཅིག་ཡིན་སྟབས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅོམ་ཡིན་པ་
 དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅོམ་ཡིན་པ། བརྟེན་ནས་
 བཏགས་ཅོམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་མཁན་
 གྱི་དོན་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་མཁན་གྱི་སྟོང་པ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་པ། དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐོག་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་ཚར་གཅིག་བཏོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་པ་
 ཡོངས་རྫོགས་ཚུར་རྗེས་ཡོང་གི་ཡོད།

བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་བརྗོད་
 ཚོག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་བདག་ཅེས་པ་དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པ་ལས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ། དེ་འདྲའི་བསམ་སྟོན་ཞིག་འཁོར་བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་
 མ་བཏོན་པ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། བདག་གིས་སྦྱིན་
 སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་མ་བརྗོད་པར། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་
 བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་བརྗོད་ན་རྒྱ་ཆེ་དུ་སྦྱིན་པ་རེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ཚང་ཡོད་སྟབས་བསོད་ནམས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་
 ཚོགས་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚོགས་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་ཞིག་བསམ་སྟོན་བཏང་ན་དེ་ཡག་སོ་
 ཡོད།

ཚོག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

- ཚོགས་ཀྱི་མཚོག** དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་ཟེར།
- བྱང་ཚུབ་བར་དུ།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་བར་དུ།
- རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ།** ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ།
- ཀུན་ཏུ་འགོ།** དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པ།
- ཐེག་དམན།** ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ།
- བརྟེན་ནས་བཏགས་པ།** རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མིང་
 བརྗོད་དབང་གིས་བཞག་པ།

སྟོང་ཚན།

ག། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་ཁག་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡། རྒྱབས་འགོའི་ཡུལ་གང་ཡིན་བྱིས།
- ༢། དགེ་འདུན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་གྲུ་པ་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས།
- ༣། ཚོས་དགོན་མཚོག་ངོ་མ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- ༤། རྒྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་བྱིས།
- ༥། ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱབས་འགོ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད།
- ༦། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་
 སམ་མི་དགོས་རྒྱ་མཚན་བྱིས།

པ། དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད།
 པ། འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅིས་པའི་དོན་གྱིས།

ཁ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་འདོན་དུས་བསམ་སྒྲོ་རྩི་རྣམས་གཏོང་དགོས།
 བག་ཐོག་ནས་འཛིན་གྱི་ནང་དང་། རང་གི་ལ་མ་རྣམས་ལ་འདུག་གོ།

ག། བྱེད་སྒྲོ།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མའི་ཚོགས་བཅད་འདི་སྒྲོབ་སྤྱད་ཚང་མས་སྒྲོ་འཛིན་གྱིས།
 སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །
 བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི། །
 བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བཅུས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གྱིས། །
 འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །

སྐབ་ཚན། ༨

བདེན་པ་བཞི།

བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
 འབྲུང་ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚོས་
 འཁོར་དང་པོ་གསུངས་པ་བདེན་བཞིའི་
 ཚོས་འཁོར་ཞེས་པ་འདི་རེད། བདེན་པ་
 བཞི་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ་དང་། ཀུན་
 འབྲུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་བཅས་ཡིན། བདེན་པ་བཞི་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་རྒྱད་མ་ལས།
 བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ནང་གི་རྒྱ་ལྷོ་སྤང་བྱ་ལ། །

བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྱོད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོས་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་སྤྱོད་ཅེས་པ་དེ་ང་ཚོར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་ང་
 ཚོ་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་རེད། སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་པ་
 དེ་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཞིབ་ཚགས་པོའི་ཐོག་ནས་ཤེས་དགོས།

དེར་བརྟེན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་
 རོ་སྤྱོད་གནང་བ་རེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་གསུངས་པ་དེ་ནད་ན་ཚ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་

ཡིན་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་གསུངས་དགོངས་པ་གང་
 ཡང་མེད། ང་འང་ཚོས་མཚོང་གི་
 ཡོད། རྒྱལ་བསྐྱེད་འཕེལ་པ་མང་
 སོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དཔེར་ན་
 བད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལྟ་བུར་ཆ་

བཞག་ན་ཐོག་མར་ང་འང་ཚོའི་གཞུགས་པོར་ན་ལྷག་བརྒྱུ་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་ཡོད་པ་དེ་
 ཉིད་གཞུགས་པོའི་ནང་དུ་མ་འགྲིག་པ་ཞེས་གི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་ཚོར་བ་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་ཡོང་བའི་གཞི་བྱེད་མཁའ་དེ་ལུས་ཀྱི་ནང་ནང་འབྲུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བས་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་འཇུག་ཅིང་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ན་ལྷག་དེ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་འདི་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལྷག་དེ་ཅམ་མིན་པར་དེ་ཡོང་བའི་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་དག་
 ཤེས་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདི་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སྐབས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བསམ་སློ་
 གཉིང་རིང་པོ་གཉིང་མཁའ་ཞེས་གིས་བདེན་པ་མཚོང་བ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་མཚོང་བ་
 ཞེས་པའི་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་། འགྲུང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 ཞེས་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཕེལ་པ་གསུམ་བཤའ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་
 སྐབས་ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་དག་རེད། རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་ཡོང་བའི་གཞི་

དེ་འགྲུང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དེས་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 དེ་དག་གི་གཞི་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་འང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་
 འདོད་པ་ཡིན་སྐབས་འདི་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཅིག་
 གསུངས། རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་དགོན་མཚོག་གིས་བཙོས་པ་མིན་ལ། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ལས་སློ་
 བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་ངང་འདྲ་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

དེས་ན་གཉེས་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་བྱས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཀུན་འབྲུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །
 ཞེས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀུན་ཏུ་འབྲུང་བ། མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་
 དང་དེ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་གསུངས། རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་སྐབས་སྤྱིར་ཚོར་བ་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 ཀྱི་འགལ་ལྷན་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཞེས་ཡོད། ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་ཞེས་ཏུ་བསམ་སློ་བཏང་ན་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་
 དེས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱུ་བྱས་ཡོང་
 གི་ཡོད། ཚོར་བ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱུ་
 དང་རྒྱུན་བྱས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་ཅམ་མིན་པར་ངོ་མ་བདེ་
 བ་དེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱང་གས་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཙོ་བུ་ན་དེ་གཏན་ཏུ་
 བདེ་བ་རེད། མེད་པ་ཆགས་པ་དེ་གཉེན་པོ་

སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་བཅོམ་པ་ལམ་
 བཀག་པའི་སྐོ་ནས་མེད་པ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།
 དེ་གཏན་དུ་བདེ་བ་རེད། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་མེད་པ་ཆགས་པ་ཡིན་སྟབས། མེད་པ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེབས་ཡོང་བས་ན་དེ་
 གཏན་དུ་བདེ་བ་རེད། ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ང་ཚོར་དགོས་པ་དེ་རེད།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱ་འགོག་བདེན་ཞེས་པ་ནི། འདི་ནི་འགོག་པ་འབྲས་པའི་བདེན་
 པའོ་ཞེས་དང་། བཞི་པ་འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་
 པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སམ་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བཞུགས་པ་
 དང་། བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་པ་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།
 འོ་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བུའི་མེད་
 ཀྱང་དེ་གཞི་ལ་ཡོད་ཚོགས་པ་ཞིག་གང་ལགས་ཞེ་ན་སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་
 རོར་ཡང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་བཤའ་ན། འཇུག་པའི་སྐོ་ལམ་སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་གང་ཞིག་
 བརྗོད་ན་ལེགས་འདུག་གཤམ། སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྤྱི་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་ཡིན་
 སྤྱི་ཅི་ཆད་ལ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
 རྒྱབ་འགལ་ཆགས་ཡོད། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཆགས་ན་དུས་ནམ་གྱི་
 ཚེ་ཡང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་གནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོན་དངོས་པོའི་གནས་

ཚུལ་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་
 ཤེས་པའི་སྐོ་དེ་དང་། དོན་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
 རྒྱབ་འགལ་དུ་འཛིན་པའི་སྐོ་
 གཉེས་པོ་ནམ་དུ་ཡང་འགལ་
 པ་རེད། གཅིག་གིས་གཅིག་

ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྐོ་ནས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཅི་
 ལོག་གི་སྐོ་ཞིག་ཡིན་སྤྱི་ཅི་ཆད་ལ་དེར་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐོ་ཞིག་
 བམ་དུ་ཡང་གཞི་ལ་ཡོད་སྟབས་རེད། དེར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དང་རེད།
 ང་རང་ཚོས་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་དེ། དཔེར་ན། ལོང་དུ་བརྗོད་པའི་
 བདག་ཅེས་སྤང་བོར་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་བསམ་སྟེ་བཞུགས་པའི་དབང་སྐྱུར་མཁན་
 གྱི་སྤང་བོར་སྟོས་པ་མེད་པར་གནས་མཁན་ཞིག་ཡོད་བསམ་ནས་འཛིན་མཁན་གྱི་སྐོ་དེ་
 སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་རེད། སྤྱི་ཅི་ལོག་པའི་སྐོ་དེར་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་སྤང་བོ་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་བདག་མེད་སྟབས་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་མེད་པའི་བདག་མེད་པ་ཤེས་མཁན་
 གྱི་སྐོ་ཞིག་ནམ་དུ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་དང་ཡོང་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་
 གནས་ཚུལ་ཐ་དང་རེད། བམ་དུ་ཡང་དེ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐོ་ཞིག་ཡོད་ན། དོན་རི་
 མ་རི་བཞིན་ཤེས་པའི་སྐོ་ཞིག་ནམ་དུ་ཡང་ཡོད་ལ་ཡོང་ཚོགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེའི་གནད་
 འགལ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེའི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་ཅ་བ་དེའི་

ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སློ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སློ་དེར་ནམ་
 གྱི་ཆེ་ཡང་འགལ་སླེའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་ཞིག་ཡོང་ཚོག་པ་རེད། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་
 ལོག་ཅེས་པ་དེ་སློ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཤད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སློ་དེས་
 རི་ལྟར་བརྒྱང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་རེད། སློ་དེས་རི་ལྟར་བརྒྱང་བ་
 ལྟར་དོན་ལ་གནས་མེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སློ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ད་ལྟར་འཛིན་པའི་སློ་འམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་དེས་རི་ལྟར་བརྒྱང་བའི་ཡུལ་
 དེ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་རེད། བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་
 མེད་སྟབས་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད། རང་དབང་བའི་བདག་གིས་སློང་བའམ་
 བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་རང་བཞིན་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ད་ལྟ་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་
 ཀྱི་སྐྱད་ཆ་ཞིག་ལས་རྩ་བའི་གཞི་དེ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད། འདི་ཤེས་པར་
 གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ།།

ཆེག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སློ།** སློ་འཁྲུལ་བ། སློ་དེས་འཛིན་སྟངས་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་
 མེད་པ།
- བདག་འཛིན།** སྤང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པ་རང་དབང་བའི་ང་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ།
- ཐ་སྙད་ཐོབ་ཡང་བ།** ཐ་སྙད་དེ་གོ་བདེ་རུ་བཏང་བ།
- འཛིན་སྟངས་འགལ་བ།** སློ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གཅིག་གཅིང་བར་འཛིན་པ་དང་
 མི་གཅིང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

སློང་ཚན།

༡༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་ཁག་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ བདེན་པ་བཞི་པོ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཟེར་ནས་སྤྱར་དགོས་དོན་གང་།
- ༢༽ སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱིས།
- ༣༽ སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནམ།
- ༤༽ བདག་མེད་ཉོགས་པའི་སློས་བདག་འཛིན་སློང་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
- ༥༽ ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ།
- ༦༽ བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གནས་
 གང་ཏུ་བསྐྱོར། གདུལ་བྱ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཡིན་བྱིས།
- ༧༽ སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་གང་ཡིན་དོས་ལུངས།
- ༨༽ འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

༡༢༽ བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དང་གོ་རིམ་རྣམས་སློ་ལ་རེས་པར་གྱིས།

བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི།

རང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཁོར་བས་བསྐྱེས་པའི་
 སྤང་པོ་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་གཞི། སློང་གི་འཛིན་ཉེན་དང་། བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན། ལྟ་བུ།

རང་འབྲས་སླུག་བདེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་གང་རྒྱུང་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་
 འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་པོ་**ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།**
 མཚན་གཞི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས། ལྟ་བུ།

ལམ་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཆ་**འགོག་བདེན་ཀྱི་མཚན་**
 ཉིད། མཚན་གཞི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འགོག་བདེན། ལྟ་བུ།

འགོག་བདེན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་**ལམ་བདེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད།**
 མཚན་གཞི། མཐོང་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་ལྟ་བུ།

བདེན་བཞི་གསུངས་པའི་གོ་རིམ།

སླུག་བསྐྱེད་ཐོག་མར་གསུངས་དགོས་དོན་ནི། ང་ཚོ་ཚང་མ་སླུག་བསྐྱེད་མི་
 འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སླུག་བསྐྱེད་ཞེས་
 པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཞིབ་ཚགས་པོའི་ཐོག་ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། སླུག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་དེ་ལ་ཟེར། སླུག་
 བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་སླུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་དེ་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་མེད་
 ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཡིན།

འགོག་བདེན་ཞེས་པ་ནི། སླུག་བསྐྱེད་བཀག་པའམ་འགོག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས།

ལམ་བདེན་ཞེས་པ་ནི། སླུག་བསྐྱེད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་ལ་ལམ་བདེན་
 ཟེར་བ་ཡིན།

ག༽ བདེན་བཞི་སྤང་བྱ་བའི་ཆུ་ལ་དང་། དཔེ་རྣམས་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས།

སླུག་བསྐྱེད།	སྤང་བར་བྱ།	ནད་ཀྱི་རྒྱ།
ཀུན་འབྱུང་།	མངོན་དུ་བྱ།	ནད་ལས་བྲག་པ།
འགོག་པ།	བསྐྱེད་པར་བྱ།	སྐྱོན་བསྐྱེད་པ།
ལམ་བདེན།	ཤེས་པར་བྱ།	ནད།

ང༽ རྩེད་སྒོ།

བདེན་བཞི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་སླབ་ཀྱི་ཚང་གཞི་ཡིན་པས། བདེན་
 བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིང་བསྐྱུས་ཤིག་ངག་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་ཤོད།

སྒྲིབ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐྱད་དུ་ལྷན་སྟེ། བཞོན་པ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་
 ལའང་འཇུག་པས་ན་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལམ་བདེན་འཁོར་བཅས་ལ་དེའི་སྐྱེ་འཇུག་
 རྩེ་སློབ་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་བདེན་ནི། འདི་ལོངས་པས་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་དོན་
 གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐེག་པའི་གནད་ཀྱིས་ངེས་སོ། །དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། **ཐེག་པ་དམན་པ་**ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་
 པ་གང་ཞིག་སློབ་གཉིས་ལྷག་མེད་དུ་འཛོམས་མི་རུས་པའི་སྒྲིབ་རུས་པ་དམན་པའམ། ཆེན་
 བོ་བདུན་གྱི་སློབ་སློབ་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའོ། །**ཐེག་ཆེན་**ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་
 རིགས་འདི་སྟོབས། ལས། བསམ་པ་དང་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་གངས་
 མེད་པར་རྫོགས་སློབ་སྦྱང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེས་ཉམས་སུ་གླང་བར་
 བྱ་བའི་ལམ་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་ཐབ་པ་
 དང་། ས་ལམ་དང་པར་སྤྱོད་སོགས་ཚད་མེད་པའི་སྟོན་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་

ལྟར་ཐབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིད་ཞེ་
 ལ་སྟོན་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་མཚོ་གཏུ་གྱུར་བ་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །

དང་པོ། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་
 གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ།**

- ༡ དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྫོད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་དང་། དེའི་བརྫོད་བྱ་ཐབ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་
 དང་།
- ༢ ལྷུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་།
- ༣ ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་དབང་
 གིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་གཤེས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་།
- ༤ བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ནི། གངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་བྱ་
 བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
- ༥ ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཐབ་པོས་སྤྱིད་ལས་འདས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་

པོས་ཞི་མཐར་མི་ཞེན་པས་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པས་གདུལ་བྱ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་རང་གི་སློམ་པའི་ཚོས་པར་སྤྱིན་སོགས་
ཡུང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷ་པོ་ནི། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ།།

- 6 ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོབས་བརྟུ། མི་འདྲིགས། མ་འདྲེས་སོགས་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པ་དང་།
- 7 སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོ་ནི། དུས་འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་གྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་མཐར་སྐྱབ་པའི་དང་གནས་སྐྱབས་བདེ་བའི་སྤྱིན་ལས་གྱི་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་
པར་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

**གཞན་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པ་འོག་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྐྱ་
པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ནི་པར་སྤྱིན་བརྟུ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ཆེ་བ་འདྲིག་ཏེན་གྱི་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་པས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་པར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་སྤྱིར་དང་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་ལྟར་སྤྱང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་
སྐྱབ་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དག་གི་སྤྱིན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཐབས་མཁས་གྱི་སློན་པོ་ཆེན་མོ་མེད་པ་དང་། ལམ་
མཁའ་མཛོད་སོགས་གྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སློན་པོ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
དབང་འབྱོར་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཡོངས་**

སུ་དག་པ་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གྱིས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་
གི་སློན་པོ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཉག་ཆད་སོགས་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་
སྐྱབ་པ་དང་། ས་བརྟུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་སྐྱབ་པའོ། **དམིགས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་**
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ས་དང་པར་སྤྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་
གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཐབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལྷ་དང་ས་བརྟུ་པོ་གོང་ནས་གོང་
དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སློན་པོ་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། **ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྐྱ་
ན་མེད་པ་**ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་འཁོར་ལོ་
ཆེན་པོ་བཞི་ཚང་བས་སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་འགྲུབ་པ་
ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སློམ་མི་སློབ་པ་སྟེ་ལམ་ལུང་ཡོན་ཏེན་རྣམས་རིམ་གྱིས་
འགྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཐོབ་པ་དང་། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་
བ་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྤྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་བར་དུ་འགྲུབ། དེ་ཅམ་དུ་མ་
ཟད་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དང་ས་ལམ་གྱི་སློན་པོ་མེད་པའོ། །

ཚོག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

- ཐེག་པ།** ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ།
- སྤྱིན་གཉིས།** ཉོན་སྤྱིན་དང་ཤེས་སྤྱིན།
- ཐུགས་བསྐྱེད།** སེམས་བསྐྱེད་པ།

རྫོགས་སྒྲིལ། ཞིང་རྫོགས་པ། སེམས་ཅན་སྒྲིལ་པ།
ཟབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། འོན་ཏེ་རྫོགས་དཀའ་ཞིང་ཆེ་བའི་དོན།
ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ། ལག་ལེན་བསྟར་བ།

སྦྱོར་ཆེན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ ཐེག་པའི་སྐྱ་དོན་གང་ཡིན་གྱིས།
- ༢༽ ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་ལས་འཕགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན།
- ༣༽ ཆེན་པོ་བདུན་གང་ཡིན་ཅེ་ཅེ་བཞིན་གྱིས།
- ༤༽ དམིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད།
- ༥༽ ལྷ་ན་མེད་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ཅེ་ཅེ་བཞིན་གྱིས།
- ༦༽ ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་གང་ཡོད་དམ།

ཁ༽ གཤམ་གསལ་མིང་ཆེག་རྣམས་ལ་ཆེག་སྐྱབ་བརྗོད་དགོས།

ཐུགས་བསྐྱེད། ཐབས་མཁས། ཤེས་རབ།
 གཏུལ་བྲ། མཐུན་རྒྱུན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་།

ག༽ གཤམ་གསལ་བར་སྦྱོར་རྣམས་འགྲེམ་དགོས།

- ༡༽ སྦྱིར་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་.....འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན།
- ༢༽ ཐེག་པ་དམན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་.....སྦྱར་པས་དམན་པའོ།
- ༣༽ མདོར་ན་དོན་གང་དང་གང་ལ་.....ཐེག་པའི་གནས་གྱིས་ངེས་སོ།
- ༤༽ ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་.....སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ།
- ༥༽ སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཐར་སྐྱབ་.....ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

ང༽ ཐུང་སྒྲོ།

ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ལྡོ་རེ་ལུ་
 མིག་ནང་གྱིས།

ཐེག་པ་དམན་པ།	ཐེག་པ་ཆེན་པོ།

གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་སི་རྒྱུ་ཞེས་པ་པོད་སྐད་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
སི་རྒྱུ་ཞེས་གྲུབ་པ་དང་ཨ་རྒྱ་ཞེས་པ་མཚམས་སྐྱར་བས་སི་རྒྱུ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་ལམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་མཐའ་དོན་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཐའ་
དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ལ་གནས་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་དེ་ལ་གྲུབ་
མཐའ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཟེད། ཡང་བྱེ་
བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོའི་གཞུང་ཁུངས་སུ་མཛད་པས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཡང་ཟེད།
བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་རྣམ་གཞག་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བཤད་དགོས་པས།

གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི།

བཅོམ་པའམ་གཞིག་པ་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྐོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཞིག་ལ་ཀུན་
རྗེས་བདེན་པ་ཟེད། དེའང་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་ན། ཤེས་བྲ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་ཆ་ཤེས་
རྣམས་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ཟེད། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
བཅོམ་པའམ་གཞིག་པ་གང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྐོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཞིག་ལ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཟེད། གོ་བདེར་བརྗོད་ན། རང་གི་སྐད་ཅིག་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སོ་སོར་
དབྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཚོས་ཤིག་ལ་ཟེད།
དཔེར་ན་རྒྱལ་སྐོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན།

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲིབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ།

ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཚོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་
པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་རང་སྤོབས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལམ་གྱི་སྐད་བྲ་ཡིན། ལམ་ལ་ཐེག་
པ་གསུམ་གར་ལམ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་མི་བྱེད།

འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་
པའི་ལམ་ལ་ཆེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་བར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐོ་མ་
ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད། བསེ་
རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལུས་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་མོ་
མན་ཆད་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཏེ་སྤོང་ལམ་བྱོད་ནས་མི་སྤོབ་ལམ་གྱི་བར་ལྟར་ཐོག་གཅིག་
ལ་མངོན་དུ་བྱེད།

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
སྤིང་བ་ཐ་མའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་རུང་དུ་སྤོང་ལ་བརྟེན་བཟུལ། བྱང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
སྤེ་སྤོང་ལམ་བྱོད་ཡན་ཆད་ལྟར་ཐོག་གཅིག་ལ་སྤོབ་པར་མཛད་དེ་ཐོ་རེངས་ལ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སངས་རྒྱལ་པར་འདོད་དོ།

རྒྱུར་བརྗོད། རྒྱལ་སྐོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེ་
ནི་དེ་ནས་པར་བསལ་རྒྱ་མེད་པར་ཆ་སྤོབ་ཤེས་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ནས་པར་བསལ་ན།

རང་འཇིག་གི་སློབ་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བརྒྱུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་རྗེས་ཤིན་གནས་པའི་བར་དུ་ནམ་དུ་ཡང་དེ་གཟུགས་སྤྱོད་པའི་དེ་དང་བསམ་པའི་རང་
འཇིག་གི་སློབ་དེ་མི་འདོར་ཞིང་། རྩམ་པ་ལྟ་བུ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་བཙམ་པའམ་
སློབ་ཆ་ཤས་བསམ་ན་རང་འཇིག་གི་སློབ་འདོར་གི་ཡོད་ཅིང་། རྩམ་སྟོན་གྱི་ཆ་མེད་
དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དང་རང་འཇིག་གི་སློབ་དེ་མི་འདོར་བས་དོན་དམ་
བདེན་པ་རེད་ཅེས་བཞེད།

མདོ་སྡེ་ལ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷ་གྲུབ་ལས་ཡར་ཐོན་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡིན་པར་མདོན་ཞིང་དེ་
ཡང་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རྗེས་སུ་དར་རྒྱས་སུ་གྲུབ་བ་ཉམས་
ཞིབ་པའི་དཔེ་དེབ་ལས་གསལ།

མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་རིག་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་ཀ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་
ཐེག་དམན་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་ཞིག་ལ་ཟེར།

དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་
གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ལུང་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོ་བྱེད་
མཁན་ཞིག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ཡིན།

གཙོ་བོ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཟེར་ཞིང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔེ་སློབ་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར།

གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྐྱ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་
དོས་ནས་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དང་། རྟོག་

པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དེ་ཀྱང་རྟོག་བདེན་པའི་དོན་ཡིན།

ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི།

བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱིབ་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་ཡིན། ལམ་ལ་ཐེག་པ་
གསུམ་གར་ལམ་ལྟའི་རྣམ་བཞག་གྱེད།

འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་

དག་བཙམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་
སངས་རྒྱུས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་
བ་དང་མཚུངས་སོ།།

སྐྱ་བཤམ། **མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་**ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤམ་པའི་
རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་བར་གཙོ་བོར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་
བས་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔེ་སློབ་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད།

སེམས་ཙམ་པ་ནི།

རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་
པའམ་དེ་ལས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་ཅིག་ཏུ་མདོན་ཞིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལས་
འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་རྗེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་མི་ལོ་
བཅུ་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་ཁོང་ལས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་གསལ་ནས་དེའི་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཙམ་ས་སྡེ་ལྟ་སོགས་མཛད་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་དར་རྒྱས་བྱུང་
ཡོད།

སེམས་ཅམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ཟེར། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་སྣ་བས་ན་སེམས་ཅམ་པ་འཇམ་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། དབྱེ་ན། ལྷན་
གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་
ཡོད།

གཞིའི་རྣམ་བཞག། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད། ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་འདུས་ཏེ། ཐ་སྙད་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན། ཀུན་རྗེས་བདེན་པའི་དོན། དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན།

ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག། བདེན་བཞིའི་བྱང་ཚོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་
པས་སྟོང་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པས་
གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སློབ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཤེས་སློབ་ཏུ་འདོད། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཚོགས་ལམ། སྤྱོད་
ལམ། མཐོང་ལམ། སློམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་བཅས་ལམ་ལྔ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ།

འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལས་
མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སློམ་ལམ་རྗེ་རྟེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སློབ་མ་ལུས་པ་

སྤངས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་
སྤངས་ནས་ས་བཅུ། ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སློབ་
གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ་ཚོས་གཞུགས་ཀྱི་སྣུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད།

དབྱུ་མ་པ། དབྱུ་མ་པའི་ལྷ་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་པོས་དར་སྤེལ་གནང་མཁམ་ཞི་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་
དང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་རྣམ་གཉིས་ཡིན། སྤྱི་སྤྱི་ཞི་འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་
དང་། འཕགས་པ་ལྷ་ཞི་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བར་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་སུ་བྲག་པ། འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་མ་འབྲེལ་སྤྱོད་རྒྱ་
གར་དུ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དང་། མདོ་སྤེལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་དེ་བྱུ་ཆེ་བ་ཡོད། སློབ་དཔོན་
སྤྱི་སྤྱི་ཞི་སངས་རྒྱས་ལྷ་དཔོན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་ཡིན། སློབ་
དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་དང་འཕགས་པ་ལྷའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དབྱུ་མ་
ཐམས་འགྲུང་བའི་ལྷ་བ་དེ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གནང་།

དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷ་བ་དེ་
ལ་དགག་པ་བརྒྱབས་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་དེ་དར་སྤེལ་བྱུང་ཡོད།

དབྱུ་མ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་རྟེན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པས་ན་དབྱུ་མ་
པ་ཞེས་བརྗོད། འདིར་རྟག་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། ཆད་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་མེད་

སའི་མཐའ་ལ་ཟེར། འདྲི་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་ཟེར་བའི་དགོས་དོན་ནི། ཡོད་དགོས་
 སའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་དེ་ལས་སྟག་སའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་
 སྟངས་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་ཞེས་དང། མེད་དགོས་སའི་མེད་ལུགས་མེད་སྟངས་
 མཚམས་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་དེ་ལས་སྟག་སའི་མེད་ལུགས་མེད་སྟངས་བཤད་པ་དེ་ལ་མེད་
 མཐའ་ཞེས་བྲ། **དབུ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་གཉིས་
 ཡོད། **རང་རྒྱུད་པ་ནི།** རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་སའི་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྣང་བ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འབྲོར་སློང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང།
 མདོ་སྡེ་སློང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད།

ཐལ་འགྲུར་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་བཞེད་སའི་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྣང་བ་བྱའོ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། ཚོས་མདོན་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་
 རྟེ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་འདུན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་བྱང་ཕྱོགས་རི་བོ་འབྲིགས་བྱེད་གར་
 མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཕགས་པ་ཉེར་སྤོངས་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་
 བརྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་དུ་མཛོད་པར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཞིག་གོ།

ཐེག་པ་གསུམ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 པའི་ཐེག་པ་བཅས་གསུམ།

རང་རིག འདྲི་བ་རྣམ་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། རྣོ་རང་གིས་རང་རྣོར་བའམ་གསལ་
 བར་མཐོང་བ།

ཕྱི་དོན། གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུགས། སྐྱེ་བྱི། རོ། རེག་བྱ་སོགས།

ས་སྡེ་ལྗ། སའི་དངོས་གཞི་དང། གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། གཞི་བསྟུ་
 བ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། རྣོ་བསྟུ་བ་སྡེ་ལྗ།

ཤེས་སྡིག། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 སྡིག་པ།

སློབ་ཚན།

ག༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གཙོད་ཡོད་བྲིས།
- ༢༽ མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གང་དང་གང་ཡིན།
- ༣༽ མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་སྣང་བཤད་བྲིས།
- ༤༽ སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བའི་སྟོལ་འབྱེད་པ་པོ་སྟུ་ཡིན།
- ༥༽ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གྱི་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན།
- ༦༽ དབུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་དང། ཉག་མཐའ་ཟེར་བའི་དོན་བྲིས།

ཁ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྒྲུབ་བརྗོད་གོས།

ཤེས་བྱ། རྩལ་སྤྲོད། རྒྱ་ཚོས། ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བ། བཅོམ་པ།

ཚ་ཤས། ལྷང་། འབྲས་བུ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། ཡབ་སྲས།

ག། གཤམ་གསལ་བར་སྒྲིབ་རྣམས་འགོངས་དགོས།

༡། དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་ན་.....ཟེད།

༢། བཅོམ་པ་འཕམ་གཞིག་པ་གང་རུང་གིས་.....ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཟེད།

༣། གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་.....མདོ་སྡེ་པ་ཟེད།

༤། སེམས་ཅམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དང་.....ལྷ་སྤྱབ་ཤིན་ཏུ་མདོན།

༥། དབུ་མ་པའི་ལྷ་སྤྱབ་རྒྱ་ཚེན་པོ་དར་སྡེལ་.....རྣམ་གཉིས་ཡིན།

༦། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་.....དར་སྡེལ་བྱུང་ཡོད།

ང། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་

གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞིའི་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་བྱུང་འདོན་གྱིས།

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་.....

མདོ་སྡེ་པ།.....

སེམས་ཅམ་པ།.....

དབུ་མ་པ།.....

དེ་ཡང་། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཉམས་སྲུ་ལེན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་གཏན་
ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རིམ་ལྡན་ཡིན་ཞེས། **ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་**

མདོ་ལས།

འདིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་པར།།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།།

གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།།

བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ།།

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུ་ནའི་གསུང་**དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་**ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ།།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།།

ཞེས་གསུངས། དབྱེ་བཞི་ཤེས་བྱ་ལ་བྱས་ཏེ། དེར་དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། **དབུ་མ་**

འཇུག་པ་ལས།

དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པར་མཐོང་བ་ཡི།།

དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འདིན་པར་གྱུར།།

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

མཐོང་བ་རྩལ་བ་ཀུན་རྫོང་བ་དེན་པར་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལའང་མཐོང་བ་རྩལ་པའི་རྣམས་ལྟོད་དོན་སྟོ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོང་དང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་
རྣམས་ལྟོད་དོན་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད། ཀུན་
རྫོང་ལའང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དབང་པོ་བྱུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་
རྫོང་དང་། གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་བྱུག་གི་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་
སྟེ་གཉིས་ཡོད།

དོན་དམ་བདེན་པ་ནི། དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་།།

སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ།།

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་།

སྟོད་འཇུག་ལས།

དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན།།

སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་པར་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་ལ་**པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ། པར་མ་ནི་**
དམ་པ་དང་། མཚོག་སོགས་ལ་འཇུག་ **ཡན་ཞེས་པ་**དོན་ལ་འཇུག་ **སུ་ཞེས་པ་**བདེན་པ་དང་

རྟག་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིར་དོན་ཞེས་པ་རང་དོན་གཞན་དོན་ཟེར་བ་ལྟ་
བུའི་དགོས་དོན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། བརྟག་
པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། རྣམས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དང་། དེ་འདྲའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་
མཚོག་དང་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་རྩལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་ཤད་དང་
གནས་ལྟལ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་ལྟལ་དང་གནས་ལྟལ་མཐུན་པར་གནས་པས་ན་
བདེན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན།

སྟོས་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་བྱིས།།

ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས།།

དེ་བྱིར་སྟོན་པས་སྐྱེ་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམས་མང་གསུངས།།

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།།

བཅུ་བྱུག་བཤམ་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ།།

སྐྱེ་ཡང་བཞེར་བཤམ་དེ་དག་ནི།།

ཐེག་ཚེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་
བྱེ་ན་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་བཞི་དང་། རང་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཅུ་
བྱུག་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་ཡོད།

གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་
པར་ཤེས་ན་ལམ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བུས་

ཏེ། **བདེན་གཉིས་ལས།**

བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །

ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྒྲོངས་ཏེ། །

དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས།།

ལུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བ་ཉིད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་སྒོ་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚོས་དབྱེ་མི་བཟོད་པ་ཚོས་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ངེ་སྟེང་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་

བྱེ་ན། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཚན་པའི་**མངོན་པ་མངོད་ལས།**

སྤངས་དང་སྐྱེ་སྐློ་རིགས་ཀྱི་དོན།།

སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན།།

ཞེས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་ལ་

སྤང་པོ་ལྟ་འི་ནང་གི་དང་པོ་གཞུགས་སྤང་ལ། མིག་དབང་སོགས་ནང་གི་དབང་པོ་གཞུགས་
ཅན་པ་ལྟ་དང་། བྱི་གཞུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་དང་བཅུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་ནི། ཚོར་
བ་བདེ་སྐྱབ་བཏང་སྟོམས་གསུམ། གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་
མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཚུང་དུ་དང་། རྒྱ་ཚན་པོ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་
གསུམ་རེ་ཡོད། བཞི་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི། ཚོར་བ་

དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་
ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུག་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་
དབང་པོ། སྐྱའི་དབང་པོ། སྐྱའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དུག སྐྱའི་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། གཞུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་དུག་ཡིན། མིག་གི་དབང་
པོ་དང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག གཞུགས་སྤང་དང་གཞུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གྱང་།
གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཞུགས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཁོ་ན་སྟེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལྟ་སྟེ། སྤང་དང་། སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་ཤེས་
ཀྱི་མཉན་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་བྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་ཡང་འབྲ།
བྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལྟ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་དོན་གཅིག་པས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་གཙོ་སེམས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། རྣམ་མཁའ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན།

ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སོགས་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག གཞུགས་སྐྱ་སོགས་དམིགས་པ་ཡུལ་
ཀྱི་ཁམས་དུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད། མངོར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྟ་འི་ནང་དུ་

འདུམ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་དང། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་
 འདུ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་དང། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ནང་དུ་འདུ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བྱེན་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་སོགས་ཡོད། མདོར་ན་དེ་
 དག་གི་ངོ་བོ་དང། བྱེད་ལས། དབྱེ་བ་དང། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་རྣམས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྤང་
 རོར་གྱི་གནས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གཏན་ཏུ་བྲལ་བའི་ཐར་
 པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- དབྱེད་མི་བཟོད་པ།** རོན་དཔྱོད་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་པ།
- ཚོགས་གཉིས།** དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང། དམིགས་མེད་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།
- སྐྱེ་གཉིས།** རང་དོན་ཚོས་སྐྱེ་དང། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ།
- གང་ཟག་བདག་མེད།** ལྷོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གང་ཟག་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ།
- ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད།** ལྷོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཚོས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ།
- དོན་དཔྱོད་རིགས་པ།** དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གམ། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ།
- ཐ་སྲེད་རིགས་པ།** ཐ་སྲེད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ།

སྐྱོད་ཚན།

༡༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ བདེན་པ་གཉིས་གང་དང་གང་ཡིན། མཚན་གཞི་དང་བཅས་བྱིས།
- ༢༽ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེན་དུ་ཡོད། མཚན་གཞི་བཅས་བྱིས།
- ༣༽ བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན།
- ༤༽ སྤང་པོ་ལྟ་དང། སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་བྱིས།
- ༥༽ ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རེ་རེ་ནས་ངོས་བྱུངས།
- ༦༽ སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་དང། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པའི་དོན་གང་ཡིན།

༧༽ མཚན་གཞི་འདི་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ངོས་བྱུངས།

བྱམ་པ། འགོག་བདེན། ཚོས་ཉིད། སངས་རྒྱས། བདག་མེད། རྣམ་མཁྱེན།
 ལམ་བདེན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ། ཟག་མེད། ལྷོང་ཉིད། ཡེ་ཤེས།

༨༽ བྱེད་ལྡོ།

མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་བཅད་
 ཟུར་འདོན་གྱིས།

སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།

སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཙུང་པོ་ཡིན། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པ་ཡབ་ནི་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་ཡིན། སྒྲིབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་ལོ་དེར་སྐྱེ་བའུངས། བར་སོན་པ་
ན་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་མེབས་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཕྱེ་སྒྲོད་གསུམ་

ཆ་ཚང་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོད་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་དགེ་འདུན་
བཟང་པོའི་བྱུང་དུ་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་བཤའ་མཛོད་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གསལ་ཏེ་དོན་གྱི་
གནད་མཐའ་དག་ཐུགས་སྐྱེ་ཚུད་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
གདུལ་བྱ་བཟང་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ནས་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་ཕྱོད་ཏེ་ཕྱེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་ན།
གཅེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྒྱུགས་པ་

གསལ་ནས། **གྱི་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སུ་ལོ། |བཏུ་གཉེས་བར་དུ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས། |**

ཉིང་འཛིན་མ་འགྲུབ་སྤང་ཆེན་གྱི། |རྒྱལ་ཁལ་ལོངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུགས། |ཞེས་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསལ་
པ་ན། གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མ་དད་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མ་གཉེས་

ལ་མདོ་སྤེལ་བཏུ་བ་དང་། སྒོ་གྲོས་མི་ཟང་པར་བསྟན་པའི་མདོ་གཉེས་འཛིན་དུ་བཏུག་སྟེ།
ཁྱོད་གཉེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སར་སོང་ལ་སྒོད་དང་ཐོ་རངས་ལ་མདོ་གཉེས་ཐོན་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་གཉེས་གྱིས་མདོ་བཏོན་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསལ་བ་དང་། སྒོད་ལ་
ཐེག་ཆེན་འདི་རྒྱ་བཟང་ཡང་འབྲས་བུ་ཁ་གཡེལ་བ་འབྲས་སྟེ། ཐོ་རངས་སུ་རྒྱ་འབྲས་གཉེས་
ཀ་བཟང་བ་འདུག་པ་ལ། དས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལྟེ་འདིས་ལན་པས། གཙོད་སྟེན་ནས་སྐྱེ་གྱི་
འཚོལ་བའི་ཆོ། ཁོང་གཉེས་གྱིས་སྐྱེགས་བཅད་པར་མི་འཚོལ། སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྤྱི་བ་པ་
སྒྱོད་ཐབས་གཅེན་ལ་མངའ་བས་དེར་གཤེགས་པར་ལུ་ལུས་པ་ལྟར། གཅེན་ཐོགས་མེད་
གྱི་བྱུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྒོན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་རིམ་
གྱིས་གསལ་ཏོ།།

སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཏུན་ལ་ལུ་བར་མཛད་པ་
དེ། གཙུང་གིས་མཁྱེན་ནས་སྟོན་པའི་ལྷ་དེ་བདག་ལ་བསྟན་པར་ལུ་ཞེས་ལུས་པ་ན། དས་རྗེ་
བཏུན་ལ་ལུ་ལོ་གསུངས་ནས་ལུས་པ་ན། རྗེ་བཏུན་གྱིས་ཁོང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དང་པོར་
ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། ཆོ་འདི་ལ་ང་མཐོང་བའི་སྐྱེལ་བ་མེད། ལས་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྐྱར་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མང་དུ་ཚོམས། གཙུང་ཉིང་རྣམ་རྒྱལ་མའི་གསུངས་
རྒྱུ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མཛའ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསལ་པས་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་སྟོན་པར་དད་དེ། **ང་ཡི་སྤྱོད་ལྷ་དང་འབྲ། |ང་ཞི་ཆར་སྒྲོད་བྱ་དང་འབྲ། |སྐྱེ་ཡི་རྒྱལ་
པོས་ཆར་པལ་ཀྱང་། |བྱ་ཡི་གྲོ་བར་སོང་བ་མེད། |**ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས།

སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཛུལ་གྱིང་ནང་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སྐྱེ་ཚུད་
ཅིང་། ལོ་རེའི་ནང་དུ་སྐྱེགས་གྱི་གཞིང་རིང་ཉིལ་མར་གྱིས་བཀའ་བའི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་

ཉིན་མཚན་སྒྲེལ་མ་བཅོ་ལྗེ་རིང་ལ་འབྲུམ་མོད་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ལན་རེ་ཞལ་འདོན་དུ་
 མཛད། རྒྱུན་དུ་ས་གནས་གཞན་དུ་མ་སྒྲོན་པར་མ་རྟ་རྟ་རང་དུ་བཞུགས་ནས་ཚོས་འཆད་ཉན་
 དང་ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་རྣམས་ཉམས་གསོ་ཞུས། རྒྱལ་བ་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་སློབ་
 དཔོན་འདི་ལས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྲུ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀུན་མཁུན་གཉིས་པ་ཞེས་འཕགས་
 དུ་ལྷུ་གི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྲུ་གྲགས། ཐོགས་མེད་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཀྱི་
 ལྷ་ལྗེ་མཁས་པ་མཛད་དེ་ཉིན་རེར་ཚོས་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་རེ་ཆགས་མེད་གནང། སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་
 མ་དུ་གཞི་ལོངས་པ་བྱུང། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བའི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད།

སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉ་ཅང་མང་ཡང་། གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ ཚོས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲོན་པ་སྲུམ་ཅུ་ལ། དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཉི་ཤུ་ལ། དེའི་གཞི་
 ཡུང་པོ་ལྷ་འཇགས་པར་སྒྲོན་པ་སྲུང་པོ་ལྷ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཉན་འཇགས་པར་སྒྲོན་པ་རྣམ་བཤད་
 རིག་ལ། རྣོ་གསུམ་གྱི་ལས་འཇགས་པར་སྒྲོན་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་དུ་
 བརྩམས་པ་ལ། ལྷན་དུ་གསོགས་སློབ་པ་རྒྱ་ཆེན་དང་། ཉེན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། མཚན་
 ཉིད་གསུམ་འཇགས་པར་སྒྲོན་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ཉེན་འགྲེལ་གྱི་མདོ། དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
 གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་གསུམ་བཅས་བརྒྱད་དོ།

རྒྱ་ཆེ་སློབ་དུ་དགོས་པ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་ནས་སློབ་མ་མཁས་པ་སྟོང་ཤྲག་ལྷ་ཅམ་མཉམ་དུ་
 ཁྱིད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་ནས་ཚོས་གསུངས་པ་དང་ཚོས་གཞི་བཅུ་གས་པ་སོགས་མཛད།
 མཐར་དགོ་སྟོང་ཞིག་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆས་སྒྲོན་བཞིན་དུ་ཞིང་སོ་བ་གཞིགས་པའི་རྒྱུན་
 སོགས་བྱས་ཉེ་དེར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཉེ་

གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་སོ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- ཐུགས་སྲུ་ཅུད། ཐུགས་ལ་མངའ་བའམ་མཁུན་པ།
- སྲུ་གྱི། རྫོང་ར་ཆེ་བའི་གྱི།
- སྐལ་བ། རང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སློབ་
- སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་པ། རང་གི་ཐོབ་སྐལ་ལྟ་བུ།
- ལན་པ། རྒྱུན།
- འབྲས་བུ་ཁ་གཡེལ། འབྲས་བུ་མ་ཚང་བ།
- ལྷ་འཇགས་ལས་འདས། རྣམས་འདིར་སྐྱེ་གྲོངས་པར་གོ།

རྒྱུད་ཆེན།

ག༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ སློབ་དཔོན་འདི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱུལ་ཉེ་གནས་གང་དུ་ཐེབས་པ་དང་། ཚོས་
 གང་དག་ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས།
- ༢༽ བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་མཁས་པ་སྲུའི་བྱུང་ནས་གསན།
- ༣༽ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་མང་དུ་བརྩམས་པར་སློབ་
 དཔོན་འདིས་སྐྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བཏབ་བམ།

༤༽ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཁེངས་སེམས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཅེན་ཐོགས་
མེད་གྱིས་ཐབས་གང་གིས་བརྟུལ།

༥༽ སློབ་དཔོན་འདིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་ཞལ་མངལ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་
མངལ་སྐལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

༦༽ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་ངོས་
བྱུངས།

ཁ༽ སློབ་དཔོན་གྱི་མངོད་པ་རྣམས་རྣམ་ཐར་གྱི་བྱུང་རིམ་ལྟར་འབྲིལ།

- གཅེན་ཐོགས་མེད་གྱི་བྱུང་བྱུ་ཕྱིན་ཏེ་སློབ་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བཤའ།
- དུམ་གྱི་བསྐྱལ་ཏེ་རྒྱ་ལརྒྱར་སེབས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
- སློབ་མ་མཁས་པ་སྣོད་ལྷག་ལྷ་ཙམ་སྲིད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན།
- ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ།
- སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་ལས་བྱེ་བྲག་བཤད་མངོད་ཆེན་མོ་གསན།
- ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མང་དུ་བཅུམས།

ག༽ རྒྱལ་ལ་བསྟུན་ཏེ་ཆོག་ངོས་བྱུངས།

ཐུགས་ལ་མངའ་བ། འབྲས་བུ་མ་ཚང་བ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲ། དགོངས་པ་རྫོགས་པ།
ཡོན་ཏན་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་བཤད་པ། ལ་ཏོན་གནང་བ།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་ཚང་མ་རང་ལས་
མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་སྡེ་ཕྱོགས་གྱི་གོང་
ཁྲིར་སིངྒ་བཟུ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུའི་ཡུལ་དང་ཐག་
ཉེ་བར་བམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས། སྐྱུ་
ཚུར་དུའི་དུས་ནས་སུ་སྡེ་གས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་
གཞུང་དང་། བྱུ་མཐའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་
མཚོག་ཏུ་མཁས་ཤིང་། མང་བཀུར་སྡེ་སྡེ་ནང་
ཚན་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པའི་བྱུ་མཐའ་འཛིན་པ་

སློབ་དཔོན་སྐྱང་པོ་བྱིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཁས་པོའི་མཚན་བྱུར་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱང་པོ་
ཞེས་གྲགས། མཁས་པོ་དེ་ཉིད་ལས་གནས་མ་བུ་པའི་ཡུགས་གྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་
པར་སྐྱུངས།

ཉན་ཐོས་གྱི་བྱུ་མཐའ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས་ནས་མཐར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་བྱུང་བྱུ་བྱོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུར་གྱི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་
གསན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྡེ་བསྐྱུ་ཙམ་སྐྱགས་ལ་ཟེན་པར་གྲགས།

སྐྱགས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་གི་བྱུང་བའི་རིག་སྐྱགས་བྱུ་པ་དང་འངམ་དབྱུངས་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་
གསན་ཏེ་སྐྱུ་པ་ཉམས་ལེན་མངོད་པས་འངམ་པའི་དབྱུངས་གྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་

བ་དང་ཚེས་ཀྱང་གསལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱོད་དང་གསུང་གི་སྤང་བ་ནམ་འདོད་དུ་སྒྲིལ་བ་ཞིག་
བྱུང་།
ཨོ་ཏི་འི་འདེ་ནགས་ཚལ་འཁོར་ཏུ་དབེན་པའི་བྲག་ཕྱུག་རྫོང་ཏེ་སེལ་ཏུ་བཞུགས་ནས་བསམ་
གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་ཟུར་ལོ་འགའ་འདས་པ་ན། ལྷོ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བྱོན་ཏེ་རྫོག་གའི་རིགས་
པ་འཁོར་ཏུ་བྱང་ཞིང་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་བྲམ་ཟེ་སུ་དུར་ཇ་ཡ་ཞེས་བ་དེས་གཙོས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
ཚོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ཚར་བཅད་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་
ལ་བཀོད། དེར་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མདོ་སྤེ་དུ་མ་གསུངས་འེང་། དམིགས་བརྟགས་སོགས་
ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཅིག་མཛད།
སྤར་ཡང་ཨོ་ཏི་འི་འདེ་ཚལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་
མཛད་པའི་སྐབས་འཁོར་ཏུ་སྤར་རང་ཉིད་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
འཕྲོར་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས། འཕྲོར་བ་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
པ་བརྩམས་པར་དགོངས་ཏེ་མཚོན་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་ཚིགས་བཅད་དུ། **ཚད་མར་**
གྱུར་བ་འགྲོལ་ཕན་བཞེད་པ། **སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།** **ཚད་**
མ་བསྐྱབ་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས། **འབྱུང་ཏེ་སྐྱོ་ཚོགས་འཕྲོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་**
བྲ། ཞེས་ཐོད་ལེ་ཀོར་ལ་བྲིས་པ་ཅམ་གྱིས་ས་གཡོས་འེང་། སྐྱ་གྲགས་པ་དང་། འོད་གྱི་
སྤང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་སྐྱེ་གསུམ་ཐུབ་རྒྱལ་ནག་པོས་དེ་གང་གི་ལྷས་
ཡིན་སྟེ་དུ་ཟུག་བཅས་མདོན་ཤེས་གྱིས་བརྟགས་པས་ཤེས་ཏེ། སྐབས་དོག་གིས་སྐྱོབ་དཔོན་
བསོད་སྟོམས་ལ་ཕེབས་ཤུལ་དུ་འོངས་ནས་ལན་གཉིས་བསུབས་པ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་
ཐེངས་གསུམ་པ་བྲིས་ཏེ། འདི་ཀུ་རེ་དང་། ཀུལ་ཀའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དགོས་པ་ཚེན་པོ་ཡོད་པས་

མ་བསུབ་ཅིག་སྐབས་དོག་གིས་ཡིན་ན་ཞེ་སྐྱོ་ལ་ཡོད་པས་བསུབ་པའི་ངལ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན།
གསུམ་ཏེ་ཚིག་དོན་མོར་ཏེ་རྩོད་པར་འདོད་ན་ལུས་སྤང་བར་གྱིས་དང་། བརྩེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྲིས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་ཤུལ་དུ་བསུབ་ཏུ་འོངས་པས་ཡི་གེ་དེ་མཐོང་ནས་བསྐྱེད་
དོ།
སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱིར་བྱོན་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱལ་དུ་བཅུ་གསུམ་ཏེ་དངོས་སུ་བརྩེད་པས་ལན་མང་པམ་
པས། ད་ཚེད་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་འཁོར་ཏེ་མཚོན་པའི་གསུངས་པར་ཁོས་རྩུ་འབྲུལ་
འགྲན་དགོས་ཞེས་ཁ་ནས་མེ་སྤར་ཏེ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ན་བཟའ་དང་། ཡོ་བྱང་བསྐྱེད་པའི་ནས་
ཕྱིར་སོང་བ་ན། སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱགས་འཁོར་ཏུ་སྐྱོ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི། འདི་
གཅིག་ཤུའི་དོན་ཡང་མི་རུས་ན། འདི་འདྲའི་སེམས་ཅན་མ་རུང་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་
གཞན་དོན་བྱ་རུས་པ་མི་འདུག་སྟེ་མ་དང་བཅས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདོར་བར་བརྩམས་
ཏེ་ཐོད་ལེ་ཀོར་ནམ་མཁའ་འཕངས་པར་མར་བབས་མ་རྒྱང་བས་ནམ་མཁའ་གཟིགས་པའི་
ཚེ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། ལུ། མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཐེག་པ་དམན་དང་
སྤང་བ་ལས་སྐྱོ་གོས་ངན་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཚེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཚོགས་གྱིས་
གཞོད་མི་རུས་པར་ཤེས། ཚེད་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་སུ་ང་འགྱུར་
གྱི། ཕྱི་མའི་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་འདི་འགྱུར་དོ། ཞེས་གསུང་གི་གནང་བ་སྐུལ་བ་
ལྟར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་རྫོགས་པར་བརྩམས་སོ།
དེ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་འེང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་མང་པོ་ཐོབ། ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་རྣམས་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཚར་པས། ལྷགས་ཚལ་
འདིའི་སྐོན་འེང་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་དུད་པར་

གྲུང་། སྒྲུང་པོ་ཆེ་སོགས་རི་དྲུགས་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་ལ་དུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་
ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཛོང་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་ཞབས་ལ་བྱུག་བྱས་སོ།།
དེ་རྗེས་སློབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ལུ་སྟེགས་པའི་ཚོལ་ངན་རྣམས་ཚར་བཅད་
ཅིང་། ཚོས་གཞི་ཉམས་པ་ལ་པལ་ཆེར་སོར་ཚུད་པར་མཛད་དེ་སྐྱེད་ཡང་ཨོ་ཤི་བི་ཤའི་ཡུལ་
དུ་མེབས་ནས་སློབ་པོ་རྩ་བ་ལྷ་ལི་ཏ་སོགས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཅུད། ཡུལ་དེར་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཚོས་གཞིས་མང་
དུ་བཅུགས་པར་མཛད། སྐྱེ་བོ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐད་ཨ་རུ་རའི་
སྤོང་པོ་སྐམ་པོ་ཞེས་ལ་བདེན་ཚིག་བཟོད་དེ་སོར་ཚུད་པར་མཛད། སློབ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་
ཡང་རང་དང་མཉམ་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འདིས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་ངན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་རིགས་པས་ཚར་
བཅད་པར་བརྟེན། ཚོད་པའི་བྱ་མཚོག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་སྐྱེདས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ངང་རྒྱལ་བསྟན་སྟེལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེདས་ཏེ་
མཐར་ཨོ་ཤི་བི་ཤའི་ནགས་ཚལ་དུ་དམ་པའི་རང་རྟགས་ངོམ་བཞིན་སྐྱེ་བུ་ངན་ལས་འདས་
སོ།།

སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས་ནི། ཚད་
མ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ། དམིགས་པ་བརྟགས་པ། དུས་གསུམ་བརྟགས་པ། ཚད་མའི་
བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ། ཕྱོགས་ཚོས་དགྲའི་འཁོར་ལོ། ཚོས་མཛོན་པ་མཛོད་
གྱི་འགྲེལ་པ་གནད་གྱི་སློབ་མ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་བཅས་སོ།།

ཚོག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རིག་བྱེད། རུམ་ཟེའི་གཞུང་། དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་གྲགས་ཆེ་བ་བཞི་ཡོད།

སྐྱེད་པ་གསུང་གི་སྐྱེད་པ། སྐྱེད་པ་གསུང་གི་དངོས་སྐྱེད་དང་ཉམས་སྐྱེད་གཉིས་
ལས་སྐྱེ་མའོ།།

མཐར་གྱིས། རིམ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཞོལ་བ། བབས་པའམ་གནས་པ། འདིར་ཚོལ་བའི་དོན།

བས་མཐའ། ས་མཐའི་དོན་ཏེ། དེའང་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཟད་པའི་མཐའ་
ལ་ཟེད།

སྐྱེདས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས། གོས་ཕྱགས་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཚོས་གོས་
གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་པ་བ་དང་། ལྟན་གཅིག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པ་དང་།
ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་རྩང་བ་དང་། ལྷ་གབ་མེད་པ་
དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། ཚོག་ཕུ་བ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་བཅས་བཅུ་གཉིས་
སོ།།

སྐྱོད་ཆ་ན།

ག༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

༡༽ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱེད་ཡུལ་གང་དང་རིགས་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་སམ།

༢༽ སློབ་དཔོན་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་ཇི་ལྟར་ཐོགས་སམ།

༡ ་ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོ་སྲུ་ཡིན་ནམ།
 ༤ ་ སློབ་དཔོན་གྱིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞལ་དངོས་སྲུ་གཟིགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ནམ།
 ༥ ་ རྟོག་མ་ཀུན་བརྟུས་བཅུམ་པར་དགོངས་ཏེ་ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱི་ངོས་སྲུ་ཚོམ་པར་
 དམ་བཅའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐབས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་གང་བྱུང་ངམ།
 ༦ ་ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་མཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་གཉིས་
 གྱི་མིང་གིས།

༧ ་ གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།
 བུམ་པ་གང་གྱོ། ཉམས་ལེན། ཞལ་དངོས་སྲུ་གཟིགས།
 ཚར་བཅད། ས་གཡོས། རྟོལ་ངན།

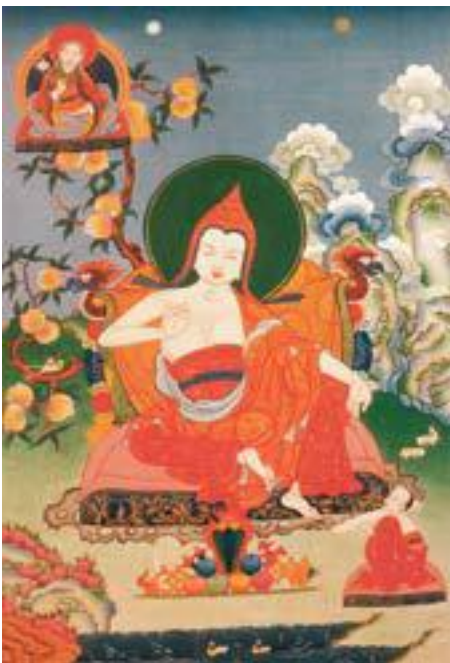
༨ ་ རྣམ་ཐར་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་འགྲིག
 • སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་མཇུག་པས་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་དངོས་
 སྲུ་གཟིགས།
 • ཉན་ཐོས་གྱི་སྐབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས།
 • གཟུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་
 སོགས་ཚོས་གཞི་མང་དུ་བཅུགས།
 • ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་སྤྲོ། གཞན་དོན་བྱ་མི་རུས་དགོངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་

འདོར་བར་བཅུམས།
 • བུམ་ཟེ་སྲུ་དུར་ང་ལ་གཙོས་པའི་སྲུ་སྟེགས་གྱི་རྟོལ་བ་ངན་པ་རིགས་པས་ཚར་
 བཅད།
 • སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་སློབ་དཔོན་སྤང་བོ་བྱིན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་།

༩ ་ ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་དག་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་གྱིས།

ཚད་མར་སྐྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ།
 སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།
 ཚད་མ་བསྐྱབ་བྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས།
 བརྟུས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྲ།

དབལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས།

དབལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྐྱེས་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ལྷུག་སྒྲེའི་
དངོས་སློབ་ཡིན། རྒྱ་གར་སློབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་འི་མ་
ལ་ཡར་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་འབྱུངས། དགྲུང་
ལོ་བཙུན་བརྒྱུད་ཚུན་ལ་སུ་སྒྲེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་སྦྱངས། ལྷན་པས་ཤིག་ན་ནང་
པའི་གསུང་རབ་འགའ་རེ་གཟིགས་པས། ཤིན་
ཏུ་དད་དེ་སུ་སྒྲེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དོར། བང་པའི་
བསྟན་པ་རྣམས་པར་དག་པར་གཟིགས་ཏེ་དགོ་

བསྟན་ཀྱི་ཚམས་སུ་བསྐྱུང་བས། བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ནས་བསྐྱད། དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་
སུ་བྱོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྐྱོང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང། སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་སོགས་བསྟན་བཙུན་དུ་
མར་མཁས་པར་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་དབང་ལྷུག་སྒྲེ་ལས་ཚང་མ་ཀུན་བཏུས་ལན་གསུམ་
དུ་གསན་པ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་དབང་ལྷུག་སྒྲེ་དེ་ཉིད་དང་མཉམ་པར་གྱུར། གཉིས་པའི་
སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱེས་དང་མཉམ་པར་གྱུར། གསུམ་པའི་སྐབས་དབང་ལྷུག་སྒྲེས་ཀྱང་ཕྱོགས་
སྐྱེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་ལོན་པར་མཁུན་ནས་སློབ་དཔོན་དབང་ལྷུག་སྒྲེ་ལ་ཞུས་པས་
ཤིན་ཏུ་དགེས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་ཕྱོགས་སྐྱེས་དང་མཉམ་སྒྲེ། ངའི་ལོར་བ་ཐམས་ཅད་སུན་སྦྱངས་ལ།
ཚང་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡང་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཐོབ།

དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་བུ་དབང་མཚོས་ཏེ་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱུངས་པས་ཏེ་
དུ་གས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུངས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འཚོམ་ལོ། །ཞུས་པས་ཏ་ཏ་མྱོ། ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱང་བར་
གྱུར། དེ་ནས་སུ་སྒྲེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་འགྲན་གྱི་དོན་ལྷ་མེད་པ་བུམ་ཟེ་གཞོན་
ལུ་རོལ་པའི་བྱུང་བུ་གཞོན་པོར་བརྟུན་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་པའི་གསང་ཚིག་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པར་མཛད་དེ་བྲོས། ཇིས་སུ་གཞོན་ལུ་རོལ་པ་སོགས་སྤྱི་རོལ་པ་གྲགས་ཅན་
ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དང་བསྟན་པ་རྒྱུད་དུ་བཏུགས་ནས་བཙུང་བས་གཞོན་ལུ་རོལ་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ནས་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་སུན་
སྦྱང་སྒྲེ་ཚར་བཅད། མཐར་གཞོན་ལུ་རོལ་པས་ཀྱང་ནང་པ་མཚོད་པར་བྱས་ཤིང་། བུམ་ཟེ་ལྷ་
བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །

བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ལྷ་རྒྱ་ཏ་སྤྱིར་ལེབས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་གཙོས་དབང་པོའི་ཚོགས་
དུ་མ་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་སུ་སྒྲེགས་པ་ཤི་ཀར་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཙུང་བས་དེ་ཉིད་
པས། དེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཅུ་ཡང་རིགས་པས་སུན་སྦྱང་སྒྲེ་བུམ་ཟེ་སློབ་ཚོར་སྦྱང་སྒྲེ་ཅམ་ནང་
པའི་བསྟན་པ་ལ་བཏུག། གཞན་ཡང་བུམ་ཟེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གོ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཚར་བཅད་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ས་སྤྱིར་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། དེ་ནས་
འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་རི་བོའི་ཁོངས་ན་རྒྱལ་པོ་ལོ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕོ་བྱང་དུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱལ་པོས་སུ་ཡིན་ཞེས་དེས་པས། **ཤེས་རབ་**
ཅན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པོ་སྒྲེ། །ཅན་པོ་སྤྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་པར་དག། །སུན་དངགས་དཔའ་པོ་
ལས་བྱུང་སྒྲེབ་སྦྱོར་མཁས། །མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་

བར་རྒྱལ་བ་ང་མིན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པས།
འདི་ག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་དེས་རྗེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་དེར་བཞུགས་ནས་ཚད་མ་སྡེ་
བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་དེ། **གལ་ཏེ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི།** །སློབ་པའི་ཉི་མ་རྒྱབ་

པ་ན། །ཚེས་རྣམས་གཉིད་ལོག་ཡང་ན་ཤི། །ཚེས་མ་ཡིན་རྣམས་ད་གཞོན་ལོངས། །ཞེས་
པའི་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་སློ་ཁང་དུ་བྲིས་པར་མཛད་དེ། རྩོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་རྩ་
ཚེན་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་བར་གྲགས་
སོ། །

མདོར་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་སྐྱ་ཆེ་གང་བོར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བརྟུག་པའི་གདུལ་བྱ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་ཅི་ལྟར་ལྟོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་
གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ཐ་མའི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་སྐྱ་ལྷ་པོ་
ལས་འདས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་རྣམ་རེས། རིག་
པའི་ཐིགས་པ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། འགྲེལ་བ་བཏགས་པ། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ། ཚྱོད་པའི་
རིག་པ་བཅས་སོ། །

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- ཚད་མ།** རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ།
- བྲམ་བེ།** རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག བྲམ་བེའི་མི་
རིགས་ལྟ་བུ།
- སྐྱ་སྟེགས་པ།** ཕྱི་རོལ་པའི་ནང་གསལ་ཤིག
- རྩོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།** སྐབས་དོན་ཚུད་པ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ལ་བེད།
- རྩོག་གེ།** གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་སློབ་
སྟེ་རྩོག་པས་བཏགས་པའི་རིག་པ།
- ཉེ་རུ་ཀ།** འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་དང་། ཞུག་འཕྲུང་ལྟ་སྟོབ་སྐྱིད་མིང་ལའང་བེད།
- རྩོག་གེ་གསང་ཚིག།** ཚད་མའི་གནད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

རྒྱུད་ཆ་ན།

ག། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་ཁག་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ སློབ་དཔོན་ཚེས་གྲགས་ཀྱི་འབྲུངས་ཡུལ་གང་དུ་ཡིན་ནམ།
- ༢༽ སློབ་དཔོན་ཚེས་གྲགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལན་
གངས་ག་ཚོད་གསན་ནམ།
- ༣༽ སྐྱ་སྟེགས་པའི་བྲམ་བེ་གཞོན་ནུ་རོལ་པ་དང་མཁས་གྲགས་ཅན་དུ་མ་ནང་
པའི་བསྟན་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྟུག་གམ།

- ༤༽ རྒྱལ་པོ་མེ་དོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དྲུང་དུ་ཚོགས་བཅད་གང་གསུངས་སམ།
- ༥༽ སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་གཉིས་གྱི་མཚན་གྱིས།
- ༦༽ ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གང་ཡིན་རེ་རེ་ནས་གྱིས།
- ༧༽ སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་ལ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལ་འགྲེལ་བ་ཚོམ་པའི་གནང་བ་དི་ལྟར་འཕྲོག།

ཁ༽ གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།

ནང་པའི་བསྟན་པ། སུན་ཕྱུངས་པ། གསང་ཚིག་ཚར་བཅད་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ།

ག༽ རྣམ་ཐར་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་འགྲིག

- ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་བ་ཚོམ་པར་སློབ་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཕྱོགས།
- གཞོན་ཏུ་རོལ་བ་སོགས་བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
- སྐབས་ཤིག་ནང་པའི་གསུང་རབ་འགའ་རེ་གཟིགས་པས། ཤིན་ཏུ་དད་དེ་སྲ་སྟོགས་གྱི་བྱུང་མཐའ་དོར།
- རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས།
- ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱབས་པས་ཉེ་ཏུ་གསལ་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན།
- དུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྦྱོང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་།

སློབ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོད་ཁྲིའ་སེར་སྦྱུའི་བྱ་ཕྱོ་རྩེའི་ནགས་ཚལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་འཕོར་དང་། སྦྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ལྷ་ཉིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འཕོར་སྦྱོང་ཕྱག་མང་པོ་ལ་ཚོས་གསུངས་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོ་གསུ་སྦྱེས་པ་ལྷ་ཉིག་མིང་ཆེན་གྱིས་རང་གི་བྲིམ་ཐབ་རྩོད་མ་ལ་ཚོས་ལྷ་བར་བསྐྱལ་བས། བྲིམ་ཐབ་རྩོད་མས་བསོད་ནམས་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་མོད། བདག་ཅག་སྲུང་མེད་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྦྱང་པའི་འོས་སུ་མཆིས་གྱི། ཚོས་མི་ཐོབ་ཟེར་བར། མིང་ཆེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བའི་སློམ་སྤྱིང་རྗེའི་གཟིགས་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་། རྣམ་མཁའི་ཚར་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བས་ཀུན་ལ་སྦྱོམས་པས་ཚོས་ཐོབ་པར་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པས། མོ་ཡང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་སྦྱོང་འོད་དུས། སྦྱེ་རྒྱུའི་བདག་མོ་དང་། ལྷ་ཉིག་སྦྱེ་མེད་ཚོགས་དང་བཅས་ཚོས་ཉན་པར་སོང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། བྲིམ་ཐབ་རྩོད་མ་དེ་ཉིད་གསེར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་མཐོང་ནས། མ་མ་སྦྱོང་གྱི་ཆ་ལུགས་འདི་

དེགས་པ་རྒྱགས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ལྷ་བཞི་དཀའ་ཐུབ་ཆགས་
བྲལ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་མཚོར་རྒྱན་འདི་དག་མི་འོས་སོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པར། མོ་སྦྱངས་ཤིང་
རྒྱན་རྣམས་བཀོལ་ནས་གཡོག་མོར་བརྒྱད་རང་གི་བྱིས་དུ་བསྐྱར་རོ། །
དེ་ནས་ཚོས་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་གྲལ་དུ་འཁོར་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་ཉལ་བའི་ཚོས་གསུངས། དེའི་ཚེ་འུ་ཀྱའི་བྱ་མོ་གཞོན་ལུ་མཛེས་མ་ཞིག་ལང་ཚོ་དར་
ཞིང་གཟུགས་དང་སྐྱལ་བ་བཟང་བའི་བསམ་པས་ཁེངས་དེགས་སྦྱེས་ནས། རང་གི་མགུལ་
ལ་ལྷ་ཉིག་གི་འཕྲེང་བ་ལུ་མའི་ཐད་དུ་འཕྱུང་བ་ལ་བལྟ་ཞིང་ཚོས་མི་ཉན་པར་འདུག་གོ། །དེ་
མིང་ཚེན་གྱི་རྩུང་མ་རྒྱ་འོད་མས་མཐོང་ནས་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་མི་ཉན་པར་མོངས་པས་
དངོས་པོ་དོ་འལ་འདི་བལྟ་བ། འདི་དོ་འལ་བསྟན་ན་མོའི་འདི་བས་བརྒྱ་འཕྱུར་གྱིས་ལྷག་
པས། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མོའི་ཁེངས་དེགས་ཞི་འགོ་སྟོན་ནས། རང་གི་གཡོག་མོར་ཉེ་ཏེ་ལ་
ཁྲོད་སོང་ལ་བྱིས་ནས་འདི་དོ་འལ་རྒྱན་ཆ་རྣམས་གང་ལྟར་ལོངས་ཤིག་བྱས་པས་གཡོག་
མོ་དེ་ཚོས་ཉན་འགོ་ལ་འགོ་དགོས་པ། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་བསམ་
བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་པ་མཁྱེན་ཏེ་སྦྱང་རྗེ་བྲག་པོ་འཕྱུངས་
ཀྱང་། མོའི་ཚེ་འདིའི་འཕེན་པ་རྗེ་གས་པར་གཞིགས་ནས། འདི་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར་
བྱའོ་སྟོན་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་གཡོག་མོ་དེ་མགྲོགས་པར་འགོ་བའི་ལམ་དུ། མ་ཉེའི་བེའུ་
སྦྱེས་པ་ཞིག་གིས་བེའུ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བརྟུངས། དེར་མོའི་བསམ་པ་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་དོན་བྲན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལས་གྱི་རྩ་རྒྱལ་གྱིས་དཀྱུགས། རང་རང་གི་ཐོད་པ་དོའི་ངོས་ལྷ་བྱ་ལ་ལས་གྱི་རི་མོ་
འདི་བཟོ་བོ་ཡིས་སྦྱེ་འཚིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིག་འབྲུ་བཞོས་པ་དང་འབྲེལ་བས། འདི་དག་ལག་

པས་སྦྱིས་པས་དག་པ་མ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས་ཚོས་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་བཞིན་པར་ཤིང་། །
ལས་བཟང་པོ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་དབང་གིས་སིང་ག་ལའི་སྦྱིང་། ཉེ་ཏེ་ལྷ་ལྷོ་ལང་ག་། ཉེ་ཏེ་མའི་མཚོ་
ལ་རྒྱ་རིས་གསལ་བ་བཞིན་མི་བདག་གི་བཅུན་མོའི་མངལ་དུ་ལྷགས་ནས། དེ་སྦྱིས་དུས་ནས་
མཁའ་ནས་ལྷ་ཉིག་གི་ཚར་བབས་པས། མིང་ཡང་ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྦྱུས་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། །
དེ་ཚེར་སྦྱིས་ནས་ལུ་ལ་དེའི་བདག་མོར་གྱུར་པའི་དུས་ནས་ཞིག་གི་ཚོ། མཉན་ཡོད་གྱི་ཚོར་
བ་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་གཞིངས་བཏང་ནས་སིང་ག་ལར་སྦྱེ་བས་མཚམས་མཚན་མོ་གཉིད་ཉལ། རོ་
རངས་གཉིད་སད་ནས། འལ་གསོས་ཏེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་ཚོས་སྦྱུ་རུ་སྦྱངས་པས། མོ་བྲང་དུ་ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་གིས་ཚོས་ཐོས་ནས་ཚོར་
བ་རྣམས་བཀུག་སྟེ་ཅི་ཡིན་བྱིས་པས། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ལ་སྤྱགས་བཅེ་བས་ཚོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱོན་གྱི་བག་
ཆགས་སད་ནས་མ་བྱའི་བྱ་མོ་འབྲུག་གི་སྦྱོ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་ལུས་བ་སྦྱུ་གཡོ་བས་
འགྲུལ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེར་མོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷ་ཡིག་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ། ཚོར་
བ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་རོ། །ཚོར་བ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་འབྱོར་ཏེ། ལྷ་ཡིག་སྤྱལ་
བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོག་པར་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཇུག་
པའི་འོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་ཅིང་། རང་གི་སྦྱུ་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་ནས་ཡིག་ལན་དུ་
བརྟུངས་ལ། སྦྱར་ཡང་ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སིང་ག་ལར་སྦྱིན་ནས་ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་ལ་སྦྱང་
དོ། །དེར་བྲང་སྦྱུ་ལ་བལྟས་པས་གསེར་གྱི་སིང་གའི་ཁྲི་སྦྱང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་

མཚོར་བའི་སྐྱེ་འདུག་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སོ། །སྐྱེའི་གཤམ་ན་
སྐྱབས་འགོ་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྷན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུན་གཉིས། འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྟུན་སོགས་མཚོག་གི་བདུད་ཅི་རྫོགས་པར་འདུག། རྟེན་ལྡན་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་
མངོས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཀོད་པ། སྐྱེ་འཆི་ཉོན་
མོངས་གྱིས་བཅིངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་མ་རིག་པའི་སྐྱབས་ནས་སྤྱིར་ཐོན་ལ་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞེས། དེ་ལ་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སོགས་སངས་
རྒྱས་གྱི་སྐྱེའི་མཚན་བཟང་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིར་བོ་མེད་པའི་ལྷན་
ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ནས་རིམ་བཞིན་ཆེ་དེར་བྱང་ཆུབ་
གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་བློན་དུ་བསམས་ནས། རྟོན་པ་དགེ་འདུན་
དང་བཅས་པ་མཚོན་པའི་སྤྲོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེ་ཉིག་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེས་བཟང་
པོ་བསྐྱར་བ་ཚོང་བ་རྣམས་སྤངས་འཁོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་རྒྱས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་ཉིག་འཇིགས་ཤིང་ཞི་གཡོག་
མོ་རོ་ཉི་ཉའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འགྲོར་བ་སྐྱུག་པའི་རྒྱལ་དང་། མོངས་པའི་
སེམས་གྱིས་མཚོན་པ་ལ་སེར་སྣ་ཆེ་བ་བྱས་པས། དུན་རིང་བོར་གཡོག་མོའི་ལྷན་སུ་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་སྐྱེ་རྒྱ་སིར་ཚོང་བ་ལོར་ཆེན་བྱ་བའི་ཆུང་མ་རིན་ཆེན་ལྡན་བཟང་བར་སྐྱེས།
ལོར་ཆེན་འདས་རྗེས་བྱུང་མེད་དེས་མཚོན་ཉེན་ཅེར་དོ་ཤལ་སྐྱེལ་ཞིང་། མཚོན་པ་ཆེན་པོ་
བྱས། ལས་དེས་ད་ལྟ་སིང་ག་ལའི་བདག་མོ་སྐྱེ་ཉིག་འཇིགས་ཤིང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ང་དང་
ཚོས་ལ་དད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སོ། །

དགེ་སྤོང་རྣམས། སྐྱེ་བའི་ཞིང་ལ་དགེ་མི་དགའི་ས་བོན་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་
སྐྱོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན་ཚོས་གྱི་འཇིགས་སྐྱེ། རྟོན་པའི་ས་བོན་བཏབ་
ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུག་གི་རྫོང་པོ་སྐྱེས། དེས་ན་རྟོན་པ་ཉུག་ཏུ་སྤོངས་ལ། དགེ་བའི་བསོད་
ནམས་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གུས་པ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་
དམ་པའི་འབྲས་བུའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- ཐིམ་ཐབ། ཆུང་མ། བཟའ་ལྷན།
- དོ་ཤལ། རྟེན་བ་ཞུག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཆ་གཡུ་དང་བྱུ་རུ་སྟོས་ཤེལ་སོགས་ཡོད་
པ། རྟོན་རྒྱན།
- སྐྱེས་བ་བཟང་པོ། བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་གོ་སྐྱབས་ཡག་པོ།
- བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྷན། དགེ་བ་སྟོན་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཅ་བཞི་ཆང་ལྷ་སྤང་བ་སྟེ་
སྟོག་གཚོད་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ། མི་ཚོས་སྤང་མའི་རྒྱན་སྐྱོ་བ། འདོད་པས་ལོག་
པར་གཡེམ་པ། ཆང་འཕྱང་བ་བཅས་སྤང་བའོ། །
- སྐྱེས་བཟང་། ལག་ཉུགས་བཟང་པོ།
- ཞུ་ཡིག། འཕྲིན་ཡིག་གི་ཞེ་ས།

སྒྲིབ་ཚན།

ཀ། བཤམ་བསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

- ༡༽ བཙམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བའི་སྤྲོ་མ་སྤྱིང་རྗེས་གཟིགས་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་
ནམ་མཁའི་ཆར་དང་འབྲ་བར་ཀུན་ལ་སྒྲིམས་པས་ཚོས་ཐོབ་པར་ངེས་ཞེས་
སུས་བརྗོད།
- ༢༽ སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་ཚོ། རྒྱུ་འཁོར་མེ་མཛེས་མ་ཞིག་གང་
ལ་བལྟ་ཞིང་ཚོས་མི་ཉན་པར་འདུག་གམ།
- ༣༽ ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་མཚན་ཐོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།
- ༤༽ ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་གིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷ་ཡིག་ལེགས་པར་བརྗོད་ཏེ་
སུ་ལ་བསྐྱར་རམ།
- ༥༽ ཐང་སྐྱར་མེང་གའི་ཁྲི་སྤྱིང་ན་གང་གི་སྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་
རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་སམ།
- ༦༽ ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་ལས་གང་གིས་སིང་ག་ལའི་བདག་མོར་འབྱུངས།

ག། བཤམ་བསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བརྗོད་པོས།

རྗེས་འབྲངས། དཀའ་ཐུབ། ལང་ཚོ། ལྷ་ཡིག་མེང་གའི་ཁྲི།
བདུད་རྗེ། མཐའ་ཡས། སྤྱིང་པོ་མེད་པ། རྒྱེས་བཟང་། དམ་པ།

ང། བཤམ་བསལ་བར་སྤྱོད་རྣམས་འགྲོའས་དགོས།

- ༡༽ རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་མིང་ཚེན་གྱི་.....ཚོས་ལྷ་བར་བསྐྱུལ།
- ༢༽ རྒྱུ་འཁོར་བུ་མོ་གཞོན་ལུ་མཛེས་མ་ཞིག་.....ཁེངས་དྲེགས་སྐྱེས།
- ༣༽ དེ་ནས་ཚོས་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་འཁོད་པ་ལ་.....ཚོས་གསུངས།
- ༤༽ མིང་ཡང་སྐྱུ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་.....ལྡན་པ་ཞིག་གོ།
- ༥༽ དེར་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་.....ཚོང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་རོ།
- ༦༽ བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་.....སེམས་ཅན་ལ་བྱུང།

ག། རྣམ་ཐང་གི་བྱུང་རིམ་ལྟར་གོ་རིམ་འགྲིག་དགོས།

- ལྷ་འོད་མ་སྐྱེངས་ཤིང་རྒྱན་རྣམས་བཀོལ་ནས་བྱིམ་དུ་བསྐྱར།
- རྒྱུ་འཁོར་བདག་མོ་དང་། རྒྱུ་འཁོར་བུ་མོ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཚོས་ཉན་པར་
སོང་།
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས།
- མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་
སྐྱུ་འབྲངས།
- གཡོག་མོ་རོ་ཉི་ཏུ་ལ་བྱིམ་ནས་དོ་ཤལ་རྒྱན་ཆ་རྣམས་ལེན་དུ་མངགས།
- རྒྱུ་མིང་ཚེན་གྱིས་རང་གི་བྱིམ་ཐབ་ལྷ་འོད་མ་ལ་ཚོས་ལྷ་བར་བསྐྱུལ།

བཟླ་ཤིས་ཉམས་བརྒྱད།

ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཟླ་ཤིས་པའི་ཉམས་དང་མཚོན་དོན་རི་མོ་མང་པོ་
ཞིག་འབྲི་སྒོལ་ཡོད།

དེ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་བཟླ་ཤིས་ཉམས་བརྒྱད་ཡིན།

དེ་ལས་འདྲི་སྒོལ་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཉམས་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་འབྲི་བ་དང་ཉམས་བརྒྱད་
ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཉེ་བུམ་གཟུགས་སུ་འབྲི་བའོ།

བཟླ་ཤིས་པའི་ཉམས་བརྒྱད་ནི། རིན་ཚེན་གདུགས་མཚོག་བཟླ་ཤིས་གསེར་གྱི་ཉ། །འདོད་
འདྲིའི་བུམ་བཟང་ཡིད་འོང་ཀླ་མ་ལ། །སྒྲོན་གྲགས་དུང་དང་བུན་ཚོགས་དཔལ་བེའུ། །མི་
ལུ་རྒྱལ་མཚོན་དབང་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་གདུགས།
གསེར་ཉ། བུམ་པ། བརྒྱ། དུང་དཀར། དཔལ་བེའུ། རྒྱལ་མཚོན་དང་འཁོར་ལོ་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན།
དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་ནི།

༡༽ གདུགས་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་རྩལ་
ལས་སོ་སོའི་མཚོན་མ་མངོན་པའི་སངས་རྒྱལ་རང་གི་སྤྱི་
ལ་དབུ་གདུགས་ལྟར་དུ་ཡོད་ལ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་
སངས་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ནི་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་
ཅན། དར་སྒྲོལ་གྱི་འཕུར་སྤྲིང་གཡོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག་
གིས་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་

ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བཟླ་ཤིས་པའི་ཉམས་སུ་མཚོན།

༢༽ གསེར་ཉ་ནི། མ་རིག་པའི་བྱུན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་གྱི་མཚོན་བྱེད་གསེར་གྱི་ཉ་
གཡུའི་འདབ་གཤོག་དང་ལྡན་པ། མིག་འབྲས་སྒྲོར་ཞིང་མཛེས་
ལ་འོད་འབྱུག་པ། མཉེན་ཞིང་སྤྱུག་པའི་ཉམས་འགྲུར་ཅི་ཡང་ངོམ་
ཞིང་སྤྱོ་བོ་ཀུན་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་།

༣༽ བུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མགུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ།
གསེར་གྱི་བུམ་པ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་གང་བཤམ། ཡང་ན་
རིན་པོ་ཆེས་གང་བ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཉེར་ཆེན་པོ་བུམ་པས་
སྤྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་བཅུད་ཀྱིས་གང་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་
ཚོས་ཀྱིས་གང་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོམས་པ་དང་། ཡང་ན་
འདོད་དགུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་

གཉེར་གྱི་བུམ་པ་དང་།

༤༽ བརྒྱ་ནི། བརྒྱ་ལ་ཚུ་མི་ཆགས་པ་ལྟར་བདག་སོགས་འཁོར་
བ་ལ་གནས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་སྤྱོད་གྱིས་མི་གོས་པ་མཚོན་བྱེད།
མེ་ཉོག་བརྒྱ་ཚོན་དང་མདངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་བཟང་
པོ་སྤྱོགས་མེད་དུ་འབྱུག་པ། འདབ་སྟོང་རྣམ་པར་བཞད་ཅིང་

མཉེན་ལྷན་གྱི་ལོ་མ་རྒྱུ་ལ། ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩུབ་ལ་སོགས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་འཇུག་ལོ་སྤྲོ་མཁུམས་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་སྤྲོད་ནས་འཆད་
ཚིང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལྷན་གསུལ་སྤྲོ་བ་ལྷན་གསུལ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་།

༥༽ དུང་དཀར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་
བརྩུང་བའི་བཟང་ཤེས་པའི་ཚོས་དུང་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ཚེམས་སྤེང་བཞི་བཅུ་འཆོལ་མ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ཞིང་།
ཚོམས་ཀྱི་བར་ནས་དམ་པའི་ཚོས་དང་བཟང་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དུངས་
སྤྲོགས་བཅུར་སྤྲོག་པ་དང་། སྐྱེ་བྱ་རྣམས་ལ་གོང་གི་མཚོགས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་བཟང་ཤེས་པའི་དུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་།

༦༽ དཔལ་བེལ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཀྱི་བེལ་འཇུག་དང་འོད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཁྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་
མེད་དུ་མཁྲེན་ཅིང་། གཉིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སྤྲོ་བས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་ལ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་།

༧༽ རྒྱལ་མཚན་ནི། ལྷ་རྩམ་
ལས་གྲུབ་པའི་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་ལྷན་ལྷན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་དགོས་
འདོད་ཀྱན་ཏུ་འབྲུང་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉོག་ཏུ་མཛེས་པར་
སྤྲུལ་ལ། བསྟན་པ་མི་རུབ་བསྐྱལ་བར་གནས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྲོ་བུས་ལྷ་བུ་པས་ཀྱི་གྲོལ་བ་དང་

མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་སྤྲོ་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བརྗོད་
ཅིང་མཛེས་པས་མཛོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་བཏན་པ་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་པ་སྐྱེ་བོ་པས་བའི་
ལུས་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱིས་འཕགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་།

༨༽ འཁོར་ལོ་ནི། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་ལུལ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་
ཀྱི་མཐེལ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་ལས་འཁོར་ལོའི་
མཚན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་པ་སྤྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཞབས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་སྤྲོད་པའི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཅད་ནས་གཅོད་ཅིང་། བ་རོལ་གྱི་གྲོལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་གསེར་གྱི་

འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྤོང་དང་ལྷན་པ་གཞན་གྱི་སྤོངས་རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་རང་གི་དཔལ་དང་
ལོངས་སྤོང་སྤྲོད་སྤྲོད་གྲགས་དང་དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། ཐེག་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་ནས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་བཅས་བརྒྱུད་དོ།

རྟགས་བརྒྱུད་བུམ་བཟོ་ནི།

བརྒྱའི་དབུས་སུ་དཔལ་བེལ། དེའི་སྤྲོད་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ལ་གསེར་ཉམ་བསྐྱོར་བ་སྤྲོད་དུ་
རྒྱལ་མཚན་དང་གདུགས་ལ་དུང་དཀར་གྱི་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པས་བུམ་བཟོ་ཆགས། དེ་བས་
ན་རྟགས་བརྒྱུད་བུམ་བཟོ་གསུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

བཟང་ཤེས་རྟགས་བརྒྱུད་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྲོ་བུས་དང་ཅ་བའི་ལྷ་མ་ཀྱན་ལ་མཚོན་པ་
འབྲུལ་བའི་སྤོང་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་དབུ་ལ་གདུགས། ལྷན་ལ་གསེར་ཉ། མགུལ་ལ་བུམ་བཟོ།

ལྷགས་ལ་བརྒྱ། གསུང་ལ་དྲུང་དཀར། ཟུགས་ལ་དཔལ་བེུ། སྐྱ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཞབས་
ལ་འཁོར་ལོའི་མཚོན་པ་བཟླ་ཤེས་པའི་ཉལ་སྲུ་འབྲུལ་ལོ།།

བཟླ་ཤེས་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

སྐྱ་ལ་བཟླ་ཤེས་རིན་ཚེན་གདུགས་ལྟར་སྐྱོབ།།
 སྐྱ་ལ་བཟླ་ཤེས་མི་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་མཚོགས།།
 གསུང་ལ་བཟླ་ཤེས་ཚོས་དྲུང་གཡས་སྲུ་འབྲེལ།།
 ཟུགས་ལ་བཟླ་ཤེས་དཔལ་གྱི་བེུ་གསལ།།
 སྐྱེན་ལ་བཟླ་ཤེས་རིན་ཚེན་གསེར་གྱི་ཉ།།
 ལྷགས་ལ་བཟླ་ཤེས་བརྒྱ་ལོ་འདབ་རྒྱས།།
 མགུལ་ལ་བཟླ་ཤེས་རིན་ཚེན་བུམ་པ་འབྲེལ།།
 ཞབས་ལ་བཟླ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་འཁོར་ལོ་ཚེ།།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- རང་ཅལ།** རང་རང་གི་རུས་པའམ་སྟོབས།
- འཕྲུང་ལྗིང་།** ཉལ་མཁར་འཕྲུང་བའི་ཚུལ་ཞིག།
- ཡེ་ཤེས།** ཡེ་ནས་གནས་པའི་སེམས་ཉེ་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།
- མགུལ།** མགྱིན་པའི་ཞེ་ས།

ཐེག་གསུམ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས།
ལྷགས། ཟུའི་ཞེ་ས།

སྐྱོང་ཚན།

ག། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡། བཟླ་ཤེས་པའི་ཉལ་སྲུ་བརྟེན་པོ་རེ་རེ་ནས་ངོས་འཛིན།
- ༢། པརྒྱའི་མཚོན་བྱེད་གང་ཡིན་ནམ།
- ༣། བུམ་བཟང་གི་མཚོན་དོན་གསལ་བར་བྲིས།
- ༤། འཁོར་ལོའི་དོན་གསལ་བར་བྲིས།
- ༥། ཉལ་སྲུ་བརྟེན་གྱི་བུམ་བཟོའི་ནང་ཉལ་སྲུ་བརྟེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཡོད།
- ༦། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཉལ་སྲུ་བརྟེན་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ལམ།

ཁ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།

རྒྱལ་མཚན། མ་རིག་པ། ཚོས་དྲུང་། ཚིག་འཇམ་པོ། འཚད་ཚོད། དྲུང་དཀར།

ག། གཤམ་གསལ་བར་སྐྱོང་རྣམས་འགོངས་དགོས།

- ༡། ཉལ་སྲུ་བརྟེན་སོ་སོར་འབྲི་བ་དང་.....བུམ་གཟུགས་སྲུ་བྲི་བའོ།
- ༢། དར་སྐྱ་ཚོགས་གྱི་འཕྲུང་ལྗིང་.....བཟླ་ཤེས་པའི་ཉལ་སྲུ་མཚོན།
- ༣། ཐེག་གསུམ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་.....དེ་དང་བཅས་བརྟེན་དོ།

- ༤༽ རྒྱལ་མཚན་དང་གདུགས་ལ་.....བུམ་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
- ༥༽ སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དང་.....འབྲུལ་བའི་སྒོལ་ཡང་ཡོད།
- ༦༽ རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་.....བགྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་སུ་འབྲུལ་ལོ།

༧༽ རི་མོ་ལ་བརྟམས་ཏེ་བགྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྣམས་རོས་བྱུངས།

སྒྲིབ་འཆམ་ཞེས་པ་གཞན་དང་གར་གྱི་རང་བཞིན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་དང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་

པའི་སྤྲུག་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིབ་སྤྲུབ་མཐའ་གང་གི་འཆམ་ཡིན་རུང་འཆམ་མཁན་གྱི་གཟུགས་པོའི་ཉམས་འགྱུར་དལ་ཞིང་འགྲིངས་ཉམས་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཚོས་དགོས། དེ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་སུ་དར་སྤྲུབ་བྱུང་བའི་འཆམ་ནི་གསང་སྤྲུགས་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཆམ་ཐམས་ཅད་གསང་སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་སྤྲུག་ཡིན། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྒོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་པོད་གངས་ཅན་སྒོལ་སུ་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མངོན་པ་དང་། རྗོ་རྗེའི་གར་འཆམ་མངོན་ནས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཅེད་འཇོ་དང་མི་འདྲ་བར་སྔོན་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཚུལ་ལ་རྟོགས་པ་བརྟམས་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོའི་དག་པའི་གཞིགས་སྤང་ལ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་གཞི་བྱས་ནས་གསང་སྤྲུགས་ལ་ཉམས་ལེན་མངོན་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་

མ་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་སྲོལ་རྒྱན་བཅུགས། འཆམ་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཚོས་སྐྱོང་སྤྱང་མ་དང་ཡི་
དམ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཙོ་བོར་བརྩམས་ཤིང་ཡོད།

དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་སྤྱང་སྲོལ་འདི་བོད་ནས་དར་བ་ཡིན། དུས་མཚོན་
ཀུན་གྱི་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཀུན་གྱིས་ཉིན་མང་སོ་ཞེས་ཡི་དམ་ཚོས་སྤྱང་ཀུན་ལ་བསྐྱང་
གསོ་དང་གཏོར་སྤྱབ་བྱེད། དེ་ནས་དངོས་གཞི་འཆམ་གྱི་ཉིན་དགེ་འདུན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་
རང་གི་སྐྱོ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལུས་ལ་ཡི་དམ་དང་ཚོས་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་
འཆམ་གོས་དང་ཞལ་འབག་གྱོན་ཏེ། གར་གྱི་ཉམས་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཕྱག་
མཚན་དང་རྒྱ་སྐབས་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་དགེ་བཤེས་གསུམ་པ་ཅན་ཀུན་
སྐྱོལ་བའི་ཚུལ་དང་། དག་གིས་སྤྲུལ་བཤེས་པ། ཡིད་གྱིས་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་གང་དང་གང་
གི་ཞལ་འབག་ཡིན་པ། དེ་དང་དེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་བྲག་སོ་བྱེད་བཞིན་འཆམ་
དགོས། འཆམ་མཇལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དད་པ་དང་མོས་གུས་བྲག་སོས་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་
སོགས་དངོས་སྤྱ་ལེབས་ཏེ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་དགེ་བཤེས་བསྐྱེད་སོང་
བསམ་པའི་དམིགས་པ་གཏད་དགོས་པ་ཡིན།

ཚོ་ག་སོ་སོའི་ནང་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་སྲིད་པའི་རྒྱལ་མོ་དང་། ཡི་དམ་ཁྲི་བོ། ཡི་དམ་ཕྱུར་
པ། ལྷ་འདུན་པོ་བརྒྱ་བྱེད། གུ་རུ་གཙོ་འཁོར། མགོན་པོ་དང་། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་སོགས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དང་། དུར་བདག་དཀར་ནག་ ཨ་ཙ་པ། ལྷ་ནག་ གིང་སོ་སོ་དཔའ་
བོ་དཔའ་མོ་ལ་སོགས་པའི་གནའ་བོའི་འཆམ་གྱི་ནང་གསེས་ཤིན་ཏུ་མང་། འཆམ་གྱི་རམ་
འདེགས་སྤྱ་དགོལ་བའི་རོལ་ཆ་ནི་གོ་རིམ་སོ་སོའི་ནང་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་དུང་ཚེན་དང་།
རྒྱ་སྐྱོང་། ར། སྤྱུག་ཆལ། སིལ་སྟོན། དུང་དཀར། རྒྱ་སྐྱོང་སོགས་ཡོད། འཆམ་འགོ་ཚུགས་

པ་དང་མཇུག་བསྐྱེད་སྐབས་དུང་རྒྱ་སྐྱོང་དང་རྒྱ་སྤྱུག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། འཆམ་གྱི་གཞུང་
དངོས་འབྲེལ་དུས་རོལ་ཆ་རྒྱ་སྤྱུག་གཙོ་བོར་བྱེད་དོ།

འཆམ་མཇལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། དད་ལྷན་རྣམས་གནས་སྐབས་སྤྱ་སྤྱང་ཚོས་སྤྱང་རྣམས་
གྱི་ཞལ་འབག་དང་རྣམ་འགྲུར་སོགས་མཇལ་བས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་
ཉིད་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དེ་ལྷ་བུའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ས་བོན་ལྟར་པར་ཅན་འདོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད། དགོན་
པ་སོ་སོར་འཆམ་ནི་པལ་ཆེར་རྒྱ་བ་མར་ངོའི་ཚོས་བཅུ་དགུ་དང་ཉེར་དགུ་གང་རུང་ཞེས་ལ་
མཇུག་སྲོལ་འདུག མར་ངོའི་སྐབས་རྒྱ་བ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་ནས་རྒྱུང་རྒྱུང་འགོ་བ་དང་དུས་
མཚུངས། བསྟན་དགེ་གཏོན་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་བུས་མཐུ་ཉམས་ནས་རྒྱུང་རྒྱུང་འགོ་བ་
ཡིན།

ཚོག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

- གཞིགས་སྤང་།** མཐོང་སྤང་ངམ་མཐོང་ཚུལ།
- བསྐྱང་གསོ།** ལྷ་སྤྱང་ཐུགས་དཀྱིས་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་
- དམིགས་པ།** སེམས་པའམ་སྐྱོམ་པ།
- འགྲིངས་ཉམས།** གཞི་བརྗིད་དམ་མཛོས་པའི་རྣམ་འགྲུར།
- ཞལ་འབག** ཤིང་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་གདོང་གི་འདྲ་གཞུགས།
- སྤངས་རྟོགས།** ངི་མ་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་དོན།

ཀ། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ཡན་བྱིས།

- ༡༽ འཆམ་འཕྲབ་པ་སྲི་ལྷགས་ཡིན་ནམ་གསལ་བར་བྱིས།
- ༢༽ འཆམ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- ༣༽ བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་འཆམ་དར་ཁྱབ་དུས་ནམ་གུང་ངམ།
- ༤༽ འཆམ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་གི་མིང་བརྗོད་དགོས།
- ༥༽ འཆམ་མངལ་བའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད།
- ༦༽ འཆམ་གྱི་གཞུང་དངོས་སུ་རོལ་ཆ་གང་གཅོ་བོར་བྱེད་དམ།

ཁ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་རྒྱབ་བརྗོད་དགོས།

གསང་སྤགས། ཚོས་སྲུང་། དག་བཞུགས། ཐེག་པ་ཚེན་པོ། གཅོ་འཁོར།

ག། གཤམ་གསལ་བར་སྒྲིབ་རྣམས་འབྲེངས་དགོས།

- ༡༽ འཆམ་ནི་.....ཚོ་ག་གཅོ་བོར་བཟུང་།
- ༢༽ གསང་སྤགས་.....དར་ཁྱབ་བྱུང་།
- ༣༽ ཚོས་སྲུང་ཀུན་གྱི་.....འཆམ་འཕྲབ་གྱི་ཡོད།
- ༤༽ འཆམ་མངལ་བས་.....རྒྱུད་ལ་སྐྱེས།
- ༥༽ འཆམ་གྱི་རོལ་ཆ་ནི་.....ཡོད།
- ༦༽ རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་.....མཐུན་སྦྱོར་ཚང་།

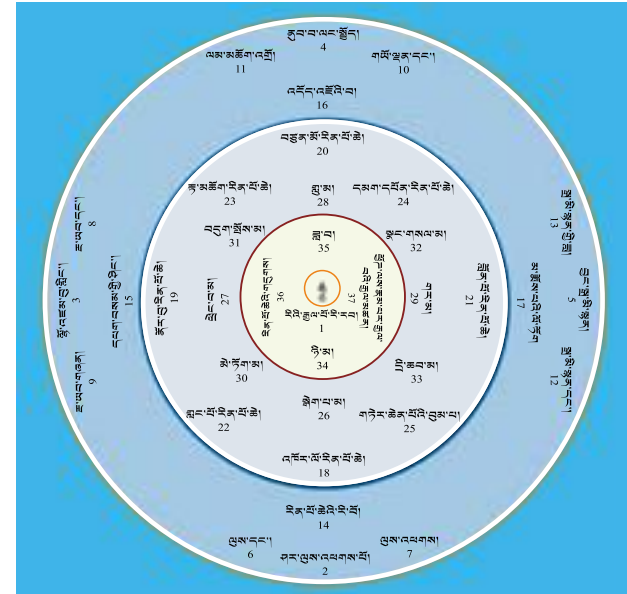

མཁུལ་ཞེས་པ་དེ། བོད་སྐད་དུ་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲུ་ལ། དགྱིལ་ནི་སྣོང་པོ་དང་འཁོར་ནི་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྣོང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་བྲུའོ། །མཁུལ་ནི་ཚོས་པ་རྣམས་གྱིས་དགོན་

མཚོག་ལ་མཚོད་པ་དང་། ཚོགས་གསོག་སྐྱིབ་སྲོང་། ཚོས་འཆད་ཉན་སྐབས་སུ་བེད་སྲོང་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་མཁུལ་འབྲུལ་བའི་དུས་སུ། སྐྱབ་པའི་མཁུལ་དང་མཚོད་པའི་མཁུལ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་**མཁུལ་གྱི་རྒྱ་ནི།** རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རབ་གསེར་དདུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་མཁུལ། འབྲིང་འཁར་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་དག་པ། ཐ་ན་རྫོ་ལེབ་དང་ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་སྟེགས་འངམ་པོས་ཀྱང་རུང་། དེ་ལ་འཕོད་རྒྱུའི་**ཚོས་བྲུ་ནི།** རབ་གཡུ། བྲུ་བྲུ། བྲུ་ཐེན། བྲུ་ཉིག་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། འབྲིང་ཨ་རུ་ར། སྐྱུ་རུ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱན་གྱི་འབྲས་བུ། ཐ་མ་ནས། འབྲས། རྩོ་ལ་སོགས་འབྲུའི་རིགས་བྱེད། ཡང་ཐ་ཡང་རྫོ་དང་གསེག་མ། བྲེ་མ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཉན་ཅམ་རུང་། གང་སྟར་ཡང་མཁུལ་གྱི་གཞི་དེ་གྱི་དོར་ལེགས་བར་བྲས་ལ། དང་པོ་སྐྱབ་པའི་མཁུལ་ཚོས་བྲུ་ལྟ་བུ་དགོད། དེའི་དབྲས་ཀྱི་ཚོས་བྲུ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་

སྤང་མངོན་ལ་བརྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་
 རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྗེ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ལྷོ་ཚོམ་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་
 རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་ལྡན་ལ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ལུ་བ་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་
 སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་བརྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། འུང་གི་ཚོམ་བྱ་
 དེ་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ།
 ཡང་ན་དབུས་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཐོ་བཅེགས་སུ་
 བཞུགས་པ། མདུན་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་འུ་ཀྱུ་ལུ་བ་པ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་སྤོང་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཡམས་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་ཉེ་བའི་སྤྲོ་མ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་འུང་
 སེམས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། གཡོན་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་ཉན་ཐོས་མཚོགས་
 གཉིས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། རྒྱབ་གྱི་ཚོམ་བྱ་དེ་འོད་ཀྱི་བྱ་
 མིག་གི་སྤོང་ན་ཚོས་དགོན་མཚོགས་སྤེགས་བམ་བཅེགས་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་སྟེ།
 རྒྱབས་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་ལྷར་གསལ་གང་བ།
 གང་ལྷར་ཡང་སྐྱབ་པའི་མཚུལ་དེ་མཚོན་སྟེགས་ལ་སོགས་པར་དགོད། འཕྱོར་ན་མཚོན་པ་
 ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གྱི་ཐུགས་ནས་འབྱུང་བའམ། མ་འཕྱོར་ན་
 རྒྱབ་པའི་མཚུལ་མེད་ཀྱང་རུང། ཚོགས་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་གང་བ།
 དེ་ནས་མཚོན་པའི་མཚུལ་དེ་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་བཟུང། གཡམས་གྱི་མཐིག་མས་ཡུན་རིང་
 རྩི་བཞིན་དུ་ཡིད་དམིགས་པ་ལས་མ་ཡེངས་པའི་སློ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་བྱ།
 དེ་ཡང་མཚུལ་ལ་མ་དག་པ་ཞིག་ལྷི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱིས་བྱི་དོར་བྱེད་པ་མིན། རང་
 རྒྱད་སྐབ་གཉིས་ཀྱི་རི་མ་འདག་པའི་ཆེད་དུ། དཀའ་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ནས་མཚུལ་ལ་བྱི་དོར་བྱེད་

པ་ཡིན་པས་ན། སློན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་གི་མཐིག་མའི་མདུན་ངོས་
 ཀྱིས་མཚུལ་སྤྲོས་པས་བརྗོད་ནས་མཚུལ་སོང་བའི་ཆེ། ལུང་ངོས་ཀྱིས་སྤྲོས་ཤིང། དེ་ཡང་
 བརྗོད་པའི་ཆེ་རྒྱབ་ངོས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཡིན།
 དེས་ན་བྱི་དོར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་སྤྲོ་མ་རས་སོགས་གཞན་གྱིས་མི་སྤྲོ་བར། ལག་པའི་མཐིག་
 མ་ཁོ་ནས་སྤྲོ་བ་སོགས་སློན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་སློལ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྷར་བྱ།

དེ་ནས་ཚོམ་བྱ་འགོད་པའི་ཆེ།
 དང་པོ། ཚོ་བརྒྱ་བྱ་མི་སོགས་ཀྱི་
 ཆེ། མཚུལ་ལག་གཡོན་གྱིས་བཟུང་
 བཞིན་པ་ལ། གཡམས་པས་བཟུང་
 དང་ཟླ་བཟང་གི་རྒྱས་ཆག་ཆག་
 གང་བ། དེ་ནས་གཡམས་པའི་མཐེབ་
 མིན་གྱིས་མེ་ཉོག་གི་ཚོམ་བྱ་ཞིག་
 བཟུང་སྟེ། ཚོ་བརྒྱ་དེ་ཁེ་སོགས་

གྱི་སྤྲོ་མ་ཆེན་དང་སྤྲོ་མ་ནས། མཚུལ་གྱི་གཞི་ལ་གཡམས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མཐའ་དབུས་སུ་
 བཞུགས་བཟོས་པའི་སྤྲོ་མ་རི་འགོད་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱབས་འདིར་དགོད།
 དེ་ནས་དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དེ་རབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། དབུས་སུ་མཚུལ་ཚོམ་བྱ་ཆེ་བ་གཅིག་
 དགོད། དེ་ནས་འཕར་ལུས་འཕགས་པོ་ལ་སོགས་པ་གླིང་བཞི་འགོད་པའི་ཆེ། འཕར་རང་
 རྩོགས་སམ་ཡང་ན་འབྱུང་ཡུལ་གྱི་སྤྲོ་མ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ། གང་ལྷར་ཡང་འཕར་

ནས་ཤིང་ལས་གཡས་སྐྱོད་གྱིས་དགོད།
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་སྤྱིང་གཡོག་
 དགོད་པའི་ཚེ། སྤྱིང་འདྲ་འདྲ་གི་ལུས་དང་
 འཕྲ་དུ་སྤྱིང་ཐུན་གཉིས་རེ་ཤིང་པ་ལྟར་
 དགོད། དེ་ནས་ཤིན་པོ་ཚེའི་ཤི་བོ་འཕྲ།
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྟོ། འདོད་འཇོའི་བ་
 ལུབ། མ་སྐྱོས་པའི་ལོ་ཉོག་གྲང་དུ་དགོད།
 དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལུས་གཉེན་ཆེན་པོའི་

ལུས་པ་དང་བརྒྱུད་ཤིང་ལས་སྤོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞིར་དགོད།
 དེ་ནས་སྤྱི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གཞི་སྤོགས་བཞི་དང་། མེ་ཉོག་མ་ལ་སོགས་པའི་
 འདྲ་སྤྱི་གཞི་མཚམས་བཞིར་དགོད། དེ་ནས་ཉི་མ་འཕྲ། རྒྱ་བ་ལུབ། ཤིན་པོ་ཚེའི་གཏུགས་
 སྟོ། སྤོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྲང་དུ་བཀོད་ལ།
 དེ་ནས་ལྟ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྟོན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཚེ། དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་གོ་
 མཚམས་མེད་པར་སྤྱད་ནས་ཉོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་བཞག་འདི་ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཅ་བ་དང་
 བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་གྲང་ལྷོ་བ་
 སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །
 དེ་ནས་ལག་གཡོན་གྱིས་མཚལ་དང་པོ་སྤུལ་བ་ལྟར་བཟུང་ནས། གཡས་གྱིས་མཚལ་ཚར་
 རེ་བཞིན་ཚོམ་བུ་རེ་དབུལ་ཞིང་གསོག། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལག་བཡོན་པས་མཚལ་གཏན་
 ལས་བཟུང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྤྱིང་རུས་བསྐྱེད་དེ། མཚལ་ལག་བསྐྱེད་

ནས་བཟུང་།
 དེ་ཡང་ཚོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་དང་
 སྤྱིང་རུས་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ཟ་མ་
 ཟ་རྒྱ་མེད་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་མི་
 ཟེར་ཉེ། རུས་དང་གནས་སྐབས་

ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རུས་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་
 ཡིན་པས་ན། འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ཚོགས་
 སྤོབས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་སྤྱང་། ཅེས་ཀྱང་བཟུང་མི་རུས་པ་ན་མཐུན་སྤྱི་གསལ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་སྟེ། ཚོམ་བུ་དབུལ་བཞིན་གྲངས་གསོག་གི་
 ར་གསོལ་སྐབས་ལ་སོགས་པར་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱད་སྤུལ་བའི་བཀོད་པ་དེ་བསྐྱུས་
 ལས། ཚོམ་བུ་སོ་བཙུན་མ་སྤྱར་ལྟར་དབུལ་ཞིང་གྲངས་གསོག་པ་སོགས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོ་
 ལས་མཚལ་འབུམ་སྤྱི་གཉེན་འགོ་ངེས་བྱ་དགོས་ལ། སྐབས་འགར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་མཚལ་
 རྒྱལ་པར་འབུལ་མི་རུས་པ་དག་གིས། **ས་གཞི་སྤོབས་རྒྱལ་སྤྱི་གསལ་ཤིང་**སོགས། མཚལ་ཚོམ་
 བུ་བཙུན་མ་ཁོ་ན་སྤུལ་ཀྱང་ཚོག་
 གང་ལྟར་ཡང་དང་པོ་སྤྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཅེས་ཟེན་པ་དང་། བར་དུ་དངོས་གཞི་
 དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་མར་མཚལ་བསྐྱོ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཐེབས་པ་སྟེ། དམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཅེས་ཟེན་པ་གལ་ཆེ།
 དེས་ན་མཚལ་དབུལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤོ་ནས། འདྲ་གིས་གང་
 འགྲོར་བ་དེ་དངོས་གཅོང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་དབུལ་བ་ཞི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་མཚུལ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན།
 དེས་ན་མཐར་ཐུག་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ནི། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་འབྲུལ་བུ་
 མ་འོར་བ་དེ་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མ་རྫོགས་པར་དག་པ་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཐབས་མེད། དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་
 གཟུགས་སྐྱེ་དམ་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཚོས་སྐྱེ་དམ་པ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་
 རྫོགས་པ་ལས་འབྲུང་གི་རང་གིས་ཚོགས་མ་བསགས་པར་འབད་བཅོམ་ཅི་ཅམ་ཆེ་ཡང་མན་
 པ་མེད་དོ།།

ཚོག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

- སྤྲོད་པོ།** སྤྲོད་དོན་ལམ་བཟུང།
- ཚོགས་གསོག་** ཚོགས་བསགས་པ།
- ཚོགས་གཉིས།** བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས།
- དག་པ་གཉིས་ལྡན།** སྐབ་གཉིས་དག་པའམ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་།
 སློ་བུར་གྱི་རི་མས་དག་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ།
- ཅིས་ཟིན་པ།** སློ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཟིན་པ།
- ཚོགས་རྫོགས།** ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ།

རྒྱུང་ཚན།

ག། གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ མཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་བྲིས།
- ༢༽ མཚུལ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་དོས་འདྲིན་གྱིས།
- ༣༽ སྤོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚུལ་འབྲུལ་ཚུལ་སྐོར་བྲིས།
- ༤༽ མཚུལ་འབྲུལ་དུས་གང་གིས་ཅིས་ཟིན་དགོས།
- ༥༽ དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་བྲིས།

ཁ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚོག་རྣམས་ལ་ཚོག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།

ཕྱག་ལེན། བསྐོར་བ། ཚོམ་བྲ། ཕྱག་སྲོལ། བཀའ་གདམས། ལྷམ་རས།

ག། གཤམ་གསལ་བར་སྤྲོད་རྣམས་འགོངས་དགོས།

- ༡༽ བྱང་གི་ཚོམ་བུ་དེ་..... ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་བསམ།
- ༢༽ མ་འབྱོར་ན་སྐྱབ་པའི་..... ཡིད་གྱིས་གསལ་གདབ།
- ༣༽ དེ་ཡང་མཚུལ་ལ་..... བྱི་དོར་བྱེད་པ་མིན།
- ༤༽ དེ་ནས་རྒྱལ་སྤིད་སྣ་བདུན་..... མཚམས་བཞིར་དགོད།
- ༥༽ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱབ་..... རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བཀྲིའོ།
- ༦༽ དེ་ལྟ་བུའི་མཚུལ་འབྲུལ་བ་ནི་..... མི་རུང་བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན།

ཚ་ཚ་ཞེས་པ་ནི། ལེགས་སྐྱུར་
གྱི་སྐྱུར་ཆག་པ་སྐྱུག་ཞེས་པ་
ལས་ཡིན་ཞིང་། འགྲི་སྐྱུར་གཞན་
ལ་སྐྱུར་ཡང་ཡོད། སྐྱུར་སྐྱུར་
ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་
པ་ནི། ཟངས་དང་། རྒྱུ་དང་།

ལི་སོགས་གྱི་ཚ་ཚ་ལ་བརྒྱུས་སྐྱུར་ལ་བཤད་པ་ཞིག་དང་། ཚ་ཚའི་བརྒྱུས་སྐྱུར་ནང་ས་
སོགས་སྐྱུག་ཏེ་བཅོས་པའི་མཚོན་རྟེན་ནས་བརྒྱུད་དང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་ལྷ་སོགས་གྱི་
ཚ་ཚ་འབྲུང་ལའང་བཤད་པ་ཡོད། ཡང་ཚ་ཚ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་ཐ་སྐྱུར་སྐྱུར་ལྷ་སྐྱུར་
དམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བཤད་དེ། སྐྱུགས་སྐྱུར་རིན་ཆེན་བཟུང་གིས་གྱིས་མཚན་པའི་བརྒྱ་
གསལ་རྒྱུད་གི་རྣམ་བཞག་ལི་ཤིའི་གྲུང་ཁང་ལས་སྐྱུར་དམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་ཟུར་ཆག་
པ་ལས་ཚ་ཚ་ཞེས་བརྒྱུད། མཁས་པ་ལ་ལས་སྐྱུར་ཞེས་པ་ས་གཙང་མ་ལ་བར་བཏབ་པའི་
མཚོན་རྟེན་དང་ལྷ་སྐྱུར་ལ་བརྒྱུད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ནའང་དཔུང་གཞིའི་གནས་སུ་སེམས་
སོ། །

བོད་དུ་ཚ་ཚ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ།

རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚ་ཚ་བཞེངས་སྐྱུར་སྐྱུར་ནས་བྱུང་ཡོད་མོད། བོད་དུ་རྒྱལ་
བོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་སྐྱབས་ནང་པའི་གནས་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཏུ་ཏུ་ཀ་ད་ལྷ་ཏུར་གིས་

ཏན་ཏུ་ཐེབས་ཞོར་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་སྐྱུགས་སྐྱུར་གྱིས་མདོ་སྐྱེ་བ་མ་ཏོག་དང་།
སྐྱེད་པོ་ཡི་གེ་རྒྱག་པ། དཔང་སྐྱོང་ལྷག་རྒྱ་པ། གསེར་གྱི་མཚོན་རྟེན་ལྷག་པ། ཅི་ལྷ་མ་ཞིའི་
བརྒྱུས་སྐྱུར་བཅས་སུ་ཏེ་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་། རྒྱལ་བོས་
ཡུང་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་མིང་ཡང་གཉན་སོ་གསང་
བ་ཞེས་བཏགས། དེ་དག་ལས་ཐ་མ་བརྒྱུས་སྐྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཚ་ཚ་ལོན་པར་སེམས། དུས་
གྱིས་བསྐྱུར་བ་གྱི་དར་སྐྱབས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་པོ་ལེ་ཤེས་གྲགས་པས་རང་གི་ཚེ་
འདས་མ་བོད་ཡུལ་གྱི་དབུས་གཙང་ཏུ་ལྷག་གི་མི་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐབ་འོག་ཏུ་འབྱུང་སྐྱེན་
དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱུངས་ཡོད་པ་མདོན་ཤེས་གྱིས་མཁུན་ཏེ་སྐྱེད་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་གར་ནས་ཚ་ཚ་ལག་
ལེན་ཚོ་ག་དང་བཅས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བོད་དུ་བརྒྱུ་ཏུ་སྐྱུངས་རིང་བ་ཞེས་པའི་ལྷན་དུ་ཐེབས།
ཐེབས་ལས་དུ་ལོ་རྒྱ་བ་སྐྱེད་དུ་འདས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་མཐར་སྐྱོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཚང་
དེའི་སྐྱུགས་དང་རའི་རྗེ་བོ་མཚན་དགོས་བྱུང་བའི་ཡོན་དུ་མི་ཚང་དེའི་ཐབ་ས་སྐྱུངས་ནས་
མའི་ལུས་ཅན་འབྱུང་སྐྱེན་སྐྱུངས་པའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་ཚ་ཚའི་བར་བཏབ་སྐྱེ་ཚེ་
འདས་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་བཀོད་པར་མཚན་པ་ནས་བཟུང་བོད་དུ་སྐྱུར་ལམ་ཚ་ཚ་གདབ་པའི་
སྐྱེད་དོན་སུ་དེ་དུས་ནས་དར་བ་ཡིན་ལོ། །

ཚ་ཚ་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན། སྐྱུར་ཚ་ཚ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མདོ་

སྐྱུགས་གཉིས་གཅོས་བསྐྱུར་བཅོས་དུ་མར་གསལ་བས་འདྲིར་མདོར་ཅམ་བཀོད་ན། **རྩ་བའི་**

ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚ་ཚའི་གོ་ཆ་ལས། མཚོན་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐྱུར་གྱི་གྲངས་རི་སྐྱེད་

ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་གྱི་མཚོན་རྟེན་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་དོ། །རྒྱལ་སྐྱུར་གྱི་
གྲངས་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་གྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཕྲོག་པར་

འགྲུང་རོ། །གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་བ་བློན་པར་
 འགྲུང་རོ། །སྐྱུར་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྲུང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཁང་བྱ་བ་རྟེན་པའི་མདོ་ལས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་
 འདིའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དད་པ་ཅན་ལ་
 ལས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་

དང་། ལན་གཅིག་གི་སྤྱིར་འོང་བ་རྣམས་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་དང་། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། སྤོགས་བཞེད་དག་འདུན་ལ་སྤུལ་བ་བས་གང་གིས་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བྱ་
 ལས་འདས་པའི་མཚོན་རྟེན་འཛིན་པ་ལས་སྐྱུ་རུ་ར་ཅམ་གྱེད་དུ་འཇུག། སྤོག་ཤིང་ནི་ཁབ་
 ཅམ་འཇུགས་སུ་བཅུག། གཞུགས་ནི་རྒྱ་ཤུག་གི་ལོ་མ་ཅམ་འགོ་བ་དུ་འཇུག། སྐྱུ་གཞུགས་ནས་
 འབྲུ་ཅམ་གྱེད་དུ་འཇུག་ལ། སྐྱུ་གཞུང་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཅམ་འཇུག་པར་གྱེད་ན། ཀུན་
 དགའ་བོ་འདི་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྐྱོའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་ནས་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ་བས་ཚེ་སྐྱུ་རུ་ར་
 ཅམ་ཞེས་བཞེདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

ཚ་ཚ་གདབ་པའི་དགོས་དམིགས། ཚ་ཚ་ཞེས་པ་འཛིན་སྐྱུ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་པ་ལ་དཔར་
 རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་བཅས་སྤྱིའི་འོང་དཔར་དུ་ཡོད་
 ལ། བྱུང་བར་དུ་ཞབས་རིམ་སྐྱབ་སྐྱབས་ཚ་གོང་དུ་འཛིན་སྐྱུ་ལས་གཞན་ཚུ་མེ་རྒྱུང་ནམ་

མཁའ་ལའང་དཔར་བའི་སྐོལ་ཡོད། བོད་མི་དང་ཉི་མུ་ལྷ་ཡའི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞེས་གིས་
 གཙོ་བོ་རང་གི་ཉི་དུ་དང་པ་མ་སོགས་འདས་པའི་རུས་ཐལ་རྣམས་འཛིན་པ་དང་བསྐྱེས་ནས་
 རྒྱལ་བ་མི་འཇུགས་པའི་སྐྱུ་སོགས་ལ་དཔར་དུ་འདེབས་སུ་བ་ན་བསྐྱལ་བ་ནས་བསགས་
 པའི་ཆེ་འདས་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་བྱང་ཞིང་རན་སོང་དུ་མི་སྐྱུང་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཚ་ཚ་གདབ་པར་བྱས་སོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་མང་པོ་མཚོན་རྟེན་རྣམ་བཞུད་གང་རུང་གི་སྐྱུ་ཞེས་
 བཞེདས་ཏེ་དེའི་གཞུངས་གཞུག་དུ་ཚ་གོང་ནས་དཔར་བའི་མཚོན་རྟེན་ཚུང་དུ་དང་། རྒྱལ་བ་
 སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་དཔར་ལ་བཅུ་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་མཚོན་རྟེན་དང་
 སྐྱུ་འབྲེའི་གངས་མང་པོ་བཞེདས་པའི་པན་ཡོན་ཐོབ་ཆེད་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་མོ། །

འདི་འབྲེའི་ཚ་ཚ་དང་མཚོན་རྟེན་ཚུང་དུ་བཞེདས་པའི་ཚོ་ག་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀའི་སྐྱེས་
 ཚེན་དམ་པ་མང་པོས་མཛད་དེ། ཚ་ཚ་འདི་བསགས་སྐྱུང་གི་ཆེད་དུ་གདབ་པར་བྱེད་ལ། རྩོ་
 བོ་རྗེས་ཚ་ཚ་གདབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་ཏེ་རི་སྐད་དུ།

- ༡ དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོན་ནམ་སྐྱུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་དོན།
- ༢ བ་མའི་དོན།
- ༣ བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་དོན།
- ༤ སྤྱི་གསུམ་གྱི་བའི་དོན།
- ༥ ལོ་ག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱི་གསུམ་པའི་སྤོགས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན།
- ༦ འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན།
- ༧ འཚི་ཁ་མའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན།
- ༨ བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན།

༤ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བཅས་དགུ་ཡིན་ནོ།།
 གཞན་ཡང་ཚ་ཚ་གདབ་ཚུལ་གྱི་ཚོ་ག་བྱ་ཚུལ། ཚ་ཚ་བཏབ་པའི་བསྡོམ་བ་དང་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ།
 ཚ་ཚ་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་རྒྱས་པར་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཚོག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

- དག་པའི་ཞིང་།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས།
- འདིམ་སྐྱ།** འདིམ་པའི་ལྷ་སྐྱ། རྗེའི་ལྷ་སྐྱ།
- སྲོག་ཤིང་།** རྒྱ་རྟེན་དང་མཚོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཞུག་རྒྱུའི་ཤིང་།
- འབྲུང་བ་བཞི།** ས་ཚུ་མེ་རླུང་།
- གཞུངས་གཞུག།** མཚོད་རྟེན་དང་རྒྱ་འབྲེལ་ནང་ལ་འཇུག་རྒྱུའི་རིང་བསྐལ་
 དང་གཞུངས་སྐྱགས་སོགས་རྟེན་གྱི་སྡིང་པོ།
- བསགས་སྐྱང་།** ཚོགས་གསོག་པ་དང་རྗེས་པ་སྦྱོང་བ།

སྦྱོང་ཚན།

༡༽ གཞུངས་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ ཚ་ཚ་ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་དེ་ཡོད་པ་རྣམས་བྲིས།
- ༢༽ བོད་དུ་ཚ་ཚ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་བྲིས།
- ༣༽ པཎ་ཚེན་དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་མ་བོད་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་སམ།

- ༤༽ པཎ་ཚེན་དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་མ་དེ་ལྟར་དག་པའི་ཞིང་དུ་བཀོད།
- ༥༽ རོ་བོ་རྗེས་ཚ་ཚ་གདབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་བྲིས།
- ༦༽ ཚ་ཚའི་པན་ཡོན་མདོ་ཅམ་བྲིས།

ཁ༽ གཞུངས་གསལ་མིང་ཚོག་རྣམས་ལ་ཚོག་སྐྱབ་བཟོ་དགོས།

དབྱུང་གཞི། བཞེངས་སྲོལ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང། དག་པའི་ཞིང་།
 ལག་ལེན། མདོར་ཅམ། སུན་སུམ་ཚོགས་པ། འདིམ་སྐྱ། རྒྱ་གཏུང་། རྗེས་སྐྱབ་

ག༽ གཞུངས་གསལ་བར་སྦྱོང་རྣམས་འགྲེལ་དགོས།

- ༡༽ ཚ་ཚ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐྱ་རྒྱར་.....གཞན་ལ་སྐྱེ་ཡང་ཡོད།
- ༢༽ རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་.....གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་བཏགས།
- ༣༽ མཚོད་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐྱ་རབ་ཀྱི་.....བྱས་པའི་བསོད་ནམས་
 འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ།
- ༤༽ རྒྱལ་སྐྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྟེད་ཡོད་པ་.....ཚོགས་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ།
- ༥༽ ཚ་ཚ་ཞེས་པ་འདིམ་སྐྱ་ཁོ་ན་ལས་.....བཅས་ལྡེའི་དོར་དཔར་དུ་ཡོད།
- ༦༽ ཚོ་འདས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱབ་བྱང་ཞིང་.....ཚ་ཚ་གདབ་པར་བྱས་སོ།

འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བཤའ་ཚུལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤའ་ཚུལ། ཚན་
 རིག་གི་ཐོག་ནས་བཤའ་ཚུལ་བཅས་བཤའ་ཚུལ་གསུམ་བཞག་ཡོད། དང་པོ། **སངས་རྒྱལ་**
ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བཤའ་ཚུལ་ནི། དེའང་མཛོད་གནས་གསུམ་པ་ནས་རི་ལྟར་བཟུབ་པ་ལྟར།
 ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཞིང་དེ་ཡང་ཐོག་མར། འབྲུང་བ་ལྷ་སོ་སོའི་རྒྱལ་སྐབ་མང་སོ་སོར་
 ཚུན་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་མཚོ་དང་སྐལ་ས་སོགས་ཆགས་རྗེས་ལྷ་ཡུལ་ནས་སེམས་
 ཅན་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་ནས་མི་ཡི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་། ཐོག་མའི་དུས་སྐབས་
 ཀྱི་མི་རྣམས་ནི་པ་མ་མེད་པར་མེ་ཉོག་གི་ནང་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་། མོ་མོའི་བྱུང་བར་
 མེད་པ། ལུས་ལས་འོད་འཕྲོ་བས་མཚན་མོ་སློན་མེ་མི་དགོས་པ། བུ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་
 འཕྲོ་ཐུབ་པ་བདུད་ཅིའི་ཟས་མ་གཏོགས་ཟས་རགས་པ་ཟ་མི་དགོས་པ། ལོ་ཁྲི་སྟག་མང་སོར་
 གནས་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་མི་ཡི་བསོད་ནམས་ཉམས་ནས་ས་ཐོག་
 ལ་ཆགས་པའི་ས་ཞབས་དང་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉོག་བཅས་ཐོས་པར་བརྟེན་ཤིང་རུས་པ། ཡོད་
 པའི་ལུས་རགས་པར་གྱུར་ནས་འོད་ཉམས་ཤིང་མོ་མོའི་དབང་སོ་དོད། བུ་མཁའ་འཕྱར་
 པའི་རུས་ཅལ་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་ད་ལྟའི་མིའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་བེད།

རྒྱལ་པར་བཤའ་ན། འདི་གཉིན་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ན་མི་རྣམས་འོད་གསལ་ལས་འཕོས་ཏེ་
 བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱེས་པ། ཁམ་ཟས་རགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགའ་བའི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བ། ལུས་
 དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། འཕྲུག་ཚོད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འཕྲིག་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཀྱང་མེད། རྒྱན་དུ་སྐྱ་བའང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངང་དུ་གནས་པའི་

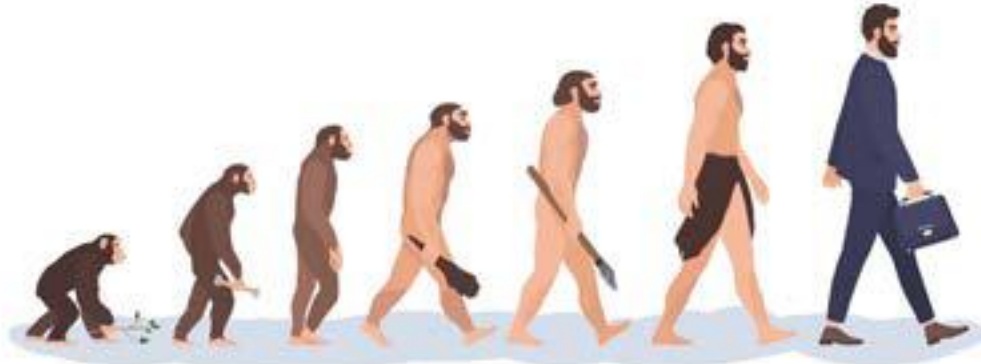
དུས་དེ་ལ་མི་བསྐྱལ་པ་རྗེས་སུ་ལྷན་གྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སློན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་དུས་
 ལུ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདིར་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་རྒྱ་དག་ཐིགས་པའི་ཚུལ་དུ་
 བབས་པ་ལས། དེ་དག་གྱུང་ཚོལ་བ་མེད་པར་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས། བུ་མཁའ་ལ་འཕྲོ་
 ཞིང་གཞུགས་བཟང་ཞིང་བལྟ་ན་སྤྱུག་པ་དབང་སོ་དང་ཡན་ལག་ཚང་ལ། ལུས་མཛེས་ཤིང་
 ཁདོག་གསལ་བ་འོད་དང་ལྡན་པ་རང་གི་འོད་གྱིས་སྤང་བ་ལས་ཉི་ལྷ་མེད་ཅིང་། ཟས་སུ་
 དགའ་བདེ་ལ་སྦྱོད་པ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ། ཀུན་
 ཀྱང་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་གང་འདོད་དུ་སྤྱིན་
 པ། གནས་དང་། ཐོགས་དང་། བྱིས་དང་། མཁའ་སོགས་མེད་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁོད་
 མཉམ་པ། ཉི་ལྷ་གཟམ་སྐྱར་གྱི་རིམ་པས་སྤྱེ་བའི་དུས་ཚིགས། ལོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཉིན་དང་།
 མཚན་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་ཞེས་མིང་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་ལ། འདོད་པའི་
 དབང་སོའི་སློ་མ་དོད་པས། སྐྱེས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཅེས་རིགས་སོ་སོ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་།
 འཕྲོ་བ་དེ་དག་ལ་སུ་ཚུན་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱིར་གནས་པ་ལས། ལྷ་དང་མི་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་མེད་ཅིང་ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་པལ་ཆེར་མཚུངས་པར་ཡོད་པས། བསྐྱལ་པ་དང་སོ་
 ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་བཟང་སོ་རིམ་གྱིས་བྱི་ནས་མིའི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་
 བུ་མཁའ་ལ་འཕྲོ་ཅིའི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བ་དང་། མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉོག་གིས་འཚོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 བྱུང་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འོད་རྒྱལ་ཅིང་ལུས་སྤྱི་བ་བཤའ་གཅི་དང་ལྡན་པས་མོ་མོའི་
 དབང་སོ་དོད་དེ་འཕྲིག་པ་སྦྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉོག་གྱུང་མེད་པར་ས་ལ་ཞིང་
 མོས་ཏེ་འཚོ་བར་བྱུང་བ་ན། དེ་གྱི་ཞིང་དང་ཁྱོད་གྱི་ཞིང་ཞེས་སུ་ཚུན་འཕྲུག་ཚོད་དུ་གྱུར་

ཅིང་། མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། རློན་དུ་སྐྱོ་བས་པན་ཚུན་འཐབ་ཚེད་གྲུར་པ་ན། འཛམ་གུའི་
 གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་རྒྱལ་པོ་བསྐོས་པ་ནི་མང་པོས་བཀྲུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འཛམ་གུའི་འདྲིའི་རྒྱལ་པོ་རིམ་གྱོན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དབང་
 བསྐྱུར་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ་། །

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་ཚུལ་ནི།

བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་ཐོག་མར་ཡར་ལུང་གཅོད་པོའི་རྒྱུད་ཅེད་ཐང་ས་ཁུལ་དུ་པ་སྤྱེའུ་དང་མ་
 བྲག་སྤོན་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། སྤྱི་གྲུ་དེ་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་ཆ་གསལ་
 དང་མི་འབྲ་བར་ཤེས་རིག་ཚོ་ཞིང་ལུས་སྤོབས་ཆེ་ལ། གཟུགས་ནི་མི་མིན་སྤྱིའི་མིན་མཚུགས་
 མ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་ཁོར་ལུག་གི་ནགས་ཚལ་དུ་ལུན་རིང་དུ་གནས་ཏེ་ཤིང་ཏོག་
 རྣམས་ཟད་ནས་ལུས་ལུང་གཞན་དུ་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་མ་གྱུབ་པར་ལུས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་
 མ་སྟོས་ལོ་ཏོག་ཐོས་པར་བརྟེན་མཚུགས་ཆད་ནས་ལུས་ལ་ཤིང་གི་ལོ་མ་གྱོན་པའི་གདོད་
 མའི་མི་ལྟ་བུར་གྲུར། བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྲུང་ཁག་ཏུ་པ་སྤྱེའུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱོད་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་པ་དང་མ་བྲག་སྤོན་མོ་ནི་རྗེ་བཙུན་སྤོབས་མའི་སྤྱིའི་པར་འདོད་དེ། ལོ་རྒྱུས་
 དེ་ཚོས་འབྲུང་གི་ངོ་བོར་གྲུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱེའུ་དང་བྲག་སྤོན་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་
 མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་བའི་པ་དེ་ད་ལྟའི་ཚར་ཚན་རིག་པས་བཤད་ཚུལ་དང་ཅུང་མཐུན་ཆེ་བ་སྤྱང་
 ངོ་།

ཚན་རིག་གིས་མིའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་བཤད་པ།

ང་ཚོས་ཚན་རིག་ཐོག་མིའི་འཕེལ་རིམ་ཐོག་མར་ས་ཡི་གོ་ལའི་སྤྱིང་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།
 གནས་གཞན་ན་བྱུང་ནས་འདྲིའི་ལོང་བ། རི་རྒྱར་ཡིན་མིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་
 ལོ་བཙུ་པ་ལག་ལེན་སྤོན་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་བོའི་དབང་ཏྲགས་དུ་མར་
 བརྟག་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད། སྤྱི་དང་སྤྱེའུ་ནས་རིམ་གྱིས་ར་མ་ཡལ་ཞིང་ལུས་རིམ་གྱིས་གྱེན་
 དུ་སོང་ནས་མིར་གྲུར་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། བང་པ་སངས་རྒྱལ་པས་ཆེ་སློབ་ཀྱི་སོ་
 སོའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་བཤད་ནའང་གཞན་གྱི་ངོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་སློབ་གི་
 དབྱིབས་སྤྱི་ཚོགས་བྱེད་སོ་དགོན་མཚོག་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཚན་ལུན་པའི་
 དབང་ཏྲགས་གཅིག་གྱུང་མ་མཐོང་།
 འཛམ་གླིང་གི་ཆགས་རིམ་འགོ་ཚུགས་ནས་བརྒྱུད་ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྤངས་ལ་འགྲུར་
 བ་ལུགས་ཆེ་བྱུང་ནས་ཆེ་སློབ་གི་ཐོག་མའི་བྱུང་རབས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་དབང་ཏྲགས་རྣམས་
 བརྒྱགས་ཏེ་ད་ཆ་ཆེས་སློབ་གྲུར་གྱི་གནས་སུ་གྲུར་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཆེ་སློབ་འབྲུང་
 ཁུངས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འཕེལ་རིམ་ཐད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་

བུལ། འོན་ཀྱང་གནའ་ཤུལ་དངོས་རྣམས་ཐོར་བྱ་སྟེ་སོན་བྱུང་བ་གཞིར་བྱས་ན། ཚོན་རིག་
 བས་མི་ལོ་དུང་ལྷུར་ ༣༠༠༠ ནས་ ༤༠༠༠ ཅམ་འདས་པའི་དངོས་པོ་རྗེས་གཅོད་ཐུབ་ཀྱང་ད་
 ལྟའི་ཆར་ཤུལ་རྣམས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་དུ་མ་བརྒྱད་སའི་གོ་ལའི་སྟེང་ཆེ་སྟོག་བྱུང་ནས་ལོ་མེལ་
 པོ་དུང་ལྷུར་ ༤༣༠༠ ཅམ་སོང་བར་ཆ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའང་། ལོ་ངོ་དུང་ལྷུར་ ༤༣༠༠
 ལྟོན་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་བེམ་རྣམས་རྒྱང་པ་རིམ་འགྲུར་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་
 བུའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ། བསམ་གཏན་གཞིས་པའི་གནས་ཏེ། གནས་འདིར་
 སྐྱེས་པའི་སྟེ་ནི་སྟེ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་འོད་གསལ་བར་བྱེད་པས་འོད་
 གསལ་བའི་གནས་ཞེས་བྲ།

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་བག་ལ་ཉལ་བར་མ་ཡིན་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

བག་ལ་ཉལ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའམ་མི་མངོན་པར་གནས་པ།

འདོད་འཛོལ་བ། ཅི་འདོད་སྟེར་བའམ་རེ་བ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བ།

གཏི་ཐུག། ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཚོངས་པ།

རྟོག་གྱུར། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ།

སྟོང་ཚན།

༡༽ གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

༡༽ འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་ཚགས་པ་ན་མི་རྣམས་ལ་ཁྱད་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

༢༽ འཇོམ་བུའི་སྤིང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བསྐྱོས་སམ།

༣༽ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་
 བཤད་དམ།

༤༽ བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་ཁག་ཏུ་ཕ་སྟེའུ་དང་མ་བྲག་སྟོན་མོ་གཞིས་གང་གི་སྐྱལ་
 པར་འདོད།

༥༽ ཚོན་རིག་པས་སའི་གོ་ལའི་སྟེང་སེམས་ཅན་བྱུང་ནས་ལོ་ག་ཚོད་སོང་བར་
 ཆ་འཛོག་བྱེད་དམ།

༦༽ ཚོན་རིག་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་བོའི་དཔང་རྟགས་གང་ལ་བརྟག་
 ཞིབ་བྱས་ཏེ་མིར་གྱུར་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

༧༽ གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་རྒྱབ་བརྗོད་དགོས།

རྟོན་མེ། ཚོས་འབྱུང་། རྒྱལ་པོ། རིམ་ཕྱོན།

དབང་བརྒྱུན། ཚེ་སྟོག་དངོས་བྱུང་།

ག། བཤམ་གསལ་བར་སྒྲོང་རྒྱམས་འགོངས་དགོས།

- ༡། རྩུབ་དུ་སྐྱབ་བའང་མེད་པ་རང་བཞིན་..... རྩོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ།
- ༢། ལྷ་དང་མི་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་ཅིང་..... བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།
- ༣། འོན་ཀྱང་སླེའུ་དང་བྲག་སྒྲིན་མོ་གཉིས་..... ཚན་རིག་པས་བཤད་ཚུལ་
དང་ཅུང་མཐུན་ཆེ་བ་སྣང་ངོ།
- ༤། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་..... རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་།
- ༥། སྐྱ་དང་སླེའུ་ནས་རིམ་གྱིས་..... མིར་གྱུར་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།
- ༦། ང་ཚོས་ཆེ་སློག་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་..... ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་བྲལ།